

ด่วนที่สุด

ที่ ทส 0909/ 1563

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 2-ด.ก.: 2548
วันที่ 14/5/48 เวลา 14:51 น.

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

92 ซอยพลโยธิน 7 ถนนพลโยธิน

เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

29 กรกฎาคม 2548

เรื่อง แผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ พุทธศักราช 2548 - 2557

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง 1. หนังสือคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่อง เสนอคณะกรรมการที่ 2.2 ด่วนที่สุด ที่ นร 0505 (คกก. 2.2) / 98 ลงวันที่ 11 พฤศจิกายน 2547

2. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0505/1221 ลงวันที่ 24 มกราคม 2548

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำเนาคำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ 224/2546 ลงวันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2546

2. สำเนาหนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส 0910.22/2133 ลงวันที่ 24 กันยายน 2547

3. สำเนาหนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ ทส 0912/2771 ลงวันที่ 23 ธันวาคม 2547

4. แผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ พุทธศักราช 2548 - 2557

1. เรื่องเดิม

1.1 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีคำสั่ง ที่ 224/2546 ลงวันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2546 แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ โดยมี นายปริญญา นุตาลัย ผู้ช่วยรัฐมนตรี ประจำกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ในขณะนั้น) เป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นกรรมการและเลขานุการ ผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันการศึกษา ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ และผู้แทนองค์กรเอกชน รวมทั้งสิ้น 28 คน (สิ่งที่ส่งมาด้วย 1)

1.2 คณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติได้ดำเนินการประชุมคณะกรรมการและคณะทำงาน เพื่อระดมความคิดจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีประสบการณ์ นักวิชาการ เพื่อจัดทำร่างแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ ดังนี้

1.2.1 จัดการประชุมคณะกรรมการและคณะทำงานรวม 12 ครั้ง ในระหว่าง 20 สิงหาคม 2546 - 25 มีนาคม 2547 เพื่อพิจารณาจัดทำร่างแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ

1.2.2 จัดการประชุมรับฟังความคิดเห็นร่างแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่า

/แห่งชาติ...

แห่งชาติ เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2546 ณ โรงแรมรามารการ์เด็น กรุงเทพมหานคร โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน 300 คน ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร นักวิชาการ หัวหน้าหน่วยงาน ผู้ประกอบการค้าสัตว์ป่า เจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม และประชาชนทั่วไป

1.3 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ ทส 0910.22/2133 ลงวันที่ 24 กันยายน 2547 เสนอแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ พ.ศ. 2547 - 2556 เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา (สิ่งที่ส่งมาด้วย 2)

1.4 คณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีคณะที่ 2.2 (ฝ่ายการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ นร 0505(คกก.2.2) / 98 ลงวันที่ 11 พฤศจิกายน 2547 มีมติข้อ 2.2 มอบให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รับไปพิจารณาร่วมกับ กระทรวงการคลัง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานงบประมาณ สำนักงาน ก.พ. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตามประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการกลั่นกรองฯ

1.5 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีหนังสือ ที่ ทส 0912/2771 ลงวันที่ 23 ธันวาคม 2547 เสนอแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ พ.ศ. 2548 - 2557 ฉบับแก้ไขตามมติที่ประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ 2.2 (ฝ่ายการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา (สิ่งที่ส่งมาด้วย 3)

2. ข้อเท็จจริง

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ นร 0505/1221 ลงวันที่ 24 มกราคม 2548 แจ้งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ว่าได้นำเรื่องแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ กราบเรียนนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้คืนเรื่องให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อพิจารณา นำเสนอคณะรัฐมนตรีชุดใหม่

3. ผลการดำเนินการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ พุทธศักราช 2548-2557 ฉบับแก้ไขตามมติที่ประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ 2.2 (ฝ่ายเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) ครั้งที่ 1/2547 เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2547 เรียบร้อยแล้ว โดยมีสาระสำคัญของแผนแม่บท ดังนี้

3.1 วิสัยทัศน์

อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรสัตว์ป่ารวมถึงถิ่นที่อาศัยของสัตว์ป่าให้คงอยู่และดำรงไว้ซึ่งบทบาท และกระบวนการของระบบนิเวศ โดยมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติอย่างยั่งยืน

3.2 วัตถุประสงค์

เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์ป่าเป็นไปอย่างสอดคล้องและเอื้ออำนวยต่อความสมดุลภายในระบบนิเวศตลอดจนสามารถตอบสนองต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชน ประชาชน และการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ภายใต้กรอบวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 3.2.1 เพื่อกำหนดระบบการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์ป่าของประเทศให้มีประสิทธิภาพ
- 3.2.2 เพื่อให้มีการคุ้มครอง การใช้ประโยชน์และการฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์ป่า
- 3.2.3 เพื่อป้องกันและบำรุงรักษาพื้นที่ธรรมชาติไว้เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า
- 3.2.4 เพื่อศึกษาวิจัยและส่งเสริมเผยแพร่การสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า
- 3.2.5 เพื่อเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าที่หายาก และใกล้สูญพันธุ์รวมถึงสัตว์ป่าที่สามารถพัฒนาให้เป็นสัตว์เศรษฐกิจได้
- 3.2.6 เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคส่วนได้รับประโยชน์สูงสุดอย่างยั่งยืนและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์ป่า
- 3.2.7 เพื่อให้การนันทนาการด้านสัตว์ป่าเป็นไปอย่างยั่งยืน สามารถตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศได้

3.3 เป้าหมาย

- 3.3.1 จัดทำฐานข้อมูลให้ทันสมัย รวมทั้งศึกษาวิจัยสัตว์ป่าและระบบนิเวศอย่างเป็นระบบ
- 3.3.2 พัฒนาระบบการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์ป่าแบบบูรณาการ ทั้งในพื้นที่คุ้มครองและนอกพื้นที่คุ้มครองทั่วประเทศ
- 3.3.3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการคุ้มครอง ดูแลเพาะขยายพันธุ์และฟื้นฟู สัตว์ป่าที่ถูกคุกคามอย่างน้อย 549 ชนิดและถิ่นที่อาศัยของสัตว์ป่าทั่วประเทศให้คงอยู่และสมบูรณ์ขึ้น
- 3.3.4 ประเมินความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจของการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าอย่างน้อย 70 ชนิด และส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าที่มีศักยภาพสูงเชิงเศรษฐกิจ
- 3.3.5 มีมาตรการการใช้ทรัพยากรสัตว์ป่าเพื่อการนันทนาการด้านสัตว์ป่าอย่างยั่งยืนที่ชัดเจน

3.4 ระยะเวลาและวิธีดำเนินการ

ระยะเวลาดำเนินการ 10 ปี โดยทบทวนและปรับแผนทุก ๆ 2 ปีครึ่ง

/3.5ความสอดคล้อง...

3.5 ความสอดคล้องของยุทธศาสตร์และกลยุทธ์

3.5.1 สถานการณ์โลก

แผนแม่บทฯ ได้จัดทำขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์สัตว์ป่าของโลกและการลดลงของสัตว์ป่าในธรรมชาติ เนื่องจากการบุกรุกทำลายถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า กระแสการอนุรักษ์สัตว์ป่า และสิ่งแวดล้อม อิทธิพลของแนวคิดด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน สิ่งเหล่านี้ได้รับการบรรจุไว้เป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์การดำเนินการเพื่อลดปัญหาและสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ

3.5.2 นโยบายของรัฐด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

แผนแม่บทฯ นี้จะสนับสนุนและสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล โดยเฉพาะนโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่รัฐบาลได้ตระหนักและให้ความสำคัญในการฟื้นฟูสภาพและคุณภาพการป้องกันการเสื่อมโทรมและสูญสิ้นไป และนำกลับมาใช้ใหม่ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพให้เอื้อต่อการดำรงชีวิตเกิดความสมดุลในการพัฒนา

3.5.3 นโยบายการสร้างรายได้

แผนแม่บทฯ นี้จะส่งเสริมและสนับสนุนการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเชิงพาณิชย์โดยจะส่งเสริมพัฒนาเทคโนโลยีในการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าที่มีค่าทางเศรษฐกิจ เพื่อเผยแพร่สู่เกษตรกรที่สนใจในการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า เพื่อการค้าอันเป็นรากฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างยั่งยืน

3.5.4 นโยบายด้านการท่องเที่ยว นันทนาการ และการศึกษา

แผนแม่บทฯ นี้จะส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและนันทนาการในพื้นที่อุทยานแห่งชาติและส่งเสริมการศึกษาเรียนรู้ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาจังหวัดตามแผนบูรณาการกลุ่มจังหวัดของกระทรวงมหาดไทย และเพื่อเปิดโอกาสให้มีการท่องเที่ยวในลักษณะเพื่อการศึกษาหาความรู้ในพื้นที่ ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดการหมุนเวียนเงินตราแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมให้ได้รับความรู้ความเข้าใจ ความตระหนักและเกิดจิตสำนึกที่ดีเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอีกด้วย

3.6 ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การศึกษาวิจัยและรวบรวมข้อมูลด้านวิชาการ จัดทำฐานข้อมูลสัตว์ป่าและระบบนิเวศ ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์ คือ

กลยุทธ์ที่ 1.1 จัดทำแผนการศึกษาวิจัยด้านวิชาการของสัตว์ป่าอย่างเป็นระบบ

กลยุทธ์ที่ 1.2 พัฒนาเทคโนโลยีด้านการศึกษาวิจัยสัตว์ป่าและผลิตผลสัตว์ป่า

กลยุทธ์ที่ 1.3 จัดทำฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศด้านสัตว์ป่า

กลยุทธ์ที่ 1.4 สร้างความร่วมมือในด้านการวิจัยสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัยระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนในระดับประเทศและนานาชาติ

/ยุทธศาสตร์...

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การบริหารจัดการการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแบบบูรณาการ

ประกอบด้วย 6 กลยุทธ์ คือ

กลยุทธ์ที่ 2.1 ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการของหน่วยงานด้านการจัดการสัตว์ป่า

กลยุทธ์ที่ 2.2 สร้างและพัฒนาบุคลากรด้านสัตว์ป่า

กลยุทธ์ที่ 2.3 การพัฒนาการบริหารจัดการ

กลยุทธ์ที่ 2.4 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมภายในประเทศและสร้างความร่วมมือ

ระหว่างประเทศ

กลยุทธ์ที่ 2.5 ปรับปรุงระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์ที่ 2.6 จัดทำแผนบูรณาการกับแผนแม่บทอื่น ๆ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การอนุรักษ์ความหลากหลายของทรัพยากรสัตว์ป่าและระบบ

นิเวศ ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ คือ

กลยุทธ์ที่ 3.1 การจัดการสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัยอย่างเป็นรูปธรรม

กลยุทธ์ที่ 3.2 การจัดการและฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัยให้อยู่ใน

สภาวะสมดุลตามธรรมชาติ

กลยุทธ์ที่ 3.3 อนุรักษ์สัตว์ป่าใกล้สูญพันธุ์นอกถิ่นกำเนิด

กลยุทธ์ที่ 3.4 จัดการพื้นที่อนุรักษ์โดยใช้หลักการเชิงระบบนิเวศ

กลยุทธ์ที่ 3.5 เผยแพร่และถ่ายทอดความรู้ด้านสัตว์ป่าและระบบนิเวศให้กับ

ประชาชนทั่วไป

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การใช้ประโยชน์ทรัพยากรสัตว์ป่าอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์คือ

กลยุทธ์ที่ 4.1 จัดการทรัพยากรสัตว์ป่านอกถิ่นที่อยู่อาศัย

กลยุทธ์ที่ 4.2 จัดการทรัพยากรสัตว์ป่าในถิ่นที่อยู่อาศัยนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์

กลยุทธ์ที่ 4.3 จัดการ การศึกษา และนันทนาการด้านสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัย

ของสัตว์ป่า ตามศักยภาพของพื้นที่ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน

3.7 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

3.7.1 ได้ฐานข้อมูลและผลการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัตว์ป่า และระบบนิเวศอย่างเป็นระบบและทันสมัย สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์ป่าได้อย่างเป็นรูปธรรม

3.7.2 มีระบบการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์ป่าแบบบูรณาการและมีประสิทธิภาพดีขึ้น ในพื้นที่คุ้มครองและนอกพื้นที่คุ้มครองทั่วประเทศ

3.7.3 สัตว์ป่าที่ถูกคุกคามอย่างน้อย 549 ชนิดและถิ่นที่อาศัยของสัตว์ป่าทั่วประเทศได้รับการคุ้มครองดูแล เพาะขยายพันธุ์และฟื้นฟู โดยการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน

/3.7.4.สัตว์ป่า...

3.7.4 สัตว์ป่าอย่างน้อย 70 ชนิด ได้รับการประเมินความคุ้มค่าในการเพาะเลี้ยงเชิงเศรษฐกิจ และมีการส่งเสริมให้ประชาชนได้เพาะเลี้ยงขยายพันธุ์สัตว์ป่าที่มีศักยภาพสูง ในเชิงเศรษฐกิจ เพื่อใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนต่อไป

3.7.5 การพัฒนาด้านการนันทนาการด้านสัตว์ป่าอย่างยั่งยืน มีแนวทางและมาตรการที่ชัดเจน

3.8 ตัวชี้วัดความสำเร็จ

3.8.1 มีระบบฐานข้อมูลด้านสัตว์ป่าที่ตอบสนองต่อความต้องการของนักวิชาการ และมีการเข้าถึงระบบฐานข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว

3.8.2 มีระบบการบริหารจัดการด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่าที่ประชาชนมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้น

3.8.3 จำนวนและขนาดพื้นที่คุ้มครองไม่ลดลง และจำนวนสัตว์ป่าในพื้นที่คุ้มครองมีจำนวนไม่ลดลงหรือเพิ่มจำนวนขึ้น

3.8.4 สัตว์ป่าที่มีศักยภาพสูงในเชิงเศรษฐกิจและสัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ที่อนุญาตให้เพาะเลี้ยงได้มีจำนวนเพิ่มขึ้น

4. เหตุผลความจำเป็นที่จะต้องเสนอเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

สัตว์ป่าเป็นหนึ่งในองค์ประกอบที่สำคัญของระบบนิเวศ รวมทั้งอำนวยประโยชน์ต่อมนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อม แต่เนื่องจากในปัจจุบัน ได้มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่า ซึ่งเป็นถิ่นที่อาศัยของสัตว์ป่า ตลอดจนการล่าสัตว์ป่าโดยผิดกฎหมายเพื่อประโยชน์ในด้านการค้า จึงทำให้มีผลกระทบต่อสถานภาพและการดำรงอยู่ของสัตว์ป่า ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะมีการดำเนินการเกี่ยวกับการอนุรักษ์สัตว์ป่ามาตั้งแต่มีพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.2503 ก็ตาม แต่เพื่อให้ทันกับสถานการณ์ปัจจุบัน และการเปลี่ยนแปลงในอนาคต กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงดำเนินการ เพื่อกำหนดทิศทางการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์ป่า โดยการจัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์สัตว์ป่าแห่งชาติขึ้น เพื่อจัดทำฐานข้อมูล ศึกษาวิจัยสัตว์ป่าและถิ่นที่อาศัย พัฒนาบุคลากรและระบบการบริหารจัดการสัตว์ป่า คุ้มครอง ดูแลและฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์ป่าและถิ่นที่อาศัย โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ตลอดจนการใช้ประโยชน์สัตว์ป่าอย่างยั่งยืน

5. ประเด็นนำเสนอเพื่อพิจารณา

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาแล้ว จึงเสนอแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ พุทธศักราช 2548 -2557 ฉบับแก้ไขตามมติที่ประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ 2.2 (ฝ่ายเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) ครั้งที่ 1/2547 เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2547 เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการ โดยให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานหลัก และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือ และสนับสนุนในการดำเนินงานตามแผนดังกล่าว

6. การวิเคราะห์ผลกระทบการลงมติของคณะรัฐมนตรี

6.1 ผลกระทบต่อนโยบายของรัฐบาล

ผลดี - สอดคล้องตามนโยบายของรัฐบาล และยุทธศาสตร์ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการสงวน คุ่มครอง อนุรักษ์ ใช้ประโยชน์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ โดยประชาชนมีส่วนร่วม

- ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติของประชาชนอย่างเป็นธรรมซึ่งเน้นการบริหาร จัดการ อนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาแหล่งความรู้ เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติสำหรับประชาชนและกลุ่มเป้าหมาย

- ได้ฐานข้อมูลและผลการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัตว์ป่า และระบบนิเวศอย่างเป็นระบบและทันสมัย สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์ป่าได้อย่างเป็นรูปธรรม

ผลเสีย - ไม่มี

6.2 ผลกระทบต่อความรับผิดชอบร่วมกันของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญ

ผลดี - สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญในเรื่องสิทธิและเสรีภาพของบุคคลและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

ผลเสีย - ไม่มี

6.3 ผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมในภาพรวมหรือในแต่ละพื้นที่

ผลดี - สร้างรายได้ให้แก่ท้องถิ่นด้วยการส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเพื่อฟื้นฟูและกระตุ้นเศรษฐกิจและการกระจายรายได้ไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น

- สร้างงาน สร้างอาชีพ หรือเป็นทางเลือกใหม่ในการประกอบอาชีพให้เกษตรกร

- เกิดความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและเกษตรกร

- แก้ไขปัญหาความยากจนและการบุกรุกทำลายป่า

ผลเสีย - ไม่มี

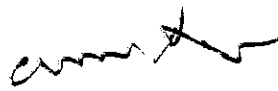
/6.4 ผลกระทบ

6.4 ผลกระทบต่อการเงินและงบประมาณ

- ผลดี - เสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ
- ผลเสีย - รัฐบาลต้องใช้จ่ายงบประมาณในการดำเนินงานตามโครงการดังกล่าว ในช่วงปี 2548 - 2550 ซึ่งเป็นการลงทุน เพื่อให้ได้มาซึ่งการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์ป่าของประเทศที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายยงยุทธ ดิยะไพรัช)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า

โทร. 0 2561 4836-5

(๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) (๑๔) (๑๕) (๑๖) (๑๗) (๑๘) (๑๙) (๒๐) (๒๑) (๒๒) (๒๓) (๒๔) (๒๕) (๒๖) (๒๗) (๒๘) (๒๙) (๓๐) (๓๑) (๓๒) (๓๓) (๓๔) (๓๕) (๓๖) (๓๗) (๓๘) (๓๙) (๔๐) (๔๑) (๔๒) (๔๓) (๔๔) (๔๕) (๔๖) (๔๗) (๔๘) (๔๙) (๕๐) (๕๑) (๕๒) (๕๓) (๕๔) (๕๕) (๕๖) (๕๗) (๕๘) (๕๙) (๖๐) (๖๑) (๖๒) (๖๓) (๖๔) (๖๕) (๖๖) (๖๗) (๖๘) (๖๙) (๗๐) (๗๑) (๗๒) (๗๓) (๗๔) (๗๕) (๗๖) (๗๗) (๗๘) (๗๙) (๘๐) (๘๑) (๘๒) (๘๓) (๘๔) (๘๕) (๘๖) (๘๗) (๘๘) (๘๙) (๙๐) (๙๑) (๙๒) (๙๓) (๙๔) (๙๕) (๙๖) (๙๗) (๙๘) (๙๙) (๑๐๐)

คำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ที่ 224/2546

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ

ด้วยรัฐบาลมีนโยบายในการสงวน อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้องกับสัตว์ป่า กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อให้การอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าของชาติ เป็นไปอย่างมีระบบ และดำรงอยู่อย่างยั่งยืน จึงให้จัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติขึ้น สำหรับเป็นแนวทางการบริหารจัดการเกี่ยวกับทรัพยากรสัตว์ป่า เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงเห็นสมควรแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ ประกอบด้วย

1. ศ. ปริยญา นุตาลัย	ผู้ช่วยรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
	ประจำกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
2. นายสุวิชัย สิงห์พันธุ์	รองปลัดกระทรวง	รองประธานกรรมการ
	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
3. นายสวัสดิ์ ดุลยพัชร์	รองอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ	รองประธานกรรมการ
	สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	
4. ผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์หรือผู้แทน		กรรมการ
5. รศ. อุทิศ อุฑิอินทร์	คณะบดีคณะวนศาสตร์	กรรมการ
	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	
6. ผศ. นริศ ภูมิภักดิ์	คณะวนศาสตร์	กรรมการ
	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	
7. รศ. สมโภชน์ ศรีโกสามาตร	คณะวิทยาศาสตร์	กรรมการ
	มหาวิทยาลัยมหิดล	

/อ.ผส.นสพ. ป่านเทพ...

8. ผศ.นสพ. ปานเทพ รัตนกร	คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	กรรมการ
9. รศ.วิภา เมฆวิชัย	คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	กรรมการ
10. นางรดา จันทระเกียรติ	ประธานมูลนิธิสืบนาถเสถียร	กรรมการ
11. นายสุพล ดวงแข	เลขาธิการมูลนิธิคุ้มครองสัตว์ป่า และพันธุ์พืชแห่งประเทศไทยฯ	กรรมการ
12. นายจารุจินต์ นภิตะภักดิ์	องค์การพิทักษ์สัตว์วิทยาการศาสตร์แห่งชาติ	กรรมการ
13. ร.อ.นพ.ปัญญา ยังประกาศกร	บริษัทจระเข้ทองการเกษตร จำกัด	กรรมการ
14. ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		กรรมการ
15. ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและสารนิเทศ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	กรรมการ
16. ผู้อำนวยการสำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	กรรมการ
17. ผู้อำนวยการส่วนจัดการพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	กรรมการ
18. ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	กรรมการ
19. ผู้อำนวยการส่วนคุ้มครองสัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	กรรมการ
20. หัวหน้ากลุ่มวิจัยสัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	กรรมการ
21. หัวหน้ากลุ่มวิจัยการเพาะเลี้ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	กรรมการ
22. นางฉวีวรรณ หุตะเจริญ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	กรรมการ
23. นายรัชชาลัย พิศคำจำ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	กรรมการ
24. นายอนรรฆ พัฒนวิบูลย์ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	กรรมการ
25. นายประวีณ สิมสาขชล กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	กรรมการ
26. นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ สำนักงานรัฐมนตรี	สำนักงานรัฐมนตรี	กรรมการ
27. ผู้อำนวยการสำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	กรรมการและเลขานุการ
28. นายเพิ่มบุญ อุทะเดมีย์ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

/โดยให้คณะกรรมการ...

โดยให้คณะกรรมการดังกล่าวมีหน้าที่ ดังนี้

1. พิจารณาจัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ
2. ประสานงานและเชิญผู้เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สัตว์ป่าเพื่อระดมความคิดและหาแนวทางในการจัดการทรัพยากรสัตว์ป่าให้เป็น ไปอย่างยั่งยืน
3. จัดประชุมและสัมมนาเพื่อให้ได้ข้อสรุปที่เป็นแนวทางเดียวกันเพื่อนำมากำหนดเป็นรูปแบบตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
4. ให้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการและหรือคณะทำงานได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม
5. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และรายงานผลให้ทราบเป็นระยะ ๆ

สำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินการให้เบิกจ่ายจากงบประมาณของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2546 เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2546

(นายประพัฒน์ ปัญญาชาติรักษ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ด่วนที่สุด

ที่ ทส 0910.22 / 2133

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน

แขวงสามเสนใน เขตพญาไท

กรุงเทพฯ ๙ 10400

24 กันยายน 2547

เรื่อง แผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ พุทธศักราช 2547 - 2556

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ พุทธศักราช 2547 - 2556

1. เรื่องเดิม

1.1 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีคำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ 274/2546 ลงวันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2546 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ โดยมีองค์ประกอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สัตว์ป่า นักวิชาการจากสถาบันต่าง ๆ และองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้อง มีผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ และผู้อำนวยการสำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นกรรมการและเลขานุการ และได้แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการจัดทำร่างแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ

1.2 คณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ ได้ดำเนินการประชุมคณะกรรมการและคณะทำงาน เพื่อระดมความคิดจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีประสบการณ์ นักวิชาการ เพื่อจัดทำร่างแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ ดังนี้

1.2.1 จัดการประชุมคณะกรรมการและคณะทำงานรวม 12 ครั้ง ในระหว่างวันที่ 20 สิงหาคม 2546 - วันที่ 25 มีนาคม 2547 เพื่อพิจารณาจัดทำร่างแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ

1.2.2 จัดการประชุมรับฟังความคิดเห็นร่างแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ ในวันที่ 24 กันยายน 2546 ณ โรงแรมรามารการ์เด็น กรุงเทพมหานคร โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน 300 คน ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร นักวิชาการ หัวหน้าหน่วยงาน ผู้ประกอบการค้าสัตว์ป่า เจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและประชาชนทั่วไป

2. ผลการดำเนินการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้รับรายงานจากคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ ว่าได้ดำเนินการจัดทำร่างแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ เสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยมีสาระสำคัญของแผนแม่บท ดังนี้

2.1 วิสัยทัศน์

อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรสัตว์ป่ารวมถึงถิ่นที่อยู่อาศัยให้คงอยู่และดำรงไว้ ซึ่งบทบาทและกระบวนการของระบบนิเวศ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติอย่างยั่งยืน โดยมีส่วนร่วมของประชาชน

2.2 วัตถุประสงค์

เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์ป่าเป็นไปอย่างสอดคล้องและเอื้ออำนวยต่อความสมดุลภายในระบบนิเวศตลอดจนสามารถตอบสนองต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนประชาชน และการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ภายใต้กรอบวัตถุประสงค์ ดังนี้

2.1.1 เพื่อกำหนดระบบการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์ป่าของประเทศให้มีประสิทธิภาพ

2.1.2 เพื่อให้มีการคุ้มครอง การใช้ประโยชน์และฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์ป่า

2.1.3 เพื่อป้องกันและบำรุงรักษาพื้นที่ธรรมชาติไว้เป็นถิ่นอยู่อาศัยของสัตว์ป่า

2.1.4 เพื่อศึกษาวิจัยและส่งเสริมเผยแพร่การสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

2.1.5 เพื่อเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าที่หายาก และใกล้สูญพันธุ์รวมถึงสัตว์ป่าที่สามารถพัฒนาให้เป็นสัตว์เศรษฐกิจได้

2.1.6 เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคทุกส่วนได้รับประโยชน์สูงสุดอย่างยั่งยืนและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์ป่า

2.3 เป้าหมาย

2.3.1 จัดทำฐานข้อมูลให้ทันสมัย รวมทั้งศึกษาวิจัยสัตว์ป่าและระบบนิเวศอย่างเป็นระบบ

2.3.2 พัฒนาระบบการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์ป่าแบบบูรณาการทั้งในพื้นที่คุ้มครองและนอกพื้นที่คุ้มครองทั่วประเทศ

2.3.3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการคุ้มครอง ดูแล เพาะขยายพันธุ์และฟื้นฟู สัตว์ป่าที่ถูกคุกคามอย่างน้อย 549 ชนิดและถิ่นที่อาศัยของสัตว์ป่าทั่วประเทศ ให้คงอยู่และสมบูรณ์ขึ้น

2.3.4 ประเมินความคุ้มค่าเชิงเศรษฐกิจของการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าอย่างน้อย 70 ชนิด และส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าที่มีศักยภาพสูงเชิงเศรษฐกิจ

2.4 ระยะเวลาและวิธีดำเนินการ

ระยะเวลาดำเนินการ 10 ปี โดยทบทวนและปรับแผนทุก ๆ 2 ปีครั้ง

2.5 ความสอดคล้องของยุทธศาสตร์

2.5.1 สถานการณ์โลก

แผนแม่บทฯ ถูกจัดทำขึ้นโดยให้สอดคล้องกับสถานการณ์สัตว์ป่าของโลก และการลดลงของสัตว์ป่าในธรรมชาติเนื่องจากการบุกรุกทำลาย ถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า กระแสการอนุรักษ์สัตว์ป่า และสิ่งแวดล้อม อิทธิพลของแนวคิดด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน สิ่งเหล่านี้ได้รับการบรรจุไว้เป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์การดำเนินการเพื่อลดปัญหาและสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ

2.5.2 นโยบายของรัฐด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

แผนแม่บทฯ จะสนับสนุนและสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล เฉพาะนโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่รัฐบาลได้ตระหนักและให้ความสำคัญในการฟื้นฟูสภาพและคุณภาพ การป้องกันการเสื่อมโทรมและสูญสิ้นไป และการนำกลับมาใช้ใหม่ ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพให้เอื้อต่อการดำรงชีวิต เกิดความสมดุลในการพัฒนา

2.5.3 นโยบายการสร้างรายได้

แผนแม่บทฯ จะส่งเสริมและสนับสนุนการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเชิงพาณิชย์ โดยจะส่งเสริมพัฒนาเทคโนโลยีในการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าที่มีค่าทางเศรษฐกิจ เพื่อเผยแพร่สู่เกษตรกรที่สนใจในการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเพื่อการค้า อันเป็นรากฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างยั่งยืน

2.5.4 นโยบายด้านการท่องเที่ยว นันทนาการ และการศึกษา

แผนแม่บทฯ จะส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และนันทนาการในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ และส่งเสริมการศึกษาเรียนรู้ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า เพื่อเปิดโอกาสให้มีการท่องเที่ยวในลักษณะเพื่อการศึกษาหาความรู้ในพื้นที่ซึ่ง

/ นอกจาก ...

นอกจากทำให้เกิดการหมุนเวียนเงินตราแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมให้ได้รับความรู้ความเข้าใจความตระหนักและเกิดจิตสำนึกที่ดีเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอีกด้วย

2.6 ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การศึกษาวิจัยและรวบรวมข้อมูลด้านวิชาการจัดทำ

ฐานข้อมูลสัตว์ป่าและระบบนิเวศ

กลยุทธ์ที่ 1.1 จัดทำแผนการศึกษาวิจัยด้านวิชาการของสัตว์ป่า

อย่างเป็นระบบ

กลยุทธ์ที่ 1.2 พัฒนาเทคโนโลยีด้านการศึกษาวิจัยสัตว์ป่าและ

ผลิตผลสัตว์ป่า

กลยุทธ์ที่ 1.3 จัดทำฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศด้านสัตว์ป่า

กลยุทธ์ที่ 1.4 สร้างความร่วมมือในด้านการวิจัยสัตว์ป่าและถิ่นที่

อยู่อาศัยระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนในระดับประเทศและนานาชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การบริหารจัดการการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแบบ

บูรณาการ

กลยุทธ์ที่ 2.1 ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการของ

หน่วยงานด้านการจัดการสัตว์ป่า

กลยุทธ์ที่ 2.2 สร้างและพัฒนาบุคลากรด้านสัตว์ป่า

กลยุทธ์ที่ 2.3 การพัฒนาการบริหารจัดการ

กลยุทธ์ที่ 2.4 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมภายในประเทศและสร้าง

ความร่วมมือระหว่างประเทศ

กลยุทธ์ที่ 2.5 ปรับปรุงระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์ที่ 2.6 แผนบูรณาการกับแผนแม่บทอื่น ๆ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การอนุรักษ์ความหลากหลายของทรัพยากรสัตว์ป่า

และระบบนิเวศ

กลยุทธ์ที่ 3.1 การจัดการสัตว์ป่าและถิ่นที่อาศัยอย่างเป็น

รูปธรรม

กลยุทธ์ที่ 3.2 การจัดการและฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่

อาศัยให้อยู่ในสถานะสมดุลตามธรรมชาติ

กลยุทธ์ที่ 3.3 อนุรักษ์สัตว์ป่าใกล้สูญพันธุ์ นอกถิ่นกำเนิด

/ กลยุทธ์ที่ ...

กลยุทธ์ที่ 3.4 จัดการพื้นที่อนุรักษ์โดยใช้หลักการเชิงระบบนิเวศ (Ecosystem Management)

กลยุทธ์ที่ 3.5 เผยแพร่และถ่ายทอดความรู้ด้านสัตว์ป่า และระบบนิเวศให้กับประชาชนทั่วไป

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การใช้ประโยชน์ทรัพยากรสัตว์ป่าอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ 4.1 การจัดการทรัพยากรสัตว์ป่านอกถิ่นที่อยู่อาศัย

กลยุทธ์ที่ 4.2 การจัดการทรัพยากรสัตว์ป่าในถิ่นที่อยู่อาศัยนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์

กลยุทธ์ที่ 4.3 การจัดการ- การศึกษา และนันทนาการด้านสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า โดยประชาชนมีส่วนร่วม

2.7 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

2.7.1 ได้ฐานข้อมูลและผลการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัตว์ป่าและระบบนิเวศอย่างเป็นระบบและทันสมัย สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์ป่าได้อย่างเป็นรูปธรรม

2.7.2 มีระบบการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์ป่าแบบบูรณาการและมีประสิทธิภาพดีขึ้นทั้งในพื้นที่คุ้มครองและนอกพื้นที่คุ้มครองทั่วประเทศ

2.7.3 สัตว์ป่าที่ถูกคุกคามอย่างน้อย 549 ชนิด และถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าทั่วประเทศ ได้รับการคุ้มครองดูแล เพาะขยายพันธุ์และฟื้นฟู โดยการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

2.7.4 สัตว์ป่าอย่างน้อย 70 ชนิด ได้รับการประเมินความคุ้มค่าในการเพาะเลี้ยงเชิงเศรษฐกิจและมีการส่งเสริมให้ประชาชนได้เพาะเลี้ยงขยายพันธุ์ สัตว์ป่าที่มีศักยภาพสูงในเชิงเศรษฐกิจ เพื่อใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนต่อไป

2.8 ตัวชี้วัดความสำเร็จ

2.8.1 มีระบบฐานข้อมูลด้านสัตว์ป่าที่ตอบสนองต่อความต้องการของนักวิชาการและมีการเข้าถึงระบบฐานข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว

2.8.2 มีระบบการบริหารจัดการด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่าที่ประชาชนมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้น

/ 2.8.3 ...

2.8.3 จำนวนและขนาดพื้นที่ที่คุ้มครองไม่ลดลง และจำนวน สัตว์ป่า
ในพื้นที่คุ้มครอง มีจำนวนไม่ลดลง และ/หรือ เพิ่มขึ้น

2.8.4 สัตว์ป่าที่มีศักยภาพสูงในเชิงเศรษฐกิจและสัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์
ที่เพาะเลี้ยงได้มีจำนวนเพิ่มขึ้น

2.9 งบประมาณ

งบประมาณรวม 15,461.50 ล้านบาท มีรายละเอียด ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 เป็นเงิน 3,465.00 ล้านบาท

ยุทธศาสตร์ที่ 2 เป็นเงิน 4,045.50 ล้านบาท

ยุทธศาสตร์ที่ 3 เป็นเงิน 6,971.00 ล้านบาท

ยุทธศาสตร์ที่ 4 เป็นเงิน 980.00 ล้านบาท

3. ประเด็นนำเสนอเพื่อพิจารณา

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาแล้ว ขอนำเสนอแผน
แม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ พุทธศักราช 2547 – 2556 มาเพื่อทราบและนำเสนอ
คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ
พุทธศักราช 2547 – 2556 และสนับสนุนงบประมาณตามแผนดังกล่าว โดยให้กรมอุทยานแห่งชาติ
สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานหลัก และให้
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือและสนับสนุน ในการดำเนินงานตามแผนดังกล่าว

4. การวิเคราะห์ผลกระทบการลงมติของคณะรัฐมนตรี

4.1 ผลกระทบต่อนโยบายของรัฐบาล

ผลดี - สอดคล้องตามนโยบายของรัฐบาล และยุทธศาสตร์ของ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการสงวน คุ้มครอง อนุรักษ์ ใช้ประโยชน์และฟื้นฟู
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ โดยประชาชนมีส่วนร่วม

- ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการเข้าถึงทรัพยากร
ธรรมชาติของประชาชนอย่างเป็นธรรมซึ่งเน้นการบริหาร จัดการ อนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาแหล่ง
ความรู้ เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติสำหรับประชาชนและกลุ่มเป้าหมาย

- ได้ฐานข้อมูลและผลการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัตว์ป่า
และระบบนิเวศอย่างเป็นระบบและทันสมัยสามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์ป่าได้
อย่างเป็นรูปธรรม

ผลเสีย - ไม่มี -

4.2 ผลกระทบต่อความรับผิดชอบร่วมกันของคณะรัฐมนตรีต่อสภาพตามรัฐธรรมนูญ

ผลดี - สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญในเรื่องสิทธิและเสรีภาพของบุคคลและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

ผลเสีย - ไม่มี -

4.3 ผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมในภาพรวม

ผลดี - สร้างรายได้ให้แก่ท้องถิ่นด้วยการส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเพื่อฟื้นฟูและกระตุ้นเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้ไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น

- สร้างงาน สร้างอาชีพ หรือเป็นทางเลือกใหม่ในการประกอบอาชีพให้เกษตรกร

- เกิดความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและเกษตรกร

- แก้ไขปัญหาความยากจนและการบุกรุกทำลายป่า

ผลเสีย - ไม่มี -

4.4 ผลกระทบต่อการเงินและงบประมาณ

ผลดี - เสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ

ผลเสีย - รัฐบาลต้องใช้จ่ายงบประมาณ ในการดำเนินงานตามโครงการดังกล่าวในช่วงปี 2548 – 2550 ซึ่งเป็นการลงทุน เพื่อให้ได้มาซึ่งการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์ป่าของประเทศที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุวิทย์ คุณกิตติ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

โทร. 0-2579-8273

โทรสาร 0-2579-4836

(พิเศษ)

ที่ ทส 0912/ ๒๖๖1

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
92 ซอยพหลโยธิน 7 เขตพญาไท
กรุงเทพมหานคร 10400

23 ธันวาคม 2547

เรื่อง การประชุมหารือตามมติที่ประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ 2.2
(ฝ่ายการเกษตรทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) ครั้งที่ 1 / 2547

เรียน รองนายกรัฐมนตรี (นายจาตุรนต์ ฉายแสง)

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ 2.2 ค่วนที่สุด
ที่ นร 0505(กกก.2.2) / 98 ลงวันที่ 11 พฤศจิกายน 2547

สิ่งที่ส่งมาด้วย แผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ พุทธศักราช 2548 – 2557 ฉบับแก้ไขตาม
มติที่ประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ 2.2 (ฝ่ายการเกษตร
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) ครั้งที่ 1 / 2547

ตามหนังสือที่อ้างถึง ที่ประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ 2.2
(ฝ่ายการเกษตรทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) ครั้งที่ 1 / 2547 วันที่ 21 ตุลาคม 2547 มีมติข้อ 2.2
มอบให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรับไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงการคลัง กระทรวง
การท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานประมาณ สำนักงาน ก.พ. สำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ตามประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการกลั่นกรอง เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ 2.2 (ฝ่ายการเกษตร
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) ข้อ 4.1, 4.2 และความเห็นกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
สำนักงาน ก.พ. และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แล้วเสนอ
รองนายกรัฐมนตรี (นายจาตุรนต์ ฉายแสง) ประธานกรรมการ กลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ 2.2
(ฝ่ายการเกษตรทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) พิจารณาให้ความเห็นชอบและถือเป็นมติคณะกรรมการ
กลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ 2.2 (ฝ่ายการเกษตรทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)
แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป นั้น

/กระทรวง...

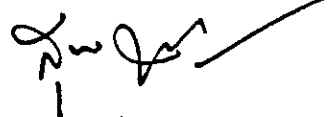
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอรายงานว่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบไปด้วย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และกรมบัญชีกลาง ๖ ประชุมเพื่อพิจารณาแผนแม่บทฯ ดังกล่าว เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2547 ณ ห้องประชุมชั้น 6 อาคารศูนย์ปฏิบัติการป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ซึ่งที่ประชุมมีมติตามประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี ครั้งที่ 2.2 ครั้งที่ 1/2547 สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

1. ปรับระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดของแผนตามข้อเท็จจริง จาก พ.ศ. 2547 – 2556 เป็น พ.ศ. 2548 – 2557
2. จัดแผนงานที่ 2.2.4 จัดตั้งกองทุนเพื่อสวัสดิการและสร้างแรงจูงใจแก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานและผู้สนับสนุนงานด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่า ตามยุทธศาสตร์ที่ 2 ออก เนื่องจากมีสวัสดิการในรูปแบบของทางราชการ ช่วยเหลือผู้ปฏิบัติงานอยู่แล้ว
3. การจัดตั้งสถาบันวิจัยสัตว์ป่าแห่งชาติ ให้เป็นองค์กรอิสระภายใต้กำกับของรัฐบาล โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นหน่วยงานหลักในการจัดตั้งสถาบันวิจัยสัตว์ป่าแห่งชาติ
4. ให้ตัดงบประมาณออกจากแผนแม่บททั้งหมด เพื่อนำเสนอแผนแม่บทดังกล่าว เป็นหลักการเท่านั้น

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขอเรียนว่า ได้ดำเนินการตามมติที่ประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี ครั้งที่ 2.2 (ฝ่ายการเกษตรทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) เรียบร้อยแล้ว (รายละเอียดตามเอกสารที่แนบ)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณำเสนอคณะรัฐมนตรี ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุวิทย์ คุณกิตติ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

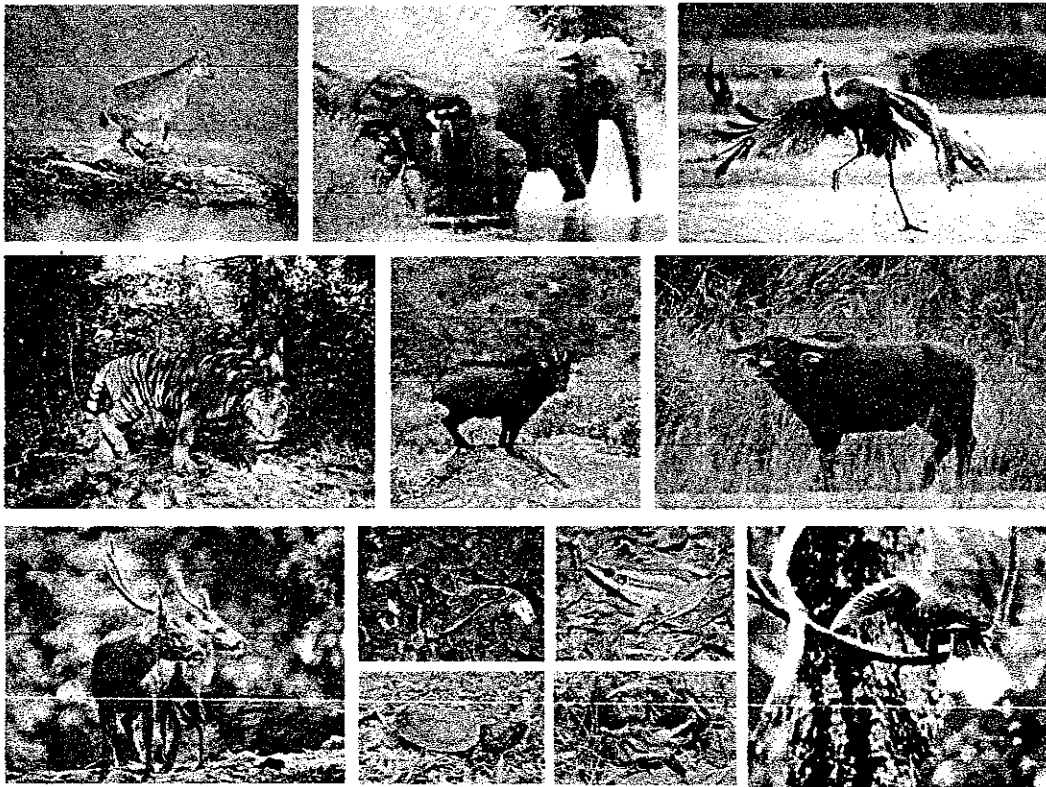
สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า

โทร./โทรสาร 02561 4292 ต่อ 760

แผนแม่บท การอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๕๗

ฉบับแก้ไขตามมติที่ประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีที่ ๒.๒

ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ วันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๗

สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คำนำ

ทรัพยากรสัตว์ป่าเป็นองค์ประกอบหนึ่งของระบบนิเวศ มีความสำคัญยิ่งต่อการรักษาความสมดุลทางธรรมชาติให้ระบบนิเวศมีความมั่นคงและยั่งยืน อันอำนวยประโยชน์แก่มวลมนุษยชาติได้อย่างต่อเนื่อง เสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมของชาติ นอกจากนี้สัตว์ป่ายังสามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งอาหาร ประโยชน์ทางการแพทย์ วิทยาศาสตร์ และการพักผ่อนหย่อนใจแก่ประชาชน

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้มอบหมายให้สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดำเนินการยกร่างแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติขึ้น โดยเชิญองค์กรเอกชนและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง มาร่วมประชุมกับคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ เพื่อพิจารณา ร่างแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติที่สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่าร่างขึ้นมา และนำข้อเสนอแนะจากที่ประชุมในรายละเอียดต่างๆ มาเพิ่มเติมเพื่อให้ได้แผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติฉบับสมบูรณ์สำหรับใช้เป็นแนวทางในการจัดการสัตว์ป่าในประเทศอย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพต่อไป

อนึ่ง คณะกรรมการขอขอบคุณคณะทำงาน รวมถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำร่างแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติทุกท่าน มา ณ ที่นี้

คณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ

พ.ศ.2547

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

แผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ

1. หลักการและเหตุผล

สัตว์ป่าเป็นหนึ่งในองค์ประกอบที่สำคัญของระบบนิเวศ รวมทั้งอำนวยประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม แต่เนื่องจากในปัจจุบัน ได้มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าซึ่งเป็นถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า ตลอดจนการล่าสัตว์ป่าโดยผิดกฎหมายเพื่อประโยชน์ในด้านการค้า จึงทำให้มีผลกระทบต่อสถานภาพและการดำรงอยู่ของสัตว์ป่า ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะมีการดำเนินการเกี่ยวกับการอนุรักษ์สัตว์ป่ามาตั้งแต่มีพระราชบัญญัติ สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.2503 ก็ตาม แต่เพื่อให้ทันกับสถานการณ์ปัจจุบันและการเปลี่ยนแปลงในอนาคต กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงดำเนินการเพื่อกำหนดทิศทางการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์ป่า โดยการจัดทำแผนแม่บท การอนุรักษ์สัตว์ป่าแห่งชาติขึ้น เพื่อจัดทำฐานข้อมูลศึกษาวิจัยสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัย พัฒนาศักยภาพและระบบการบริหารจัดการสัตว์ป่า คุ้มครอง ดูแลและฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัย โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ตลอดจนการใช้ประโยชน์สัตว์ป่าอย่างยั่งยืน

2. วิสัยทัศน์

อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรสัตว์ป่ารวมถึงถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าให้คงอยู่และดำรงไว้ซึ่งบทบาทและกระบวนการของระบบนิเวศโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติอย่างยั่งยืน

3. วัตถุประสงค์

เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์ป่าเป็นไปอย่างสอดคล้องและเอื้ออำนวยต่อความสมดุลภายในระบบนิเวศ ตลอดจนสามารถตอบสนองต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชน ประชาชนและการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนภายใต้กรอบวัตถุประสงค์ดังนี้

- 3.1 เพื่อกำหนดระบบการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์ป่าของประเทศให้มีประสิทธิภาพ
- 3.2 เพื่อให้มีการคุ้มครอง การใช้ประโยชน์และการฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์ป่า
- 3.3 เพื่อป้องกันและบำรุงรักษาพื้นที่ธรรมชาติไว้เป็นถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า
- 3.4 เพื่อศึกษาวิจัยและส่งเสริมเผยแพร่การสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า
- 3.5 เพื่อเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าที่หายากและใกล้สูญพันธุ์รวมถึงสัตว์ป่าที่สามารถพัฒนาเป็นสัตว์เศรษฐกิจได้
- 3.6 เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคส่วนได้รับประโยชน์สูงสุดอย่างยั่งยืนและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์ป่า
- 3.7 เพื่อให้การนันทนาการด้านสัตว์ป่าเป็นไปอย่างยั่งยืนสามารถตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศได้

4. เป้าหมาย

- 4.1 จัดทำฐานข้อมูลให้ทันสมัย รวมทั้งศึกษาวิจัยสัตว์ป่าและระบบนิเวศอย่างเป็นระบบ
- 4.2 พัฒนาระบบการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์ป่าแบบบูรณาการ ทั้งในพื้นที่คุ้มครองและนอกพื้นที่คุ้มครองทั่วประเทศ
- 4.3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการคุ้มครอง ดูแล เพาะขยายพันธุ์และฟื้นฟู สัตว์ป่าที่ถูกคุกคามอย่างน้อย 549 ชนิดและถิ่นที่อาศัยของสัตว์ป่าทั่วประเทศให้คงอยู่และสมบูรณ์ขึ้น
- 4.4 ประเมินความคุ้มค่าเชิงเศรษฐกิจของการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าอย่างน้อย 70 ชนิด และส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าที่มีศักยภาพสูงเชิงเศรษฐกิจ
- 4.5 มีมาตรการการใช้ทรัพยากรสัตว์ป่าเพื่อการนันทนาการด้านสัตว์ป่าอย่างยั่งยืนที่ชัดเจน

5. ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์และแผนงาน

- 5.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การศึกษาวิจัยและรวบรวมข้อมูลด้านวิชาการจัดทำฐานข้อมูลสัตว์ป่าและระบบนิเวศ

ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์ คือ

- 5.1.1 จัดทำแผนการศึกษาวิจัยด้านวิชาการของสัตว์ป่าอย่างเป็นระบบ จำนวน 3 แผนงาน
 - (1) ดำเนินการแพร่กระจายประเมินสถานภาพและถิ่นที่อาศัยของสัตว์ป่า โดยเฉพาะสัตว์ป่าหายากและใกล้สูญพันธุ์
 - (2) ศึกษาวิจัยชีววิทยาประชากรและพันธุกรรมของสัตว์ป่าที่หายากและใกล้สูญพันธุ์
 - (3) ศึกษาปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อสัตว์ป่าและถิ่นที่อาศัยของสัตว์ป่า
- 5.1.2 พัฒนาเทคโนโลยีด้านการศึกษาวิจัยสัตว์ป่าและผลิตสัตว์ป่า
 - (1) วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีด้านการศึกษาวิจัยสัตว์ป่าในถิ่นที่อาศัยเพื่อผลด้านการบริหารจัดการและอนุรักษ์สัตว์ป่า
 - (2) วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีด้านการเพาะเลี้ยงการขยายพันธุ์สัตว์ป่าและผลิตผลของสัตว์ป่าให้เกิดผลทางเศรษฐกิจ
 - (3) วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการพิสูจน์ซากและผลิตภัณฑ์สัตว์ป่า
- 5.1.3 จัดทำฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศด้านสัตว์ป่า
 - (1) จัดตั้งศูนย์ข้อมูลสัตว์ป่าแห่งชาติและเครือข่าย

5.1.4 สร้างความร่วมมือในด้านการวิจัยสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัย ระหว่างหน่วยงาน

ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ในระดับประเทศและนานาชาติ

(1) สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการศึกษาวิจัยด้านสัตว์ป่าในประเทศ และนานาชาติ

(2) ส่งเสริมการศึกษาด้านสัตว์ป่าของหน่วยงานสถาบันการศึกษาเอกชน และองค์กรต่าง ๆ ในประเทศ

(3) ฝึกอบรม แลกเปลี่ยน ความรู้ ด้านการศึกษาด้านสัตว์ป่าทั้งในประเทศและต่างประเทศ

5.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การบริหารจัดการการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแบบบูรณาการ
ประกอบด้วย 6 กลยุทธ์

5.2.1 ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการของหน่วยงานด้านการจัดการสัตว์ป่า

(1) ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการของหน่วยงานด้านการจัดการสัตว์ป่า

(2) ปรับปรุงโครงสร้าง และกรอบอัตรากำลังของหน่วยงานด้านการจัดการสัตว์ป่า

(3) จัดหาเครื่องมือที่ทันสมัยในการปฏิบัติงาน

(4) จัดให้มีแผนบริหารจัดการพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า

5.2.2 สร้างและพัฒนานุเคราะห์ด้านสัตว์ป่า

(1) เพิ่มคุณค่าและเพิ่มผู้เชี่ยวชาญรายสาขาของบุคลากรด้านการจัดการสัตว์ป่า

(2) เพิ่มประสิทธิภาพแก่บุคลากรด้านการจัดการสัตว์ป่าทุกระดับชั้น

(3) จัดตั้งศูนย์บริหารจัดการทรัพยากรสัตว์ป่า

5.2.3 พัฒนาการบริหารจัดการ

(1) พัฒนาระบบกำกับ ดูแล ตรวจสอบและประเมินผลด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่า

5.2.4 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมภายในประเทศและสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ

(1) เสริมสร้างการมีส่วนร่วมภายในประเทศ

(2) ประสานความร่วมมือด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่า

5.2.5 ปรับปรุงระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(1) ปรับปรุงพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 รวมทั้งพระราชกฤษฎีกา

5.2.6 แผนบูรณาการกับแผนแม่บทอื่น ๆ

5.3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การอนุรักษ์ความหลากหลายของทรัพยากรสัตว์ป่าและระบบนิเวศ
ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์

5.3.1 จัดการสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัยอย่างเป็นรูปธรรม

(1) การแก้ไขปัญหาชุมชนและที่ทำกินในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า

(2) เพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพในการคุ้มครอง ดูแลพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า

(3) ส่งเสริมและพัฒนาแนวทางและวิถีชีวิตของชุมชนที่ตั้งถิ่นฐานในและรอบพื้นที่อนุรักษ์โดยชุมชนมีส่วนร่วม

(4) เผยแพร่ความรู้และสร้างความตระหนักในการอนุรักษ์สัตว์ป่าและระบบนิเวศให้กับชุมชนในและรอบพื้นที่อนุรักษ์

(5) ปรับปรุงแนวเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าให้มีความชัดเจนและตรงตามสภาพความเป็นจริง

(6) ดำรงและดำเนินการจัดตั้งเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าเพิ่มขึ้นโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน

(7) กำหนดเขตสำหรับกิจกรรมต่างๆ ในพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า

5.3.2 จัดการและฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์ป่าและถิ่นที่อาศัยให้อยู่ในสถานะสมดุลตามธรรมชาติ

(1) ฟื้นฟูประชากรสัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์

5.3.3 อนุรักษ์สัตว์ป่าใกล้สูญพันธุ์นอกถิ่นกำเนิด

(1) จัดหาเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์

5.3.4 จัดการพื้นที่อนุรักษ์โดยใช้หลักการเชิงระบบนิเวศ

(1) บริหารจัดการให้เกิดความเชื่อมโยงด้านการบริหารจัดการพื้นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าแบบกลุ่มป่า (Complex)

(2) บริหารจัดการให้เกิดความเชื่อมโยงด้านการบริหารจัดการพื้นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าระหว่างประเทศ

5.3.5 เผยแพร่และถ่ายทอดความรู้ด้านสัตว์ป่าและระบบนิเวศให้กับประชาชนทั่วไป

(1) พัฒนาการส่งเสริมเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ องค์ความรู้

(2) บริการข้อมูลข่าวสารสารสนเทศแก่สาธารณชน

5.4 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การใช้ประโยชน์ทรัพยากรสัตว์ป่าอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์

5.4.1 จัดการการใช้ประโยชน์ทรัพยากรสัตว์ป่านอกถิ่นที่อาศัย

(1) ส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเชิงพาณิชย์

(2) พัฒนาสวนสัตว์ทั้งภาครัฐและเอกชน

5.4.2 จัดการทรัพยากรสัตว์ป่าในถิ่นที่อาศัยนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์

(1) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการสัตว์ป่าโดยชุมชน

5.4.3 จัดการการศึกษาและนันทนาการด้านสัตว์ป่าและถิ่นที่อาศัยของสัตว์ป่าตามศักยภาพของพื้นที่โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน

- (1) กำหนดกติกาในการใช้พื้นที่ ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า เพื่อป้องกันผลกระทบต่อดินที่อาศัยและการอยู่รอดของสัตว์ป่า
- (2) ส่งเสริมกิจกรรมนันทนาการในแหล่งนันทนาการด้านสัตว์ป่า

6. ระยะเวลา 10 ปี(ปรับแผนทุก 2 ปีครั้ง)

7. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 7.1 ได้ฐานข้อมูลและผลการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัตว์ป่าและระบบนิเวศอย่างเป็นระบบ และทันสมัย สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์ป่า ได้อย่างเป็นรูปธรรม
- 7.2 มีระบบการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์ป่าแบบบูรณาการและมีประสิทธิภาพดีขึ้น ในพื้นที่คุ้มครองและนอกพื้นที่คุ้มครองทั่วประเทศ
- 7.3 สัตว์ป่าที่ถูกคุกคามอย่างน้อย 549 ชนิดและถิ่นที่อาศัยของสัตว์ป่าทั่วประเทศ ได้รับการคุ้มครอง ดูแล เพาะขยายพันธุ์และฟื้นฟู โดยการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน
- 7.4 สัตว์ป่าอย่างน้อย 70 ชนิด ได้รับการประเมินความคุ้มค่าในการเพาะเลี้ยงเชิงเศรษฐกิจ และมีการส่งเสริมให้ประชาชนได้เพาะเลี้ยงขยายพันธุ์ สัตว์ป่าที่มีศักยภาพสูงในเชิงเศรษฐกิจ เพื่อใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนต่อไป
- 7.5 การพัฒนาการนันทนาการด้านสัตว์ป่าอย่างยั่งยืนมีแนวทางและมาตรการที่ชัดเจน

8. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

- 8.1 ระบบฐานข้อมูลด้านสัตว์ป่าที่ตอบสนองต่อความต้องการของนักวิชาการและมีการเข้าถึงระบบฐานข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว
- 8.2 มีระบบการบริหารจัดการด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่าที่ประชาชนมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้น
- 8.3 จำนวนและขนาดพื้นที่คุ้มครองไม่ลดลง และจำนวนสัตว์ป่าในพื้นที่คุ้มครองมีจำนวนไม่ลดลงหรือเพิ่มจำนวนขึ้น
- 8.4 สัตว์ป่าที่มีศักยภาพสูงในเชิงเศรษฐกิจและสัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ที่เพาะเลี้ยงได้มีจำนวนเพิ่มขึ้น

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
บทสรุปผู้บริหาร	ข
สารบัญ	ค
ประวัติการอนุรักษ์สัตว์ป่าในประเทศไทย	1
วิทยาศาสตร์ด้านสัตว์ป่าในประเทศไทย	4
หลักการและเหตุผล	10
วิสัยทัศน์	13
วัตถุประสงค์	13
เป้าหมาย	13
ระยะเวลาดำเนินการ	13
ความสอดคล้องของยุทธศาสตร์	14
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การศึกษา วิจัยและรวบรวมวิชาการ จัดทำฐานข้อมูลสัตว์ป่าและระบบนิเวศ	20
กลยุทธ์ที่ 1.1	
จัดทำแผนการศึกษาวิจัยด้านวิชาการของสัตว์ป่าอย่างเป็นระบบ	20
กลยุทธ์ที่ 1.2	
พัฒนาเทคโนโลยีด้านการศึกษาวิจัยสัตว์ป่าและผลิตผลสัตว์ป่า	20
กลยุทธ์ที่ 1.3	
จัดทำฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศด้านสัตว์ป่า	21
กลยุทธ์ที่ 1.4	
สร้างความร่วมมือในด้านการวิจัยสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัย	21
ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนในระดับประเทศและนานาชาติ	
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การบริหารจัดการการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่า แบบบูรณาการ	41
กลยุทธ์ที่ 2.1	
ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการของหน่วยงานด้านการจัดการสัตว์ป่า	41
กลยุทธ์ที่ 2.2	
สร้างและพัฒนาบุคลากรด้านสัตว์ป่า	41
กลยุทธ์ที่ 2.3	
พัฒนาการบริหารจัดการ	42

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
กลยุทธ์ที่ 2.4	
ส่งเสริมการมีส่วนร่วมภายในประเทศและสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ	51
กลยุทธ์ที่ 2.5	
ปรับปรุงระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	52
กลยุทธ์ที่ 2.6	
แผนบูรณาการกับแผนแม่บทอื่นๆ	54
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การอนุรักษ์ความหลากหลายของทรัพยากรสัตว์ป่าและระบบนิเวศ	56
กลยุทธ์ที่ 3.1	
จัดการสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัยอย่างเป็นรูปธรรม	56
กลยุทธ์ที่ 3.2	
จัดการและฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัยให้อยู่ในสถานะสมดุลตามธรรมชาติ	57
กลยุทธ์ที่ 3.3	
อนุรักษ์สัตว์ป่าใกล้สูญพันธุ์นอกถิ่นกำเนิด	57
กลยุทธ์ที่ 3.4	
จัดการพื้นที่อนุรักษ์โดยใช้หลักการเชิงระบบนิเวศ (Ecosystem Management)	57
กลยุทธ์ที่ 3.5	
เผยแพร่และถ่ายทอดความรู้ด้านสัตว์ป่าและระบบนิเวศให้กับประชาชนทั่วไป	58
ยุทธศาสตร์ที่ 4 การใช้ประโยชน์ทรัพยากรสัตว์ป่าอย่างยั่งยืน	77
กลยุทธ์ที่ 4.1	
จัดการทรัพยากรสัตว์ป่านอกถิ่นที่อยู่อาศัย	77
กลยุทธ์ที่ 4.2	
จัดการทรัพยากรสัตว์ป่าในถิ่นที่อยู่อาศัยนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์	77
กลยุทธ์ที่ 4.3	
จัดการ การศึกษา และนันทนาการด้านสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าโดยประชาชนมีส่วนร่วม	77

สารบัญตาราง

ตารางยุทธศาสตร์ที่ 1

การศึกษา วิจัยและรวบรวมการวิชาการจัดทำฐานข้อมูลสัตว์ป่าและระบบนิเวศ	
กลยุทธ์ที่ 1.1	
จัดทำแผนการศึกษาวิจัยด้านวิชาการของสัตว์ป่าอย่างเป็นระบบ	22
กลยุทธ์ที่ 1.2	
พัฒนาเทคโนโลยีด้านการศึกษาวิจัยสัตว์ป่าและผลิตผลสัตว์ป่า	29
กลยุทธ์ที่ 1.3	
จัดทำฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศด้านสัตว์ป่า	35
กลยุทธ์ที่ 1.4	
สร้างความร่วมมือในการวิจัยสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัย	37
ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ในระดับประเทศและนานาชาติ	

ตารางยุทธศาสตร์ที่ 2

การบริหารจัดการการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่า แบบบูรณาการ	
กลยุทธ์ที่ 2.1	
ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการของหน่วยงานด้านการจัดการสัตว์ป่า	43
กลยุทธ์ที่ 2.2	
สร้างพัฒนาบุคลากรด้านสัตว์ป่า	47
กลยุทธ์ที่ 2.3	
พัฒนาการบริหารจัดการ	50
กลยุทธ์ที่ 2.4	
ส่งเสริมการมีส่วนร่วมภายในประเทศและสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ	51
กลยุทธ์ที่ 2.5	
ปรับปรุงระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	52
กลยุทธ์ที่ 2.6	
แผนบูรณาการกับแผนแม่บทอื่นๆ	54

ตารางยุทธศาสตร์ที่ 3

การอนุรักษ์ความหลากหลายของทรัพยากรสัตว์ป่าและระบบนิเวศ	
กลยุทธ์ที่ 3.1	
จัดการสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัยอย่างเป็นรูปธรรม	59

สารบัญตาราง(ต่อ)

กลยุทธ์ที่ 3.2	
จัดการและฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัย ให้อยู่ในสภาวะสมดุลตามธรรมชาติ	66
กลยุทธ์ที่ 3.3	
อนุรักษ์สัตว์ป่าใกล้สูญพันธุ์นอกถิ่นกำเนิด	68
กลยุทธ์ที่ 3.4	
จัดการพื้นที่อนุรักษ์โดยใช้หลักเชิงระบบนิเวศ (Ecosystem management)	69
กลยุทธ์ที่ 3.5	
เผยแพร่และถ่ายทอดความรู้ด้านสัตว์ป่าและระบบนิเวศให้กับประชาชนทั่วไป	72
ตารางยุทธศาสตร์ที่ 4	
ใช้ประโยชน์ทรัพยากรสัตว์ป่าอย่างยั่งยืน	
กลยุทธ์ที่ 4.1	
จัดการทรัพยากรสัตว์ป่านอกถิ่นที่อยู่อาศัย	79
กลยุทธ์ที่ 4.2	
จัดการทรัพยากรสัตว์ป่าในถิ่นที่อยู่อาศัยนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์	84
กลยุทธ์ที่ 4.3	
จัดการ การศึกษาและนันทนาการด้านสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัย ของสัตว์ป่าตามศักยภาพของพื้นที่โดยประชาชนมีส่วนร่วม	84

สารบัญรูป

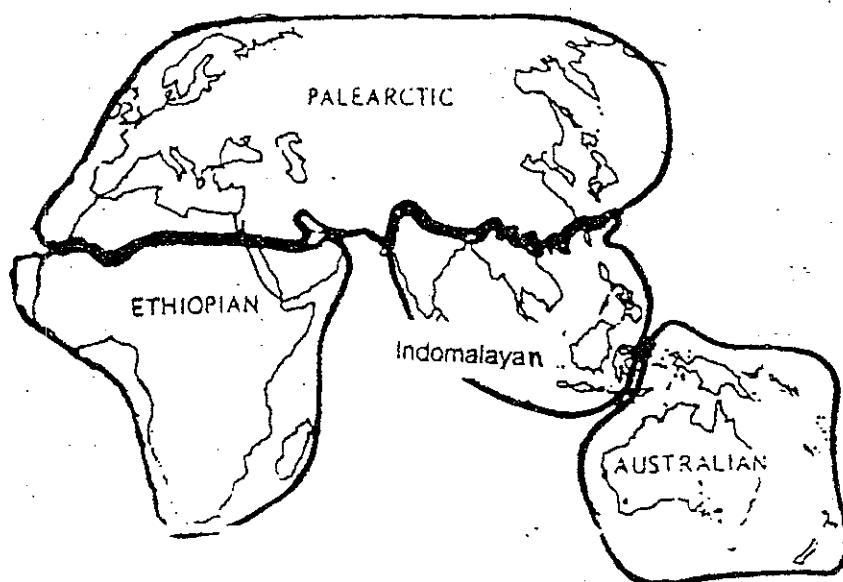
รูปที่		หน้า
1	แผนที่แสดงเขตสัตวภูมิศาสตร์ฝั่งซีกโลกตะวันออก	2
2	แผนที่แสดงเขตสัตวภูมิศาสตร์ย่อยเขต ORIENTAL	2
3	แสดงจำนวนเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า	3
4	แผนที่แสดงกลุ่มป่าในประเทศไทย	11

ประวัติการอนุรักษ์สัตว์ป่า ในประเทศไทย

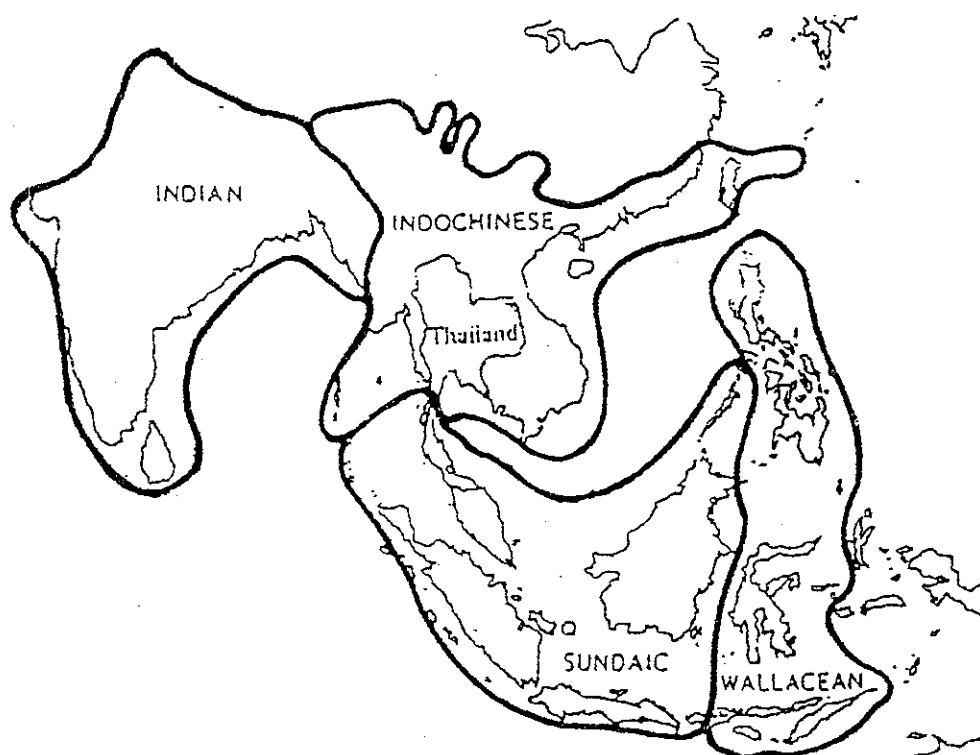
ประเทศไทยเป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะสัตว์ป่า เนื่องด้วยตำแหน่งที่ตั้งของประเทศ ที่เอื้อต่อการเป็นที่อยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิต โดยทางทิศตะวันตกมีเทือกเขาตะนาวศรี ที่ทอดยาวจากเหนือสู่ใต้ เป็นแนวกำแพงปะทะฝนที่เกิดในทะเลอันดามัน ของมหาสมุทรอินเดีย ในขณะที่ทางทิศตะวันออกอยู่ห่างจากชายฝั่งทะเล ทำให้พายุที่เกิดในมหาสมุทรแปซิฟิกเมื่อพัดเข้าสู่แผ่นดินใหญ่ ทำความเสียหายให้แก่เวียดนาม และกัมพูชา แต่ลดความรุนแรงลง เมื่อเดินทางมาถึงประเทศไทย จึงเป็นเสมือนที่หลบภัยธรรมชาติสำหรับสัตว์ป่า นอกจากนี้การที่ประเทศไทยมีความยาวตั้งแต่แม่สายของจังหวัดเชียงราย จนถึงสุโขทัยของโลก ของจังหวัดนครราชสีมา เป็นระยะทางกว่า 2,000 กิโลเมตร ทำให้เกิดความหลากหลายในสภาพถิ่นที่อยู่อาศัย ที่ส่งผลต่อจำนวนชนิดของสัตว์ป่า ประกอบกับความสูงของประเทศไทยในส่วนที่เป็นแผ่นดินที่เริ่มจากระดับน้ำทะเล ไปจนถึงยอดดอยอินทนนท์ที่ระดับความสูง 2,565 เมตรจากระดับน้ำทะเล ทำให้เกิดความหลากหลายของถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าทั้ง 3 มิติ สัตว์ป่าที่พบในประเทศไทย จึงมีทั้งสัตว์ป่าในเขตร้อนชื้นของเขตสัตวภูมิศาสตร์ย่อย Sundaic และ Indochina และสัตว์ป่าในเขตหนาวของเขตสัตวภูมิศาสตร์ Palearctic (รูปที่ 1 และ 2)

การอนุรักษ์สัตว์ป่าในประเทศไทย มีการดำเนินการมานานแล้ว ตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย ที่มีการจัดตั้งเขตไว้เป็นที่ล่าสัตว์ของเจ้านายและขุนนางชั้นสูง ทำให้การล่าในพื้นที่ดังกล่าวลดความรุนแรงลง ซึ่งแตกต่างจากพื้นที่อื่น ที่ราษฎรมีความอิสระในการล่าสัตว์ป่าที่มีอยู่อย่างชุกชุม การควบคุมการล่าเริ่มเป็นรูปธรรมตั้งแต่สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ที่พระองค์ทรงโปรดการล่าช้าง โดยเฉพาะในพื้นที่รอบเมืองลพบุรี (ละโว้) จึงได้ทรงออกกฎในการล่าช้างขึ้นบังคับใช้ ในรัชสมัยของพระองค์มีการบันทึกว่าในพระนครมีช้างอาศัยอยู่ถึง 20,000 เชือก หลังจากนั้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงได้ทรงตราพระราชบัญญัติสำหรับรักษาช้างป่า ร.ศ. ๑๑๘ (พ.ศ. 2443) ขึ้นบังคับใช้ เนื่องจากการลดจำนวนของช้างลงในทุกหัวเมือง กฎหมายฉบับนี้จึงมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อควบคุมการจับช้าง ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีตราพระราชบัญญัติสำหรับรักษาช้างป่า พุทธศักราช 2464 ขึ้นทดแทนของเดิม โดยได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าวในปี พ.ศ. 2503 และในปีเดียวกันนี้ได้มีการตราพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ขึ้นเพื่อให้ครอบคลุมการอนุรักษ์สัตว์ป่ามากขึ้น กฎหมายฉบับนี้บังคับใช้มาเป็นเวลา 32 ปี จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าในปี พ.ศ. 2535 โดยได้เพิ่มสาระสำคัญทางด้านการเพาะเลี้ยงและการสวนสัตว์สาธารณะ

ในส่วนของการจัดตั้งองค์กรที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับสัตว์ป่านั้น ก่อกำเนิดขึ้นหลังจากที่มีการตั้งกรมป่าไม้ 56 ปี คือในปี พ.ศ. 2495 ได้มีการตราพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม โดยโอนกรมป่าไม้ไปสังกัดกระทรวงเกษตร และได้เพิ่มแผนกพฤกษศาสตร์และสัตวศาสตร์ ขึ้นในกองค้นคว่ำ มีหน้าที่สำรวจ วิจัยตัวอย่างสัตว์ป่าตลอดทั้งแมลงต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับป่าไม้เป็นหลัก

รูปที่ 1 แผนที่แสดงเขตสัตวภูมิศาสตร์หึ่งซีกโลกตะวันออก

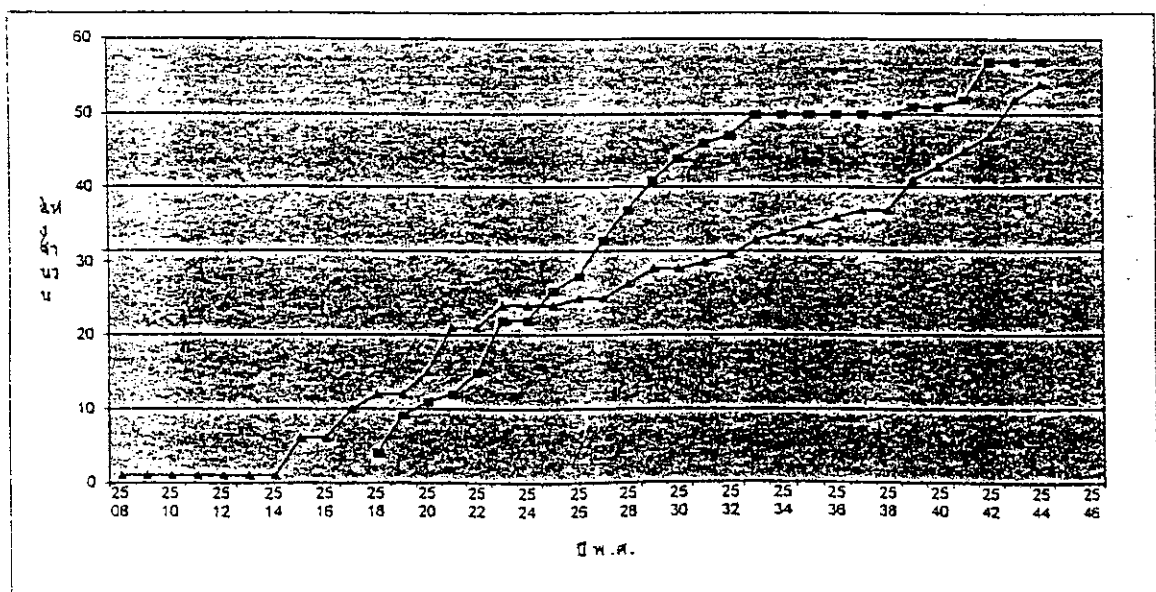

รูปที่ 2 แผนที่แสดงเขตสัตวภูมิศาสตร์ย่อยเขต ORIENTAL

ที่มา : Lekagul and Mc Neely (1977) Mammals of Thailand .

ในปี พ.ศ. 2504 ได้มีการจัดตั้งหมวดคุ้มครองสัตว์ป่า สังกัดกองบำรุง ขึ้นมารองรับภารกิจตาม พ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2503 ในการปรับปรุงระบบบริหารราชการตามคำสั่งคณะปฏิวัติฉบับที่ 282 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน 2515 หมวดคุ้มครองสัตว์ป่า ยังสังกัดกองบำรุงอยู่เหมือนเดิม หลังจากนั้นอีก 3 ปี ได้มีการแบ่งส่วนราชการกรมป่าไม้ใหม่ โดยได้มีการเพิ่มกองอนุรักษ์สัตว์ป่า ขึ้นมารับผิดชอบภารกิจด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่าโดยตรง หลังจากนั้นเป็นต้นมา องค์การที่รับผิดชอบด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่า ได้เติบโตขึ้นตามลำดับ จนปี พ.ศ. 2545 จึงยกฐานะเป็นสำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า ในสังกัดกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามราชการบริหารแผ่นดินในปัจจุบัน

ในส่วนของสงวนพื้นที่ไว้สำหรับการอนุรักษ์สัตว์ป่าโดยตรงนั้น ได้มีการจัดตั้งพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าขึ้นเป็นแห่งแรกหลังจากที่มีกฎหมายสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าขึ้นแล้ว 5 ปี คือในปี พ.ศ. 2508 ได้มีการประกาศจัดตั้งเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสลักพระขึ้นเป็นแห่งแรก และในปี พ.ศ. 2518 ได้มีการประกาศตั้งเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย ขึ้นเป็นแห่งแรก การเพิ่มขึ้นของการประกาศจัดตั้งเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าแสดงไว้ในรูปที่ 3 ซึ่งในปี พ.ศ. 2538-2543 เป็นช่วงที่มีการประกาศพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเพิ่มมากที่สุด ในขณะที่ ระหว่างปี พ.ศ. 2526-2532 เป็นช่วงที่มีการประกาศพื้นที่ป่าเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่ามากที่สุด ปัจจุบันมีพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแล้ว จำนวน 21,780,497 ไร่ และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า 2,782,357 ไร่ นอกเหนือจากนี้ยังมีพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สัตว์ป่าเช่น พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 พ.ร.บ.ประมง พ.ศ. 2490 พ.ร.บ.โรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2499 พ.ร.บ.สัตว์พาหนะ พ.ศ. 2482 และพ.ร.บ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535

รูปที่ 3 จำนวนเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า (▲) และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า (■) ที่ประกาศจัดตั้ง หลังการประกาศใช้ พ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2503 จนถึงปัจจุบัน

วิทยาศาสตร์ด้านสัตว์ป่าในประเทศไทย

การอนุรักษ์สัตว์ป่าถือเป็นงานที่ต้องอาศัยวิทยาศาสตร์ที่เป็นความรู้ความชำนาญเฉพาะด้านอย่างยิ่ง ตั้งแต่ความรู้ในการจำแนกชนิดพันธุ์สัตว์ป่า ความเข้าใจพฤติกรรมของสัตว์ป่า จำนวนประชากร ถิ่นอาศัย เทคนิคในการเพาะเลี้ยงขยายพันธุ์ การปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ ตลอดจนถึงความเข้าใจในรูปแบบของภัยคุกคามที่เกิดขึ้นกับสัตว์ป่า และถิ่นอาศัย

ความตื่นตัวเรื่องวิชาการสัตว์ป่าและการอนุรักษ์สัตว์ป่าของประเทศไทยได้เริ่มต้นอย่างจริงจังประมาณ พ.ศ. 2500 โดยนายแพทย์บุญส่ง เลขะกุล ซึ่งคนส่วนใหญ่เรียกท่านสั้นๆว่า หมอบุญส่งฯ โดยเป็นผู้บุกเบิกผลักดันให้รัฐบาลในสมัยนั้นซึ่งนำโดยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ประกาศกฎหมาย พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2503 และ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.2504 และได้จัดให้มีการคุ้มครองพื้นที่ในรูปเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และอุทยานแห่งชาติ อย่างต่อเนื่องในสมัยรัฐบาลยุคต่อมา ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นการสืบสานความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าและป่าไม้ น.พ.บุญส่งฯ ได้ทุ่มเทบุกเบิกเผยแพร่ความรู้และคุณค่าของการสัตว์ป่าให้แก่ประชาชนชาวไทยในแวดวงต่างๆ ตลอดจนถึงสร้างความร่วมมือกับนักวิทยาศาสตร์และองค์กรอนุรักษ์ในระดับนานาชาติ จนทำให้งานอนุรักษ์สัตว์ป่าของประเทศไทยเป็นแบบอย่างให้กับหลายประเทศในระดับภูมิภาค นอกจากนี้เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า ตำราด้านสัตว์ป่า โดยน.พ.บุญส่งฯ และคณะ เช่น Bird Guide of Thailand (พ.ศ.2511) และ Mammals of Thailand (พ.ศ.2520) รวมทั้งหนังสือและบทความทางวิชาการที่เกี่ยวกับธรรมชาติ สัตว์ป่ามากมาย เป็นผลงานที่ล้ำค่าที่ผลักดันให้ศาสตร์ด้านสัตว์ป่ายังรึกในสังคมไทย มีความเชื่อมโยงเสริมความเข้มแข็งในการอนุรักษ์สัตว์ป่าในยุคต่อมา อีกทั้งคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้จัดงานสัมมนาสัตว์ป่าเมืองไทย ขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2523 จนถึงปัจจุบัน เพื่อนำข้อมูลวิชาการด้านสัตว์ป่ามา เผยแพร่และผลักดันแนวทางการอนุรักษ์สัตว์ป่าของประเทศ

ลักษณะงานวิจัยสัตว์ป่าในอดีตถึงปัจจุบัน

งานวิจัยสัตว์ป่าในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือ 1) เพื่อทราบความหลากหลาย และความชุกชุมของสัตว์ป่าในพื้นที่อนุรักษ์ 2) เพื่อเข้าใจพฤติกรรมของสัตว์ป่าในธรรมชาติ 3) เพื่อเข้าใจความสัมพันธ์ของสัตว์ป่ากับถิ่นอาศัย และ 4) เพื่อเข้าใจผลกระทบของมนุษย์ที่มีต่อสัตว์ป่าในรูปแบบต่างๆ นักวิจัยส่วนใหญ่สังกัดส่วนวิจัยสัตว์ป่า กรมป่าไม้เดิม ประกอบกับนักวิจัย และนิสิตซึ่งทำวิทยานิพนธ์ด้านสัตว์ป่า จากคณะวนศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่เปิดสอนสาขาวิชาด้านชีววิทยาและการจัดการสัตว์ป่ามาเป็นระยะเวลาเกือบ 20 ปี เสริมด้วยงานวิจัยจาก คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่มีงานวิจัยกับสัตว์ป่าเฉพาะกลุ่ม เช่น ชะนี และนกเงือก ที่มีงานวิจัยเผยแพร่สู่ระดับนานาชาติ สาเหตุสำคัญที่งานวิจัยด้านสัตว์ป่ามีการกระจายอยู่ในวงจำกัด คือ เป็นงานวิจัยที่ต้องทุ่มเทกำลังในการเก็บข้อมูลในภาคสนาม ในพื้นที่ทุรกันดารและยากลำบาก และมักต้องใช้ระยะเวลาเก็บข้อมูลภาคสนามยาวนานกว่า 1 – 2 ปี ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงต้องมีใจรักด้านนี้เป็นทุนเดิมอยู่พอสมควร

ปัญหาสำหรับงานวิจัยด้านสัตว์ป่าที่ผ่านมาที่ชัดเจนประการหนึ่งคือ ขาดความเชื่อมโยงกับงานจัดการ หรือในทางกลับกันงานจัดการและการอนุรักษ์ส่วนใหญ่ไม่ใช่งานวิจัยเป็นพื้นฐาน ซึ่งสาเหตุนี้เป็นสาเหตุสำคัญที่จำกัดการพัฒนางานวิจัยและนักวิจัยอย่างยิ่ง ซึ่งมีผลสะท้อนไปสู่ความยั่งยืนของทรัพยากรสัตว์ป่าและคุณภาพของถิ่นอาศัยโดยรวม

แนวโน้มงานวิจัยในอนาคต

หลังจากมีการปฏิรูปและยกระดับหน่วยงานที่ดูแลรักษาป่าอนุรักษ์และสัตว์ป่า เป็นระดับกรม คือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทำให้ต้องการความชัดเจนในเรื่องงานวิจัยและการอนุรักษ์สัตว์ป่ามากขึ้น ทำให้แนวโน้มของงานวิจัยสัตว์ป่าในอนาคตมีทิศทางที่น่าจับตามอง เช่น

1. การขยายเครือข่ายความร่วมมือด้านงานวิจัยสัตว์ป่าระหว่างกรมอุทยานแห่งชาติฯ และสถาบันการศึกษาหลักของประเทศที่มีนักวิจัยสัตว์ป่ากระจายอยู่ รวมถึงการขยายเครือข่ายงานวิจัยร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ปรับปรุงความร่วมมือให้นักวิจัยจากสถาบันการศึกษาเข้าทำการศึกษาวิจัยด้านสัตว์ป่าในพื้นที่อนุรักษ์
2. ความพยายามผลักดันให้การจัดการและการอนุรักษ์อยู่บนพื้นฐานของงานวิจัยตามหลักการและทฤษฎีด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่า เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการในปัจจุบันซึ่งดำเนินมาบนพื้นฐานของกฎหมาย และระเบียบต่างๆ หรือการตัดสินใจไปตามกระแสความบีบคั้นจากการใช้ประโยชน์สัตว์ป่าและถิ่นอาศัยในรูปแบบต่าง หากผลักดันสำเร็จจะส่งผลถึงความยั่งยืนของทรัพยากรสัตว์ป่าและทรัพยากรบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยและอนุรักษ์สัตว์ป่าในอนาคต
3. การเน้นให้เกิดงานวิจัยเพื่อการฟื้นฟูประชากรสัตว์ป่าที่หายาก หรือถิ่นอาศัยที่ถูกเปลี่ยนแปลง เนื่องจากสัตว์ป่าหลายชนิดตกอยู่ในภาวะใกล้สูญพันธุ์ไปจากหลายพื้นที่ หรือถิ่นอาศัยถูกเปลี่ยนแปลงทรุดโทรม การฟื้นฟูต้องดำเนินการตามหลักวิชาการ โดยการติดตามผลตามหลักวิทยาศาสตร์สัตว์ป่า ซึ่งแนวทางนี้จะทำให้เกิดความชัดเจนของการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าในสถานเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าของกรมอุทยานแห่งชาติฯ ที่ดำเนินการอยู่ และมีงานวิจัยเพื่อเตรียมสัตว์ป่าที่เพาะได้ในกรงเลี้ยงบางชนิดกลับคืนสู่สภาพธรรมชาติ และในบางพื้นที่ที่สถานการณ์เอื้ออำนวย ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนในพื้นที่ได้มีโอกาสร่วมด้วย

4. การส่งเสริมให้ทีมงานวิจัยด้านสัตว์ป่าที่เสริมคุณค่าทางเศรษฐกิจ ซึ่งแนวโน้มในปัจจุบันแบ่งเป็น 3 แนวทาง คือ
 - 4.1 สัตว์ป่า กับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นแนวทางที่สมควรได้รับการพิจารณาสนับสนุนให้เป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น เพราะโดยปกติแล้วสัตว์ป่าจะเป็นสิ่งดึงดูดใจให้กับนักท่องเที่ยวให้เข้าไปสัมผัสธรรมชาติ หากมีการจัดการที่ดีจะทำให้เกิดผลประโยชน์ต่อสังคมหลากหลายประการ เช่น พัฒนานิสัยนักท่องเที่ยวไทยให้เพิ่มความตระหนักต่อการที่ต้องรักษาสัตว์ป่าและระบบนิเวศ สร้างรายได้ให้กับชุมชนท้องถิ่นอย่างชัดเจน ทำให้ลดการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติโดยตรงของชุมชนท้องถิ่นโดยรอบและภายในพื้นที่อนุรักษ์
 - 4.2 สัตว์ป่า กับการเพาะเลี้ยงเชิงพานิช ซึ่งเป็นเรื่องใหม่ที่กำลังถูกผลักดันให้เกิดขึ้นโดยรัฐบาลนี้ โดยได้มีการกำหนดชนิดสัตว์ป่าที่ให้เพาะเลี้ยงได้ เพื่อเป็นสัตว์เลี้ยง หรือเพื่อขายเป็นผลิตภัณฑ์ ซึ่งสำหรับสัตว์ป่าบางชนิด เช่น เสือ หมี ได้รับการต่อต้านจากองค์กรอนุรักษ์สัตว์ป่านานาชาติ เนื่องจากหลายคนเชื่อว่าแนวทางนี้จะเป็นกลจักรสำคัญที่ทำให้สัตว์ป่าในธรรมชาติสูญพันธุ์เร็วยิ่งขึ้น เนื่องจากการล่าสัตว์เป็นการลงทุนที่ถูกลงมากเมื่อเทียบกับการเพาะเลี้ยงเพื่อการค้า
 - 4.3 การใช้ประโยชน์จากสัตว์ป่าอีกมิติหนึ่ง คือการวิจัยเพิ่มพูนประชากรสัตว์ป่าบางชนิดนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ในเขตป่าสงวนแห่งชาติบางแห่ง จนถึงระดับการอนุญาตให้มีการใช้ประโยชน์สัตว์ป่าบางชนิดในธรรมชาติโดยตรงได้ โดยเน้นที่ความต้องการพื้นฐานของชุมชนท้องถิ่นในการใช้ประโยชน์โดยตรงจากสัตว์ป่าเป็นหลักแต่ต้องมีระบบการควบคุมการใช้ประโยชน์อย่างรัดกุมและมีข้อมูลด้านประชากรที่ทันสมัยเพื่อปรับอัตราการใช้ประโยชน์ให้เหมาะสมและสัตว์ป่าไม่สูญไปจากพื้นที่

บุคลากรสำหรับงานวิจัยสัตว์ป่า

สถาบันหลักที่ผลิตนักวิจัยด้านสัตว์ป่าในประเทศคือคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่มีหลักสูตรชีววิทยาและการจัดการสัตว์ป่ามาเป็นระยะเกือบ 20 ปี ปัจจุบันจะผลิตบัณฑิตปริญญาตรี โท และเอก ด้านนี้เฉลี่ยประมาณปีละ 15-20 คน แต่มีบางส่วนเท่านั้นที่มีโอกาสทำงานวิจัยด้านสัตว์ป่าเป็นอาชีพ ซึ่งส่วนใหญ่สังกัดกรมอุทยานแห่งชาติฯ นอกจากนี้ยังมีนักวิจัยจากสถาบันอื่นๆ ที่มีการเรียนการสอนด้านชีววิทยาจากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ผลิตนักวิจัยด้านนี้เช่นกัน สถาบันอื่นๆ ที่มีกำลังเริ่มผลิตนักวิจัยด้านสัตว์ป่า เช่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

อันที่จริงแล้วจำนวนบัณฑิตที่มีพื้นฐานทางด้านสัตว์ป่าที่ผลิตมาในแต่ละปี ถือได้ว่ามีจำนวนไม่น้อยเลยเมื่อเทียบกับขนาดของประเทศและเนื้อหาการจัดการด้านนี้ แต่ปัญหาที่สำคัญคือการขาดโอกาสที่ได้ใช้วิชาการด้านสัตว์ป่าเป็นวิชาชีพ การขยายการผลิตแต่บัณฑิตเพียงอย่างเดียวจึงมิใช่แนวทางแก้ปัญหา แต่การหาแนวทางที่จะให้บัณฑิตเหล่านั้นสามารถใช้วิชาการเป็นอาชีพได้จึงเป็นสิ่งสำคัญ ดังนี้

1. ภาครัฐ ซึ่งเกี่ยวข้องกับกรมอุทยานแห่งชาติฯ ต้องมีการปฏิรูปในเรื่องบุคลากร และปรัชญาการทำงานกล่าวคือ
 - 1.1 การจัดสรรบุคลากร จัดสรรบุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับสัตว์ป่า ควรพิจารณาคุณสมบัติให้มีพื้นฐานด้านสัตว์ป่า หรือชีววิทยาที่เกี่ยวข้องกับสัตว์ป่า ซึ่งต้องขยายฐานครอบคลุมบัณฑิตที่จบชีววิทยาจากมหาวิทยาลัยอื่นๆ นอกจากคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 - 1.2 การปฏิรูปปรัชญาการทำงาน ให้ใช้วิทยาศาสตร์ หรือวิชาการเป็นพื้นฐานทั้งด้านการวางแผน ปฏิบัติงาน และประเมินผล ซึ่งจะเป็นการเปิดโอกาสให้มีการปรับปรุงทั้งปริมาณและคุณภาพงานวิจัย และนักวิจัยด้านสัตว์ป่าอย่างแท้จริง และต่อเนื่อง
2. สถาบันการศึกษา ต้องจัดสรรงบประมาณส่งเสริมงานวิจัยระยะยาว หรืองานวิจัยที่มีความต่อเนื่อง และมีผลกระทบต่อสังคม ที่มีหัวหน้าทีมหรือทีมงานที่เป็นนักวิจัยที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับในสังคม และระดับนานาชาติ เพื่อให้บุคคลเหล่านี้สร้างสรรค์และส่งเสริมนักวิจัยรุ่นใหม่เพื่อขยายงานวิจัยด้านสัตว์ป่าให้กว้างไกลต่อไป
3. องค์กรเอกชน องค์กรเอกชนที่ดำเนินงานด้านอนุรักษ์สัตว์ป่าต้องเสริมความแข็งแกร่งและความเข้มแข็งของเนื้อหาให้เป็นวิทยาศาสตร์มากยิ่งขึ้น ส่วนใหญ่ที่ผ่านมาเจ้าหน้าที่ขององค์กรเอกชนผู้มีพื้นฐานด้านชีววิทยาโดยเฉพาะทางสัตว์ป่าเป็นจำนวนน้อย หรือไม่มีเลย ซึ่งบางครั้งทำให้การชี้นำสังคม หรือชี้ประเด็นให้สังคมขบคิด เป็นไปโดยความรู้สึกส่วนตัว หรือความคิดบนพื้นฐานของสาขาวิชาอื่นๆ จนบางครั้งกลายเป็นการต่อสู้เพื่อสิทธิสัตว์ หรือสิทธิมนุษยชนมากกว่าการชี้ประเด็นความสำคัญของสัตว์ป่าต่อระบบนิเวศ

ความร่วมมือ

ความร่วมมือที่สำคัญและจำเป็นเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับการวิจัยเพื่อการอนุรักษ์สัตว์ป่าคือ

1. ความร่วมมือระหว่างกรมอุทยานแห่งชาติฯ และสถาบันหลักที่ผลิตนักวิจัยด้านสัตว์ป่าและชีววิทยาสัตว์ป่า

2. ความร่วมมือจากสวนสัตว์ และองค์กรเอกชนที่เพาะเลี้ยงสัตว์ป่า ในการรักษาสายพันธุ์สัตว์ป่าในกรงเลี้ยงให้มีคุณภาพ พร้อมทั้งเป็นสายพันธุ์ที่ปล่อยคืนสู่ธรรมชาติได้ในกรณีที่การฟื้นฟูจำเป็นต้องใช้สายพันธุ์สัตว์ป่าในกรงเลี้ยง
3. ความร่วมมือจากองค์กรเอกชนที่ช่วยสร้างเสริมจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้เป็นสื่อกลางระหว่างนักวิจัย กับประชาชน ผลิตสื่อและสื่อสารให้ประชาชน นักเรียน นักศึกษา ให้เข้าใจอย่างถูกต้องถึงความสำคัญของสัตว์ป่าต่อระบบนิเวศ
4. ความร่วมมือจากองค์กรท้องถิ่น หรือกลุ่มแนวร่วมอนุรักษ์ธรรมชาติในระดับท้องถิ่น ที่มีความตระหนักถึงการอนุรักษ์สัตว์ป่าให้คงอยู่ในธรรมชาติ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นต้องมีข้อมูลพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์เป็นตัวชี้แนะ และชี้วัดคุณภาพและข้อเท็จจริงของการมีส่วนร่วมด้วย

การใช้เทคโนโลยีในการวิจัยด้านสัตว์ป่า

งานวิจัยด้านสัตว์ป่าโดยเนื้อหาของงานหลักเป็นการศึกษาเพื่ออนุรักษ์ และจัดการประชากร และถิ่นอาศัยเฉพาะที่เฉพาะแห่ง และเป็นงานที่ต้องใช้ระยะเวลาในการศึกษาภาคสนามทั้งสิ้น เทคโนโลยีที่ใช้ศึกษาสัตว์ป่ามีหลากหลาย เช่น เทคนิคการสำรวจ, การติดตามพฤติกรรมสัตว์ (Radio telemetry), Software เพื่อวิเคราะห์ประชากรสัตว์ป่า, การใช้เทคนิคกล้องดักถ่ายภาพ (Camera trapping), เครื่องบันทึกและวิเคราะห์เสียงสัตว์ และอื่นๆ

ปัจจุบันจากพัฒนาการของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ที่สามารถใช้ข้อมูลจากหลายๆปัจจัยวิเคราะห์ร่วมกันในเวลาเดียว หรือเปรียบเทียบข้อมูลต่างช่วงเวลา ซึ่งแสดงผลทั้งที่เป็นแผนที่และตาราง ทำให้การวิเคราะห์ข้อมูลทำได้ในระยะเวลาอันสั้น และเห็นภาพหรือ Model ที่ชัดเจน ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการวิจัยด้านสัตว์ป่าเช่นกัน แต่เนื่องจากฐานข้อมูลหลักที่จะใช้วิเคราะห์ด้วยระบบ GIS มาจากข้อมูลด้านการสำรวจระยะไกล คือ ภาพดาวเทียม หรือภาพถ่ายทางอากาศทำให้เหมาะกับการวิจัยในภาพกว้างระดับ Landscape หรือ Region ลักษณะงานวิจัยสัตว์ป่าโดยใช้ GIS ที่พบเห็นเช่น

- การวิเคราะห์ความเข้มข้นของการกระจายของสัตว์ป่าในพื้นที่ หรือการวิเคราะห์ถิ่นอาศัยที่เหมาะสมของสัตว์ป่าในภาพกว้าง
- การวิเคราะห์ GAP ANALYSIS เพื่อหาช่องว่างของพื้นที่ที่มีสัตว์ป่าชนิดนั้นๆอาศัยอยู่ แต่ยังไม่ได้รับการคุ้มครอง

ซึ่งข้อมูลในลักษณะภาพกว้างเช่นนั้น จะเพิ่มความแม่นยำและถูกต้องยิ่งขึ้น หากมีข้อมูลภาคสนามที่มีคุณภาพ นอกจากนี้ในเรื่องการจัดการและอนุรักษ์ประชากรสัตว์ป่าชนิดใดชนิดหนึ่งหรือถิ่นอาศัยบริเวณใดบริเวณหนึ่งเป็นการเฉพาะเจาะจง งานวิจัยคงยังต้องใช้เทคนิคภาคสนามที่มีความเข้มข้นในระดับที่ยอมรับได้เช่นเดิม

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าสำหรับงานวิจัยสัตว์ป่าแล้ว เทคโนโลยีเป็นส่วนเสริมให้เกิดความรวดเร็วในการมองภาพกว้าง แต่เมื่อถึงการจัดการในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง ยังคงจำเป็นต้องใช้เทคนิคการสำรวจสัตว์ป่าภาคสนามที่ต้องใช้ระยะเวลาและงบประมาณในการดำเนินงานตามคุณภาพของข้อมูลที่ผู้วิจัยตั้งไว้เช่นเดิม

การเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า

การอนุรักษ์สัตว์ป่า นอกจากจะอนุรักษ์สัตว์ป่าในถิ่นกำเนิดที่เป็นพื้นที่ธรรมชาติ (In situ Conservation) แล้ว การนำสัตว์ป่ามาเพาะเลี้ยงนอกถิ่นกำเนิด (Ex - situ Conservation) ในสถานี่เพาะเลี้ยงหรือสวนสัตว์ เป็นอีกแนวทางหนึ่งในการอนุรักษ์พันธุกรรมของสัตว์ป่าเหล่านั้นด้วย ในอดีตการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่ามีข้อจำกัดทางกฎหมาย โดยพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2503 ยังไม่ส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าอย่างจริงจัง จนกระทั่งได้มีการปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวในปี พ.ศ. 2535 และ พ.ศ. 2546 รวมทั้งภาคเอกชนเริ่มต้นตัว ตลอดจนมีงานวิจัยสัตว์ป่าที่เกี่ยวกับการเพาะเลี้ยงเพิ่มขึ้น ทำให้การส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่ามีทิศทางและแนวโน้มที่ดีขึ้น

ปี พ.ศ. 2546 รัฐบาลได้สนับสนุนให้มีการส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าขึ้นโดยได้มีการนิรโทษกรรมผู้ที่ครอบครองสัตว์ป่าคุ้มครองที่ผิดกฎหมาย โดยหลังสิ้นสุดการแจ้งลงทะเบียนปรากฏว่ามีผู้แจ้งครอบครอง 127,478 ราย จำนวนสัตว์ป่า 1,722,128 ตัว ซึ่งสัตว์ป่าที่ประชาชนมาแจ้งลงทะเบียนไว้ รวมทั้งสัตว์ป่าที่ภาครัฐ โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ได้เลี้ยงไว้ในสถานี่เพาะเลี้ยงสัตว์ป่าและที่สวนสัตว์ขององค์การสวนสัตว์ จะเป็นแหล่งพ่อพันธุ์และแม่พันธุ์ ของสัตว์ป่าที่จะนำไปพัฒนาและส่งเสริมการเพาะเลี้ยงในเชิงเศรษฐกิจต่อไป

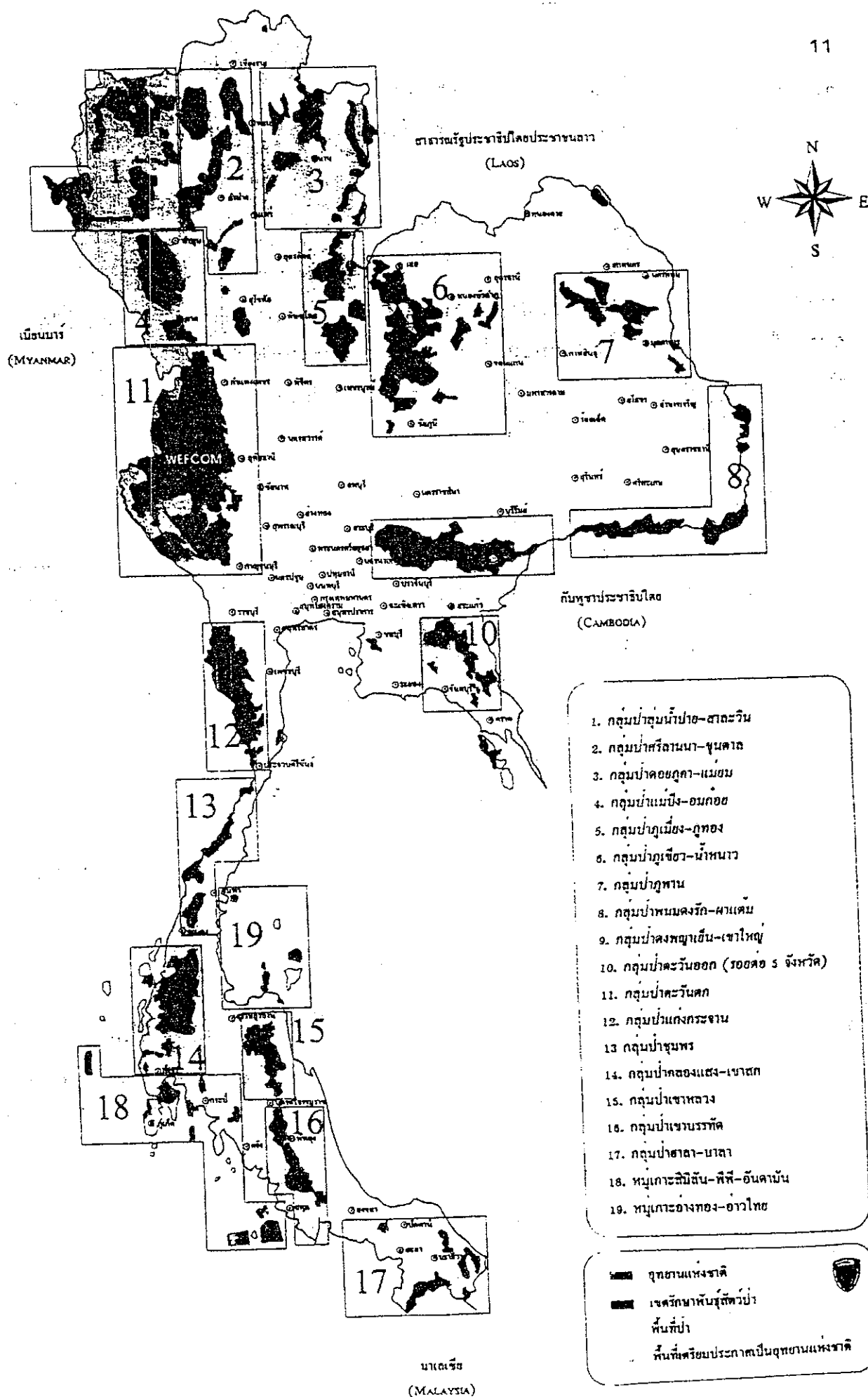
แผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ

1. หลักการและเหตุผล

สัตว์ป่าเป็นหนึ่งในองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดส่วนหนึ่งของระบบนิเวศของป่า สัตว์ป่าเป็นตัวช่วยเร่งให้เกิดการหมุนเวียนของพลังงานในระบบนิเวศของป่า จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการรักษา ระบบความสมดุลทางธรรมชาติและทำให้ระบบนิเวศมีความมั่นคง บางครั้งสัตว์ป่าจึงถูกใช้เป็นตัวชี้วัดคุณภาพ ของทรัพยากรป่าไม้ ในทางกลับกันสถานภาพของทรัพยากรป่าไม้ก็ส่งผลโดยตรงต่อการคงอยู่ของสัตว์ป่า ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่นั้นด้วยเช่นกัน เพราะระบบนิเวศของป่าไม้และสัตว์ป่ามีการเกื้อกูลกันจนไม่สามารถแยก ออกจากกันได้ ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าจึงเป็นสิ่งที่ต้องดำเนินการจัดการควบคู่กันไป

การลดลงของพื้นที่ป่าในประเทศไทยเริ่มขึ้นในทันทีเมื่อมีการเปิดประเทศเข้าสู่ระบบ เศรษฐกิจและสังคมของประชาคมโลก เงินตราที่ใช้ในการพัฒนาประเทศไปสู่ความทันสมัยในช่วงปลาย ปีพ.ศ.ที่ 2440 เป็นเงินภาษีที่รัฐได้จากการเปิดสัมปทานทำไม้ ที่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วโดยปราศจากการ ควบคุมจนกระทั่งในปีพ.ศ. 2484 รัฐบาลจึงต้องออกกฎหมายเพื่อควบคุมกิจกรรมการทำไม้ดังกล่าว ต่อมา แหล่งเงินตราที่ใช้ในการพัฒนาประเทศเปลี่ยนจากไม้ไปเป็นการส่งสินค้าทางการเกษตรที่ส่งไปจำหน่าย ต่างประเทศ หลังจากที่มีการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 ในปีพ.ศ. 2504 ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภาคการเกษตรของไทยอย่างรวดเร็ว จากวิธีการทำการเกษตรเพื่อจำหน่ายภายใน ประเทศถูกขยายเป็นการทำการเกษตรเพื่อการส่งออก ยังผลให้เกิดการขยายตัวของพื้นที่เกษตรกรรม ซึ่งทำให้ ในช่วง 4 ทศวรรษที่ผ่านมาพื้นที่ป่าไม้ในประเทศไทยลดลงอย่างรวดเร็ว จากที่เคยมีพื้นที่ป่าของประเทศ ประมาณ 171 ล้านไร่ หรือร้อยละ 53.33 ของพื้นที่ประเทศ ในปีพ.ศ. 2504 ลดลงเหลือเพียง 107 ล้านไร่ หรือประมาณร้อยละ 33.40 ของพื้นที่ประเทศ ในปี 2543 นอกจากนั้นในพื้นที่ 107 ล้านไร่ที่เหลืออยู่ ยังมี สภาพเป็นกลุ่มป่าขนาดต่างๆกันตั้งแต่หลายสิบไร่จนถึงหลายล้านไร่ ทำให้ไม่ติดต่อกัน (รูปที่ 4) ทำให้มี ผลต่อการลดลงของจำนวนประชากรสัตว์ป่าในระยะยาว การลดลงอย่างรวดเร็วของพื้นที่ป่าไม้ซึ่งเป็น แหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า ย่อมมีผลกระทบอย่างรุนแรงและเป็นเหตุให้สัตว์ป่าลดจำนวนลงอย่างรวดเร็ว เช่นเดียวกัน จนทำให้สัตว์ป่าบางชนิดต้องสูญพันธุ์ไปจากประเทศไทยและบางชนิดที่ปริมาณลดลงจนใกล้ สูญพันธุ์

สัตว์ป่าเป็นทรัพยากรที่อำนวยการประโยชน์แก่มวลมนุษยชาติมาอย่างค่อนเนื่องและยาวนาน โดย สัตว์ป่าเป็นแหล่งอาหาร โปรตีนที่สำคัญของชุมชน โดยเฉพาะชุมชนรอบป่า สัตว์ป่าจึงกลายเป็นทั้ง แหล่งอาหารและเศรษฐกิจที่สำคัญของพื้นที่บริเวณแหล่งอาศัยของสัตว์ป่า นอกจากนี้เมื่อการติดต่อสื่อสาร และเทคโนโลยีด้านต่างๆ ทันสมัยขึ้น การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์ป่าจึงมีมากขึ้นทั้งปริมาณและรูปแบบ การใช้ประโยชน์จากเดิมที่เราใช้สัตว์ป่าเป็นเพียงอาหาร ใช้แรงงาน และใช้เป็นพาหนะ ต่อมาได้พัฒนา มาเป็นการนำสัตว์ป่ามาเลี้ยงหรือขายจนเป็นอาชีพที่ดำเนินการมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย ดังเช่นคำจารึกที่พบใน หลักศิลาจารึกว่า “ใครใคร่ค้าช้างค้า ใครใคร่ค้าม้าค้า” แสดงนัยว่า รัฐให้อิสระแก่ราษฎรในการค้าขายสัตว์ป่า

ที่มา : โครงการจัดการทรัพยากรน้ำและสิ่งแวดล้อม

ต่อมาจำนวนสัตว์ป่าอาจถูกล่าจนมีจำนวนลดลง ในสมัยกรุงศรีอยุธยาจึงต้องออกมาตรการควบคุมการล่าสัตว์ป่าบางชนิด โดยเฉพาะช้างป่า ซึ่งจัดว่าเป็นสัตว์ที่ได้รับการคุ้มครองเป็นชนิดแรกในประเทศไทย

การอนุรักษ์สัตว์ป่าในประเทศไทยนั้น ได้ดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม ตั้งแต่ พ.ศ. 2503 หลังจากที่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2503 โดยได้มีการกันพื้นที่ไว้ให้เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า ทั้งในรูปแบบของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ปัจจุบันมีพื้นที่ที่ได้ประกาศเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าแล้วประมาณ 25 ล้านไร่ นอกจากนี้ได้มีการกำหนดพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ในรูปแบบอุทยานแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 เป็นการช่วยส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าได้อีกทางหนึ่ง เนื่องจากพื้นที่ที่ได้รับการประกาศนี้ปัจจุบันเป็นที่อยู่อาศัยที่สำคัญของสัตว์ป่า โดยมีพื้นที่ที่ได้ประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติแล้วประมาณ 43 ล้านไร่ ในปัจจุบัน แนวทางการบริหารจัดการพื้นที่คุ้มครองใช้หลักการจัดการเป็นพื้นที่ หรือการจัดการเป็นระบบนิเวศ (Ecosystem Management) ซึ่งเป็นการทำงานเชิงบูรณาการ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน

นอกจากประเทศไทยจะได้มีการอนุรักษ์พื้นที่ไว้ให้เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า และมีมาตรการควบคุมการล่าสัตว์ป่าแล้ว ยังได้ให้ความร่วมมือกับประชาคมโลกในการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่า ด้วยการเข้าเป็นสมาชิกอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora : CITES) ที่เป็นการร่วมมือของสมาชิกในการที่จะร่วมกันควบคุมและป้องกันการค้าสัตว์ป่าระหว่างประเทศ ตลอดจนเป็นภาคีสมาชิกอนุสัญญาความหลากหลายทางชีวภาพและอนุสัญญา RAMSAR ว่าด้วยการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำในการอนุรักษ์ชนิดและชนิดถิ่นที่อยู่อาศัยและสัตว์ป่าเหล่านั้น

ถึงแม้จะมีมาตรการการประกาศพื้นที่ไว้ให้เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า และมีมาตรการในการควบคุมการใช้ประโยชน์จากสัตว์ป่าแล้ว แต่เมื่อสถานการณ์ในปัจจุบัน ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และมีปัจจัยภายนอกเข้ามามีผลกระทบต่อการดำรงอยู่ของสัตว์ป่าอยู่เสมอ เพื่อให้การอนุรักษ์มีประสิทธิภาพ ค่อนข้าง และเป็นที่รับทราบของบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกสาขา กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงจำเป็นต้องมีการกำหนดทิศทางการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์ป่าขึ้น ให้มีความชัดเจน และเป็นรูปธรรม โดยได้มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและปัจจัยภายในและภายนอก (SWOT Analysis) (รายละเอียดในภาคผนวก) ตลอดจนได้มีการระดมความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนของสังคม ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2546 จนถึงวันที่ 25 มีนาคม 2547 และนำผลการวิเคราะห์และข้อเสนอแนะดังกล่าวมาเป็นแนวคิดพื้นฐานในการจัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติขึ้น เพื่อให้สัตว์ป่าสามารถดำรงเผ่าพันธุ์และอำนวยประโยชน์ต่อประชาชนในชาติอย่างยั่งยืนตลอดไป

2. วิสัยทัศน์

อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรสัตว์ป่ารวมถึงถิ่นที่อาศัยให้คงอยู่และดำรงไว้ซึ่งบทบาทและกระบวนการของระบบนิเวศ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติอย่างยั่งยืนโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน

3. วัตถุประสงค์

เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์ป่าเป็นไปอย่างสอดคล้องและเอื้ออำนวยต่อความสมดุลภายในระบบนิเวศ ตลอดจนสามารถตอบสนองต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชน ประชาชนและการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนภายใต้กรอบวัตถุประสงค์ดังนี้

- 3.1 เพื่อกำหนดระบบการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์ป่าของประเทศให้มีประสิทธิภาพ
- 3.2 เพื่อให้มีการคุ้มครอง การใช้ประโยชน์และฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์ป่า
- 3.3 เพื่อป้องกันและบำรุงรักษาพื้นที่ธรรมชาติไว้เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า
- 3.4 เพื่อศึกษาวิจัยและส่งเสริมเผยแพร่การสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า
- 3.5 เพื่อเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าที่หายากและใกล้สูญพันธุ์รวมถึงสัตว์ป่าที่สามารถพัฒนาเป็นสัตว์เศรษฐกิจได้

เศรษฐกิจได้

3.6 เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคส่วนได้รับประโยชน์สูงสุดอย่างยั่งยืนและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์ป่า

4. เป้าหมาย

- 4.1 จัดทำฐานข้อมูลให้ทันสมัย รวมทั้งศึกษาวิจัยสัตว์ป่าและระบบนิเวศอย่างเป็นระบบ
- 4.2 พัฒนาระบบการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์ป่าแบบบูรณาการ ทั้งในพื้นที่คุ้มครองและนอกพื้นที่คุ้มครองทั่วประเทศ
- 4.3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการคุ้มครอง ดูแล เพาะขยายพันธุ์และฟื้นฟู สัตว์ป่าที่ถูกคุกคามอย่างน้อย 549 ชนิดและถิ่นที่อาศัยของสัตว์ป่าทั่วประเทศให้คงอยู่และสมบูรณ์ขึ้น
- 4.4 ประเมินความคุ้มค่าเชิงเศรษฐกิจของการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าอย่างน้อย 70 ชนิด และส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าที่มีศักยภาพสูงเชิงเศรษฐกิจ

5. ระยะเวลาดำเนินการ

ระยะเวลาดำเนินการ 10 ปี (ทบทวนและปรับแผนทุก 2 ปีครั้ง)

6. ความสอดคล้องของยุทธศาสตร์

6.1 สถานการณ์โลก

แผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาตินี้ ได้จัดทำขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์สัตว์ป่าของโลกและการลดลงของสัตว์ป่าในธรรมชาติ เนื่องจากการบุกรุกทำลายถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า กระแสการอนุรักษ์สัตว์ป่าและสิ่งแวดล้อม อิทธิพลของแนวคิดด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้งหลายได้รับการบรรจุไว้เป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์การดำเนินการเพื่อลดปัญหาและสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ

6.2 นโยบายของรัฐด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

แผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาตินี้ จะสนับสนุนและสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล โดยเฉพาะนโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่รัฐบาลได้ตระหนักและให้ความสำคัญในการฟื้นฟูสภาพและคุณภาพ การป้องกันการเสื่อมโทรมและสูญสิ้นไป และการนำกลับมาใช้ใหม่ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพให้เอื้อต่อการดำรงชีวิตเกิดความสมดุลในการพัฒนา

6.3 นโยบายการสร้างรายได้

แผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาตินี้ จะส่งเสริมและสนับสนุนการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเชิงพาณิชย์ โดยจะส่งเสริมพัฒนาเทคโนโลยีในการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าที่มีค่าทางเศรษฐกิจ เพื่อเผยแพร่สู่เกษตรกรที่สนใจในการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า เพื่อการค้า อันเป็นรากฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างยั่งยืน

6.4 นโยบายด้านการท่องเที่ยว นันทนาการ และการศึกษา

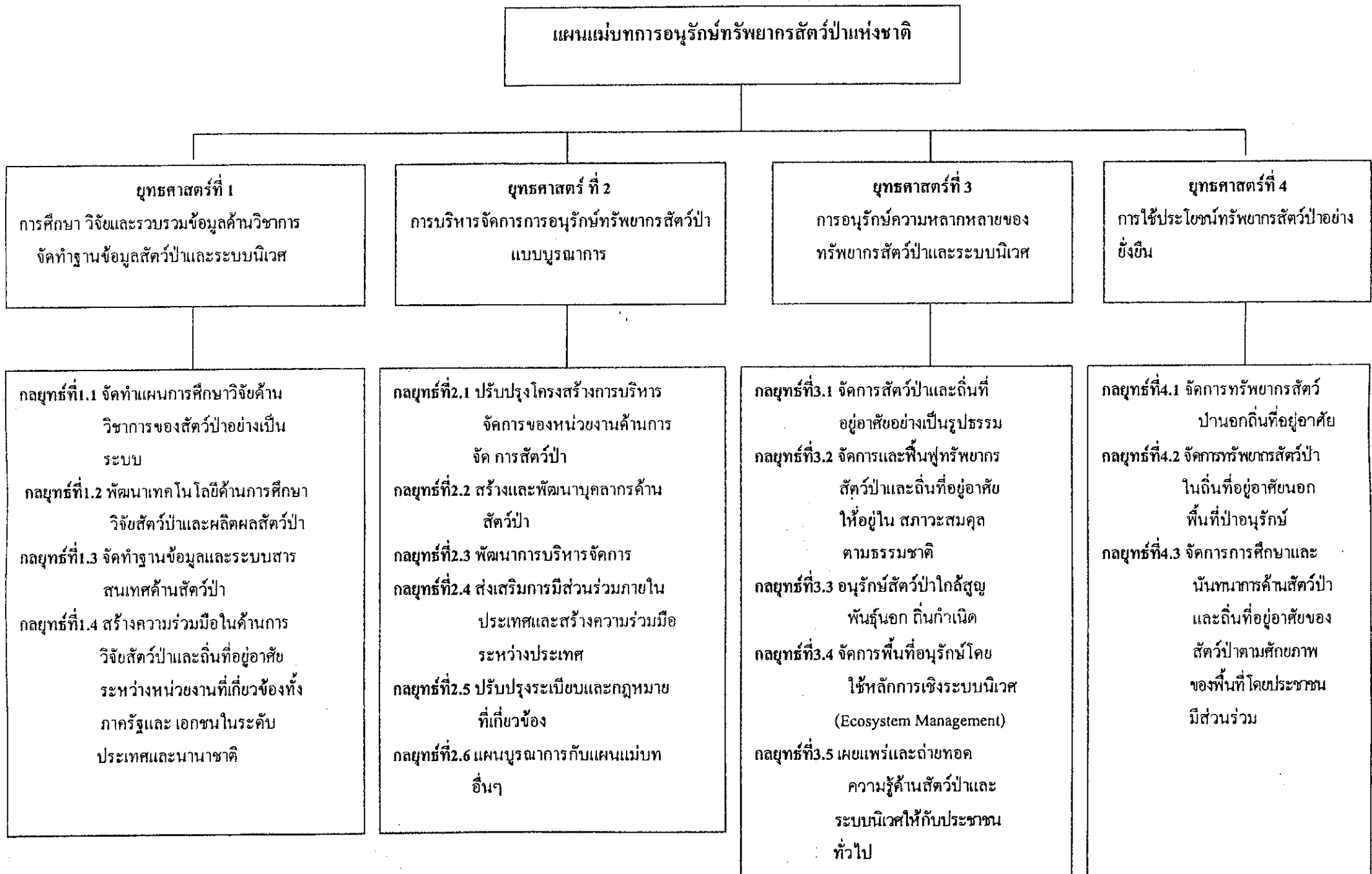
แผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาตินี้ จะส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและนันทนาการ ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติและส่งเสริมการศึกษาเรียนรู้ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาจังหวัดตามแผนบูรณาการกลุ่มจังหวัดของกระทรวงมหาดไทย และเพื่อเปิดโอกาสให้มีการท่องเที่ยวในลักษณะเพื่อการศึกษาหาความรู้ในพื้นที่ ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดการหมุนเวียนเงินตราแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมให้ได้รับความรู้ความเข้าใจ ความตระหนักและเกิดจิตสำนึกที่ดีเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอีกด้วย

7. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 7.1 ได้ฐานข้อมูลและผลการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัตว์ป่าและระบบนิเวศอย่างเป็นระบบและทันสมัย สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์ป่าได้อย่างเป็นรูปธรรม
- 7.2 มีระบบการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์ป่าแบบบูรณาการและมีประสิทธิภาพดีขึ้นในพื้นที่คุ้มครอง และนอกพื้นที่คุ้มครองทั่วประเทศ
- 7.3 สัตว์ป่าที่ถูกคุกคามอย่างน้อย 549 ชนิดและถิ่นที่อาศัยของสัตว์ป่าทั่วประเทศ ได้รับการคุ้มครองดูแลเพาะขยายพันธุ์และฟื้นฟู โดยการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน
- 7.4 สัตว์ป่าอย่างน้อย 70 ชนิด ได้รับการประเมินความคุ้มค่าในการเพาะเลี้ยงเชิงเศรษฐกิจ และมีการส่งเสริมให้ประชาชนได้เพาะเลี้ยงขยายพันธุ์ สัตว์ป่าที่มีศักยภาพสูงในเชิงเศรษฐกิจเพื่อให้ประโยชน์อย่างยั่งยืนต่อไป

8. ตัวชี้วัด

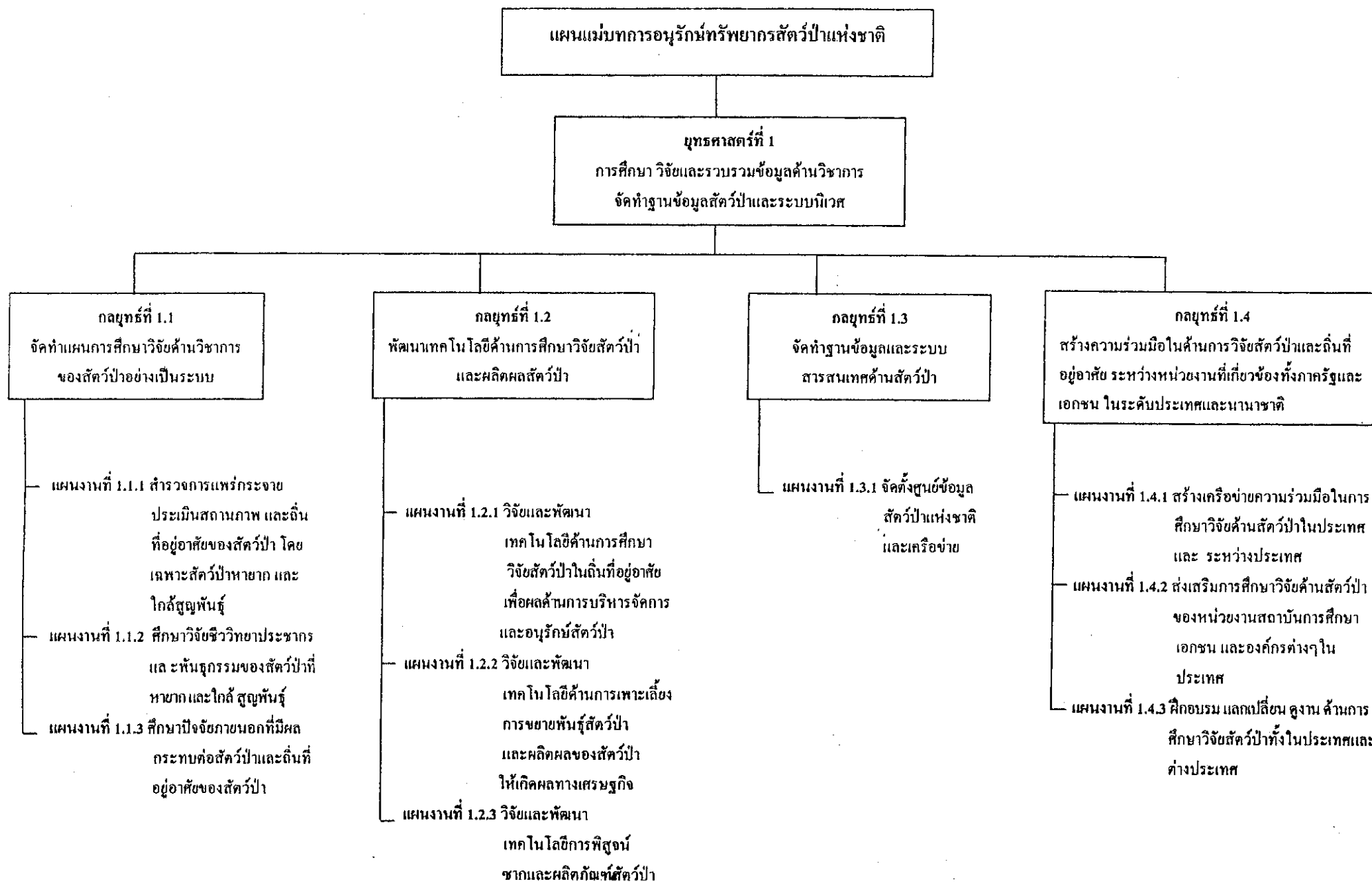
- 8.1 ระบบฐานข้อมูลด้านสัตว์ป่าที่ตอบสนองต่อความต้องการของนักวิชาการและมีการเข้าถึงระบบฐานข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว
- 8.2 มีระบบการบริหารจัดการด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่าที่ประชาชนมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้น
- 8.3 จำนวนและขนาดพื้นที่คุ้มครองไม่ลดลง และจำนวนสัตว์ป่าในพื้นที่คุ้มครองมีจำนวนไม่ลดลงหรือเพิ่มจำนวนขึ้น
- 8.4 สัตว์ป่าที่มีศักยภาพสูงในเชิงเศรษฐกิจและสัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ที่เพาะเลี้ยงได้มีจำนวนเพิ่มขึ้น

สรุปแผนแม่บท

สรุปแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	แผนงาน	โครงการ
1	4	10	30
2	6	12	20
3	5	13	33
4	3	5	16
รวม	18	40	99

ยุทธศาสตร์ที่ 1

ยุทธศาสตร์ที่ 1

การศึกษา วิจัยและรวบรวมข้อมูลด้านวิชาการ จัดทำฐานข้อมูลสัตว์ป่าและระบบนิเวศ
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การศึกษาวิจัยและรวบรวมข้อมูลด้านวิชาการ จัดทำฐานข้อมูลสัตว์ป่าและระบบนิเวศ

ประกอบไปด้วย 4 กลยุทธ์ คือ

กลยุทธ์ที่ 1.1 จัดทำแผนการศึกษาวิจัยด้านวิชาการของสัตว์ป่าอย่างเป็นระบบ

กลยุทธ์ที่ 1.2 พัฒนาเทคโนโลยีด้านการศึกษาวิจัยสัตว์ป่าและผลิตผลสัตว์ป่า

กลยุทธ์ที่ 1.3 จัดทำฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศด้านสัตว์ป่า

กลยุทธ์ที่ 1.4 สร้างความร่วมมือในด้านการวิจัยสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัย ระหว่างหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ในระดับประเทศและนานาชาติ

ซึ่งแต่ละกลยุทธ์มีรายละเอียดของแผนงานและโครงการดังต่อไปนี้

กลยุทธ์ที่ 1.1 จัดทำแผนการศึกษาวิจัยด้านวิชาการของสัตว์ป่าอย่างเป็นระบบ

แผนงานที่ 1.1.1 ดำรวจการแพร่กระจาย ประเมินสถานภาพ และถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า โดยเฉพาะสัตว์
ป่าหายาก และใกล้สูญพันธุ์

โครงการที่ 1.1.1.1 การประเมินเพื่อจัดอันดับสถานภาพสัตว์ป่าหายาก และใกล้สูญพันธุ์

โครงการที่ 1.1.1.2 การศึกษาสถานภาพ นิเวศวิทยา การแพร่กระจาย ความชุกชุม และประชากรสัตว์ป่า
ที่มีความสำคัญในระบบนิเวศ

โครงการที่ 1.1.1.3 การสำรวจชนิด จำนวน นิเวศวิทยา การแพร่กระจายของสัตว์ป่าที่หายากและใกล้
สูญพันธุ์

โครงการที่ 1.1.1.4 การศึกษาสถานภาพนิเวศวิทยา การแพร่กระจาย ความชุกชุมและประชากรสัตว์ป่า
ที่มีความสำคัญในระบบนิเวศพิเศษ

โครงการที่ 1.1.1.5 การศึกษาสถานภาพ นิเวศวิทยา การแพร่กระจาย ความชุกชุม และประชากรนก
ชนิดที่หายากใกล้จะสูญพันธุ์ ที่มีความสำคัญในพื้นที่ชุ่มน้ำในประเทศไทย

แผนงานที่ 1.1.2 ศึกษาวิจัยชีววิทยาประชากรและพันธุกรรมของสัตว์ป่าที่หายาก และใกล้สูญพันธุ์

โครงการที่ 1.1.2.1 การศึกษาชีววิทยา ประชากร และพันธุกรรมของสัตว์ทะเลหายาก 4 กลุ่ม

โครงการที่ 1.1.2.2 การศึกษาชีววิทยาประชากรและพันธุกรรมของสัตว์ป่าหายากและใกล้สูญพันธุ์

โครงการที่ 1.1.2.3 การติดตามการเปลี่ยนแปลงของประชากรช้างในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ 10 พื้นที่

โครงการที่ 1.1.2.4 การประเมินความหนาแน่นของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดใหญ่ในพื้นที่มรดกโลก

ทางธรรมชาติ

โครงการที่ 1.1.2.5 การศึกษาวิจัยการอยู่รอดของสัตว์ป่าจากการย้ายถิ่นอาศัยและปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ

แผนงานที่ 1.1.3 ศึกษาปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า

โครงการที่ 1.1.3.1 การศึกษาผลกระทบและแนวทางการแก้ไขปัญหาระหว่างสัตว์ป่า สัตว์เลี้ยง และ
ประชาชนที่อยู่ในและรอบพื้นที่ป่าอนุรักษ์

โครงการที่ 1.1.3.2 การศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างนกค่อพื้นที่เกษตรกรรมและประชาชน

โครงการที่ 1.1.3.3 การศึกษาโรคที่แพร่ระหว่างสัตว์ป่ากับคนรวมทั้งนกอพยพ
กลยุทธ์ที่ 1.2 พัฒนาเทคโนโลยีด้านการศึกษาวิจัยสัตว์ป่าและผลิตผลสัตว์ป่า

แผนงานที่ 1.2.1 วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีด้านการศึกษาวิจัยสัตว์ป่าในถิ่นที่อยู่อาศัย เพื่อผลด้านการบริหารจัดการ และอนุรักษ์สัตว์ป่า

โครงการที่ 1.2.1.1 การจัดตั้งธนาคารพันธุกรรมของสัตว์ป่าหายากใกล้สูญพันธุ์

แผนงานที่ 1.2.2 วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีด้านการเพาะเลี้ยง การขยายพันธุ์สัตว์ป่าและผลิตผลของสัตว์ป่าให้เกิดผลทางเศรษฐกิจ

โครงการที่ 1.2.2.1 การประเมินเพื่อจัดอันดับศักยภาพสัตว์ป่าที่อนุญาตให้เพาะเลี้ยงได้

โครงการที่ 1.2.2.2 การพัฒนาวิธีการตรวจสอบสายพันธุ์ของสัตว์ป่าที่อนุญาตให้เพาะเลี้ยงได้

โครงการที่ 1.2.2.3 การพัฒนาเทคโนโลยีด้านการคัดเลือกสายพันธุ์

โครงการที่ 1.2.2.4 การพัฒนาโภชนาการ ของสัตว์ป่า

โครงการที่ 1.2.2.5 การศึกษาวิจัยขนาดกรงเลี้ยงและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

โครงการที่ 1.2.2.6 การพัฒนาเทคโนโลยี เพื่อควบคุมช่วงการเป็นสัดของสัตว์ป่าที่อนุญาตให้เพาะเลี้ยงได้

โครงการที่ 1.2.2.7 การพัฒนาเทคโนโลยีการขยายพันธุ์ของสัตว์ป่าในการเพาะเลี้ยง

โครงการที่ 1.2.2.8 การศึกษาวิจัยโรคสัตว์ป่า

โครงการที่ 1.2.2.9 การพัฒนาเทคนิคการศึกษานิเวศสัตว์ป่าหายากและใกล้สูญพันธุ์

แผนงานที่ 1.2.3 วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการพิสูจน์ซาก และผลิตภัณฑ์สัตว์ป่า

โครงการที่ 1.2.3.1 การพัฒนาวิธีพิสูจน์ซาก เนื้อ และผลิตภัณฑ์จากสัตว์ป่า

กลยุทธ์ที่ 1.3 จัดทำฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศด้านสัตว์ป่า

แผนงานที่ 1.3.1 จัดตั้งศูนย์ข้อมูลสัตว์ป่าแห่งชาติและเครือข่าย

โครงการที่ 1.3.1.1 การรวบรวมข้อมูลด้านสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า

โครงการที่ 1.3.1.2 การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลสัตว์ป่าแห่งชาติ

กลยุทธ์ที่ 1.4 สร้างความร่วมมือในการวิจัยสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัย ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ในระดับประเทศและนานาชาติ

แผนงานที่ 1.4.1 สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการศึกษาวิจัยด้านสัตว์ป่าในประเทศและระหว่างประเทศ

โครงการที่ 1.4.1.1 การสร้างเครือข่ายนักวิจัยสัตว์ป่า

โครงการที่ 1.4.1.2 การร่วมวิจัยสัตว์ป่าในพื้นที่เชื่อมโยงติดต่อกันระหว่างประเทศ

แผนงานที่ 1.4.2 ส่งเสริมการศึกษาวิจัยด้านสัตว์ป่าของหน่วยงานสถาบันการศึกษา เอกชน และองค์กรต่างๆ ในประเทศ

โครงการที่ 1.4.2.1 การส่งเสริมและสนับสนุนในการวิจัยด้านสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัย

แผนงานที่ 1.4.3 ฝึกอบรมแลกเปลี่ยน ดูงาน ด้านการศึกษาวิจัยสัตว์ป่าทั้งในประเทศและต่างประเทศ

โครงการที่ 1.4.3.1 การพัฒนานักวิจัยโดยการฝึกอบรม แลกเปลี่ยน ดูงาน ด้านการศึกษาวิจัยสัตว์ป่าทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 1. การศึกษา วิจัยและรวบรวมวิชาการ จัดทำฐานข้อมูลสัตว์ป่าและระบบนิเวศ						
กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา (ปี)	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
กลยุทธ์ที่ 1.1 จัดทำแผนการ ศึกษาวิจัยด้าน วิชาการของสัตว์ ป่าอย่างเป็นระบบ	แผนงานที่ 1.1.1 สํารวจการแพร่กระจาย ประเมินสถานภาพ และถิ่นที่อยู่อาศัย ของสัตว์ป่า โดยเฉพาะสัตว์ป่าหายาก และใกล้สูญพันธุ์					
	โครงการที่ 1.1.1.1 การประเมินเพื่อ จัดอันดับสถานภาพสัตว์ป่าหายาก และใกล้สูญพันธุ์	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้ได้ความรู้เกี่ยวกับสถานภาพของสัตว์ป่าแต่ละชนิด 2. เพื่อจัดอันดับความสำคัญของสัตว์ป่า เป้าหมาย - ทราบสถานภาพ และอันดับความสำคัญของสัตว์ป่า และใช้เป็นเอกสารอ้างอิงได้	3 ปี (1-3)		-ข้อมูลสถานภาพ และอันดับ ความสำคัญที่จัดทำขึ้นสามารถ นำไปใช้ในการวางแผนการ ศึกษาวิจัย และการจัดการสัตว์ป่า	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - สถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง
	โครงการที่ 1.1.1.2 การศึกษาสถานภาพ นิเวศวิทยา การแพร่กระจาย ความชุก ชุม และประชากร สัตว์ป่าที่มีความ สำคัญในระบบนิเวศ	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้ได้ความรู้เกี่ยวกับสถานภาพ นิเวศวิทยา การ แพร่กระจาย ความชุกชุม และประชากรสัตว์ป่า ที่มีความสำคัญในระบบนิเวศ ของกลุ่มป่า 19 กลุ่มป่า ได้แก่ กลุ่มป่า ฮาลา-บาลา กลุ่มป่าแม่ปิง-อมก๋อย กลุ่ม ป่าแก่งกระจาน-แม่น้ำภาชี กลุ่มป่าเขาใหญ่-ดงพญาเย็น กลุ่มป่าตะวันออกรอยต่อ 5 จังหวัด กลุ่มป่าคลองแสง- เขาสก กลุ่มป่าลุ่มน้ำปาย-สาละวิน กลุ่มป่าศรีลานนา-	10 ปี (1-10)		-ข้อมูลที่ได้สามารถนำไปใช้ในการ จัดการพื้นที่ป่าแต่ละแห่ง (สำหรับแต่ละกลุ่มป่า)	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ยุทธศาสตร์ที่ 1. การศึกษา วิจัยและรวบรวมวิชาการ จัดทำฐานข้อมูลสัตว์ป่าและระบบนิเวศ						
กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา (ปีที่)	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
		ขุนตาล กลุ่มป่าดอยภูคา-แม่ยม กลุ่มป่าภูเมี่ยง-ภูทอง กลุ่มป่าภูเขียว-น้ำหนาว กลุ่มป่าภูพาน กลุ่มป่าพนมดงรัก-ผาแต้ม กลุ่มป่าตะวันตก กลุ่มป่าชุมพร กลุ่มป่าคลองแสง-เขาสก กลุ่มป่าเขาหลวง กลุ่มป่าเขาบรรทัด หมู่เกาะสิมิลัน-พีพี-อันดามัน และหมู่เกาะอ่างทอง-อ่าวไทย รวมทั้งหมด 19 กลุ่มป่า <u>เป้าหมาย</u> - ทราบสถานภาพ นิเวศวิทยา การแพร่กระจาย ความชุกชุม และประชากรสัตว์ป่าที่มีความสำคัญในระบบนิเวศ ของกลุ่มป่า 19 กลุ่มป่า				
	<u>โครงการที่ 1.1.1.3</u> การสำรวจชนิด จำนวน นิเวศวิทยา การแพร่กระจายของสัตว์ป่าที่หายากและใกล้สูญพันธุ์ <u>หมายเหตุ</u> มีโครงการต่อเนื่องเพื่อนำวิชาการไปใช้ในการอนุรักษ์ด้านอื่นๆ	<u>วัตถุประสงค์</u> - เพื่อให้ได้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับชนิด จำนวน นิเวศวิทยา การแพร่กระจายของสัตว์ป่าที่หายากและใกล้สูญพันธุ์ ประเภทสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมจำนวน 110 ชนิด เช่น ค้างคาวคุณกิตติ พะยูง กระซู่ เป็นต้น ประเภทนกจำนวน 253 ชนิด เช่น นกกระทุง นกเจ้าฟ้าหญิงสิรินธร นกแว่นสีน้ำตาล เป็นต้น ประเภทปลา จำนวน 184 ชนิด เช่น ปลาบึก ปลาตะพัด ปลาดาลมกบเหลือง เป็นต้น ประเภทสัตว์เลื้อยคลานจำนวน 40 ชนิด เช่น จระเข้	3 ปี (2-4)		- ข้อมูล ชนิด จำนวน นิเวศวิทยา การแพร่กระจายของสัตว์ป่าที่หายากและใกล้สูญพันธุ์ ที่ได้สามารถนำไปใช้ในการจัดการแต่ละพื้นที่	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - สถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง - กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - กรมประมง

ยุทธศาสตร์ที่ 1. การศึกษา วิจัยและรวบรวมวิชาการ จัดทำฐานข้อมูลสัตว์ป่าและระบบนิเวศ						
กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา (ปีที่)	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
		จัด เต่ามะเฟือง ตะพาบบ้านลาย เป็นต้น ประเภทสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกจำนวน 26 ชนิด เช่น กะท่าง กบตะนาวศรี คางคกคั่นไม้ เป็นต้น ประเภทแมลง เช่น ค้างคีมปากยี่ราฟ กว่างดาว ค้างคิน ปีกแผ่น เป็นต้น <u>เป้าหมาย</u> - ทราบชนิด จำนวน นิเวศวิทยา การแพร่กระจายของ สัตว์ป่าที่หายากและใกล้สูญพันธุ์				
	โครงการที่ 1.1.1.4. การศึกษาสถานภาพ นิเวศวิทยา การแพร่กระจาย ความชุก ชุม และประชากรสัตว์ป่าที่มี ความสำคัญในระบบนิเวศพิเศษ	<u>วัตถุประสงค์</u> - เพื่อให้ได้ความรู้เกี่ยวกับสถานภาพ นิเวศวิทยา การ แพร่กระจาย ความชุกชุม และประชากรสัตว์ป่าที่มี ความสำคัญในระบบนิเวศป่าพิเศษ เช่น ป่าเชียงดาว ป่าพรุหอดคอยอินทนนท์ ป่าฮาลา-บาลา ห้วยทะเล พื้นที่ชุ่มน้ำ เกาะพระทอง ป่าภูหลวง ระบบนิเวศ เกาะ ระบบนิเวศแม่น้ำ <u>เป้าหมาย</u> - ทราบสถานภาพ นิเวศวิทยา การแพร่กระจาย ความชุกชุม และประชากรสัตว์ป่าที่มีความสำคัญใน ระบบนิเวศป่าพิเศษ	7 ปี (3-9)		- ข้อมูลที่ได้สามารถนำไปใช้ ในการจัดการ สัตว์ป่าที่มี ความสำคัญในระบบนิเวศพิเศษ ที่ศึกษา	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - สถาบันทางวิชาการ ที่เกี่ยวข้อง - กรมทรัพยากรชายฝั่ง - กรมประมง

ยุทธศาสตร์ที่ 1. การศึกษา วิจัยและรวบรวมวิชาการ จัดทำฐานข้อมูลสัตว์ป่าและระบบนิเวศ

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา (ปี)	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
	โครงการที่ 1.1.1.5 การศึกษาสถานภาพ นิเวศวิทยา การแพร่กระจาย ความชุกชุม และประชากรนกชนิดที่หายากใกล้จะสูญพันธุ์ ที่มีความสำคัญในพื้นที่ชุ่มน้ำในประเทศไทย	วัตถุประสงค์ - เพื่อให้ทราบถึงสถานภาพ นิเวศวิทยา การแพร่กระจาย ความชุกชุม และประชากรนกชนิดที่หายากใกล้จะสูญพันธุ์ ที่มีความสำคัญในพื้นที่ชุ่มน้ำในประเทศไทย รวมถึงผลกระทบจากนกในพื้นที่ชุ่มน้ำและระบบนิเวศใกล้เคียง เป้าหมาย - ทราบสถานภาพ นิเวศวิทยา การแพร่กระจาย ความชุกชุม และประชากรนกชนิดที่หายากใกล้จะสูญพันธุ์ ที่มีความสำคัญในพื้นที่ชุ่มน้ำในประเทศไทย รวมถึงผลกระทบจากนกในพื้นที่ชุ่มน้ำและระบบนิเวศใกล้เคียง จำนวน 10 แห่ง	2 ปี (1-2)		- ข้อมูลที่ได้สามารถนำไปประกอบการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำในแต่ละแห่ง	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - สถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง - สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
	แผนงานที่ 1.1.2 ศึกษาวิจัยชีววิทยา ประชากรและพันธุกรรมของสัตว์ป่าที่หายาก และใกล้สูญพันธุ์					
	โครงการที่ 1.1.2.1. การศึกษาชีววิทยา ประชากรและพันธุกรรมของสัตว์ทะเลหายาก 4 กลุ่ม	วัตถุประสงค์ - เพื่อให้ทราบชีววิทยา ประชากร และพันธุกรรมของสัตว์ทะเลหายาก 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเต่าทะเล กลุ่มพะยูน กลุ่มโลมา และกลุ่มวาฬ	5 ปี (1-5)		- ข้อมูลที่ได้สามารถนำไปใช้ในการจัดการสัตว์ทะเลหายาก 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเต่าทะเล กลุ่มพะยูน กลุ่มโลมา และกลุ่ม	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - กรมประมง - กรมทรัพยากรทาง

ยุทธศาสตร์ที่ 1. การศึกษา วิจัยและรวบรวมวิชาการ จัดทำฐานข้อมูลสัตว์ป่าและระบบนิเวศ						
กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา (ปี)	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
		<u>เป้าหมาย</u> -ทราบชีววิทยา ประชากร และพันธุกรรมของสัตว์ทะเลหายาก 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเต่าทะเล กลุ่มพะยูน กลุ่มโลมา และกลุ่มวาฬ			วาฬ	ทะเลและชายฝั่ง
	<u>โครงการที่ 1.1.2.2</u> การศึกษาชีววิทยา ประชากรและพันธุกรรมของสัตว์ป่าหายากและใกล้สูญพันธุ์	<u>วัตถุประสงค์</u> - เพื่อศึกษาชีววิทยาของสัตว์ป่าชนิดต่าง ๆ ที่หายากและใกล้สูญพันธุ์ที่ได้ดำเนินการสำรวจชนิด ประชากร นิเวศวิทยาและการแพร่กระจายไว้แล้ว เช่น ช้าง เสือ เก้ง กวาง ควายป่า วัวแดง กระทิง นกใหญ่จมูกขน กวางผา ค้างคาวคอกกูด นกแคว้นแล้ว ห้องคำ นกยูง นกหัว นกเงือก ไก่ฟ้าพญาลอ ไก่จุก นกแว่นใต้ นกตะกรุม นกกระสาอูดำ นกกระสาอูขาว จระเข้แม่น้ำจืด กบอก นาม ปูทุลกระหม่อม และอื่นๆ <u>เป้าหมาย</u> - ทราบชีววิทยาของสัตว์ป่าชนิดที่ทำการศึกษา	10ปี (1-10)		- นำข้อมูลไปใช้ในการจัดการและอนุรักษ์ ชนิดสัตว์ที่ทำการศึกษา	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - สถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง - กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - กรมประมง
	<u>โครงการที่ 1.1.2.3</u> การติดตามการเปลี่ยนแปลงของประชากรช้างในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ 10 พื้นที่	<u>วัตถุประสงค์</u> - เพื่อให้ทราบการเปลี่ยนแปลงของประชากรช้างในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ 10 พื้นที่ ได้แก่ เขาอ่างฤๅไน ภูหลวง แก่งกระจาน ภูเขาน้ำร้อน สลัดพระ ภูวัว	10 ปี (1-10)		- ข้อมูลที่ได้สามารถไปใช้ในการจัดการช้างป่าในพื้นที่ศึกษา	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ยุทธศาสตร์ที่ 1. การศึกษา วิจัยและรวบรวมวิชาการ จัดทำฐานข้อมูลสัตว์ป่าและระบบนิเวศ						
กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา (ปีที่)	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
		ถูกระดิ่ง หับลาน เขาชะเมา-เขาวง เป็นต้น <u>เป้าหมาย</u> -ทราบการเปลี่ยนแปลงของประชากรช้างในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ 10 พื้นที่ อย่างต่อเนื่อง				
	โครงการที่ 1.1.2.4 การประเมินความหนาแน่นของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดใหญ่ในพื้นที่มรดกโลกทางธรรมชาติ	<u>วัตถุประสงค์</u> - เพื่อให้ทราบความหนาแน่นของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดใหญ่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร-ห้วยขาแข้ง <u>เป้าหมาย</u> -ทราบความหนาแน่นของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดใหญ่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร-ห้วยขาแข้ง	4 ปี (1-4)		-ข้อมูลที่ได้สามารถนำไปจัดการสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดใหญ่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวรและในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
	โครงการที่ 1.1.2.5 การศึกษาวิจัยการอยู่รอดของสัตว์ป่าจากการย้ายถิ่นอาศัย และปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ	<u>วัตถุประสงค์</u> - เพื่อให้ทราบถึงการอยู่รอดของสัตว์ป่าจากการย้ายถิ่นอาศัยและปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ <u>เป้าหมาย</u> - ทราบถึงการอยู่รอดของสัตว์ป่าจากการย้ายถิ่นอาศัยและปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ	10 ปี (1-10)		-ผลการศึกษาสามารถนำไปใช้ในการจัดการสัตว์ป่าที่อพยพย้ายถิ่นและการปล่อยสัตว์ป่าคืนสู่ธรรมชาติ	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - องค์การสวนสัตว์ฯ - สถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

ยุทธศาสตร์ที่ 1. การศึกษา วิจัยและรวบรวมวิชาการ จัดทำฐานข้อมูลสัตว์ป่าและระบบนิเวศ						
กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา (ปี)	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
	<u>แผนงานที่ 1.1.3</u> ศึกษาปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า					
	<u>โครงการที่ 1.1.3.1</u> การศึกษาผลกระทบและแนวทางการแก้ไขปัญหาระหว่างสัตว์ป่า สัตว์เลี้ยง และประชาชนที่อยู่ในและรอบพื้นที่ป่าอนุรักษ์	<u>วัตถุประสงค์</u> - เพื่อให้ทราบถึงผลกระทบและแนวทางแก้ไขปัญหาระหว่างสัตว์ป่า สัตว์เลี้ยง และประชาชนที่อยู่ในและรอบพื้นที่ป่าอนุรักษ์ 10 แห่ง เช่น เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง เป็นต้น <u>เป้าหมาย</u> - ทราบผลกระทบและแนวทางการแก้ไขปัญหาระหว่างสัตว์ป่า สัตว์เลี้ยง และประชาชนที่อยู่ในและรอบพื้นที่ป่าอนุรักษ์ 10 แห่ง เช่น เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง เป็นต้น	10 ปี (1-10)		- แก้ไขปัญหาระหว่างสัตว์ป่า สัตว์เลี้ยง และประชาชนที่อยู่ในและรอบพื้นที่ป่าอนุรักษ์ 10 แห่งได้	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
	<u>โครงการที่ 1.1.3.2</u> การศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างนกและพื้นที่เกษตรกรรมและประชาชน	<u>วัตถุประสงค์</u> - เพื่อให้ทราบถึงการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนกและพื้นที่เกษตรกรรมและประชาชน <u>เป้าหมาย</u> - ทราบการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนกและพื้นที่เกษตรกรรมและประชาชน	2 ปี (1-2)		- ข้อมูลที่ได้สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดจากนกต่อพื้นที่เกษตรกรรมและประชาชน	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - กรมวิชาการเกษตร - สถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

ยุทธศาสตร์ที่ 1. การศึกษา วิจัยและรวบรวมวิชาการ จัดทำฐานข้อมูลสัตว์ป่าและระบบนิเวศ						
กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา (ปี)	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
	โครงการที่ 1.1.3.3 การศึกษาโรคที่แพร่ระหว่างสัตว์ป่ากับคนรวมทั้งนอกอพยพ	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้ทราบชนิดของโรคที่สามารถติดต่อระหว่างสัตว์ป่ากับคน 2. เพื่อหาวิธีการป้องกันการติดต่อของโรคดังกล่าวระหว่างสัตว์ป่ากับคน เป้าหมาย 1. ทราบถึงชนิดโรคที่สามารถติดต่อระหว่างสัตว์ป่ากับคน 2. ทราบวิธีการป้องกันการติดต่อของโรคนั้นระหว่างสัตว์ป่ากับคน	5 ปี (1-5)		- จำนวนชนิดของโรคและวิธีป้องกันโรคติดต่อที่ได้ศึกษาแล้ว	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - กรมปศุสัตว์ - กรมควบคุมโรค - องค์การสวนสัตว์ ฯ - สถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง
กลยุทธ์ที่ 1.2 พัฒนาเทคโนโลยีด้านการศึกษาวิจัยสัตว์ป่าและผลิตผลสัตว์ป่า	แผนงานที่ 1.2.1 วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีด้านการศึกษาวิจัยสัตว์ป่าในถิ่นที่อยู่อาศัย เพื่อผลด้านการบริหารจัดการและอนุรักษ์สัตว์ป่า					

ยุทธศาสตร์ที่ 1. การศึกษา วิจัยและรวบรวมวิชาการ จัดทำฐานข้อมูลสัตว์ป่าและระบบนิเวศ						
กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา (ปีที่)	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
	โครงการที่ 1.2.1.1 การประเมินเพื่อจัดอันดับ ศักยภาพสัตว์ป่าที่อนุญาตให้เพาะเลี้ยงได้	วัตถุประสงค์ - เพื่อประเมินและจัดอันดับศักยภาพของสัตว์ป่าที่อนุญาตให้เพาะเลี้ยงได้ เป้าหมาย - มีการจัดอันดับของสัตว์ป่าที่อนุญาตให้เพาะเลี้ยงได้	1 ปี (1)		- สามารถจัดอันดับศักยภาพของสัตว์ป่า ที่อนุญาตให้เพาะเลี้ยงได้	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - กรมประมง - กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - องค์การสวนสัตว์ ฯ - สถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง
	โครงการที่ 1.2.1.2 การพัฒนาวิธีการตรวจสอบสายพันธุ์ของสัตว์ป่าที่อนุญาตให้เพาะเลี้ยงได้	วัตถุประสงค์ - เพื่อพัฒนาวิธีการตรวจสอบชนิดพันธุ์โดยใช้ดีเอ็นเอ - จัดหาเครื่องมือที่ทันสมัย เป้าหมาย - สามารถพัฒนาวิธีการตรวจสอบชนิดพันธุ์โดยใช้ดีเอ็นเอของสัตว์ป่าที่อนุญาตให้เพาะเลี้ยงได้ อย่างถูกต้องแม่นยำ	5 ปี (1-5)		- สามารถจำแนกชนิดและสายพันธุ์ของสัตว์ป่าที่อนุญาตให้เพาะเลี้ยงได้อย่างถูกต้อง	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - กรมประมง - องค์การสวนสัตว์ ฯ - สถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง
	โครงการที่ 1.2.1.3 การพัฒนาเทคโนโลยีด้านการคัดเลือกสายพันธุ์	วัตถุประสงค์ - เพื่อพัฒนาพ่อพันธุ์แม่พันธุ์ของสัตว์ป่าที่อนุญาตให้เพาะเลี้ยงได้ เป้าหมาย - สามารถพัฒนาเทคโนโลยีด้านการ คัดเลือกสายพันธุ์ที่เป็นพ่อพันธุ์แม่พันธุ์ของสัตว์ป่าที่อนุญาตให้เพาะเลี้ยงได้	10 ปี (1-10)		- ได้สายพันธุ์ที่เป็นพ่อพันธุ์แม่พันธุ์ของสัตว์ป่าที่มีคุณภาพในการส่งเสริมการเพาะเลี้ยง	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - กรมประมง - องค์การสวนสัตว์ ฯ - สถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

ยุทธศาสตร์ที่ 1. การศึกษา วิจัยและรวบรวมวิชาการ จัดทำฐานข้อมูลสัตว์ป่าและระบบนิเวศ						
กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา (ปี)	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
	โครงการที่ 1.2.1.4 การพัฒนา โภชนาการของสัตว์ป่า	<u>วัตถุประสงค์</u> - เพื่อพัฒนาคุณค่าด้านโภชนาการของสัตว์ป่า เพื่อเพิ่ม ประสิทธิผลของสัตว์ป่าที่อนุญาตให้เพาะเลี้ยงได้ <u>เป้าหมาย</u> - ทราบโภชนาการที่เหมาะสมกับสัตว์ป่าแต่ละชนิด ของสัตว์ป่าที่อนุญาตให้เพาะเลี้ยงได้	10 ปี (1-10)		- ผู้เพาะเลี้ยงสัตว์ป่านำสูตร อาหารไปใช้ - ได้สัตว์ป่าที่มีคุณภาพ	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - องค์การสวนสัตว์ฯ - สถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง
	โครงการที่ 1.2.1.5 การศึกษาวิจัย ขนาดกรงเลี้ยงสัตว์ป่าและ สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม	<u>วัตถุประสงค์</u> - เพื่อให้ทราบขนาดของกรงเลี้ยงสัตว์ป่าและ สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม <u>เป้าหมาย</u> - ทราบขนาดของกรงเลี้ยงสัตว์ป่าและสภาพแวดล้อมที่ เหมาะสมของสัตว์ป่าที่อนุญาตให้เพาะเลี้ยงได้	3 ปี (1-3)		- ได้ขนาดกรงเลี้ยงและสภาพ แวดล้อมที่เหมาะสมกับชนิด สัตว์ป่าแต่ละชนิดในการ เพาะเลี้ยง	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - องค์การสวนสัตว์ฯ

ยุทธศาสตร์ที่ 1. การศึกษาวิจัยและรวบรวมวิชาการ จัดทำฐานข้อมูลสัตว์ป่าและระบบนิเวศ

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา (ปีที่)	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
	โครงการที่ 1.2.1.6 การพัฒนาเทคโนโลยี เพื่อควบคุมช่วงการเป็นสัตว์ป่าที่อนุญาตให้เพาะเลี้ยงได้	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อควบคุมการเป็นสัตว์ป่าที่อนุญาตให้เพาะเลี้ยงได้ 2. เพื่อการพัฒนาเทคโนโลยีการใช้ฮอโมนเพศ เป้าหมาย - ใช้ฮอโมนเพศเพื่อควบคุมการเป็นสัตว์ป่าที่อนุญาตให้เพาะเลี้ยงได้	3 ปี (1-3)		- สามารถควบคุมการเป็นสัตว์ป่าที่อนุญาตให้เพาะเลี้ยงได้	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - องค์การสวนสัตว์ ฯ - สถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง
	โครงการที่ 1.2.1.7 การพัฒนาเทคโนโลยีการขยายพันธุ์ของสัตว์ป่าในการ เพาะเลี้ยง	วัตถุประสงค์ - เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการขยายพันธุ์ของสัตว์ป่าในการเพาะเลี้ยง เป้าหมาย - เพิ่มประสิทธิภาพการขยายพันธุ์ของสัตว์ป่าในการเพาะเลี้ยง	10 ปี (1-10)		- จำนวนสัตว์ที่เพาะเลี้ยงเพิ่มมากขึ้น	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - สถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง - กรมประมง - กรมปศุสัตว์ - องค์การสวนสัตว์ ฯ

ยุทธศาสตร์ที่ 1. การศึกษาวิจัยและรวบรวมวิชาการ จัดทำฐานข้อมูลสัตว์ป่าและระบบนิเวศ						
กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา (ปี)	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
	โครงการที่ 1.2.1.8 การศึกษาวิจัยโรคสัตว์ป่า	วัตถุประสงค์ - เพื่อให้ทราบถึงโรคในสัตว์ป่าสงวนและสัตว์ป่าคุ้มครองชนิดที่สำคัญ เป้าหมาย - ทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับโรคในสัตว์ป่าสงวน และสัตว์ป่าคุ้มครองชนิดที่สำคัญ	10 ปี (1-10)		-ทราบถึงโรคต่างๆ ในสัตว์ป่าชนิดที่มีความสำคัญและสามารถนำข้อมูลที่ได้มาดำเนินการป้องกันโรคในสัตว์ป่าได้	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - องค์การสวนสัตว์ฯ - สถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง
	โครงการที่ 1.2.1.9 การพัฒนาเทคนิคการศึกษานิเวศสัตว์ป่าหายากและใกล้สูญพันธุ์	วัตถุประสงค์ - เพื่อพัฒนาเทคนิคการศึกษานิเวศสัตว์ป่าหายากและใกล้สูญพันธุ์ เป้าหมาย - สามารถพัฒนาเทคนิคการศึกษาสัตว์ป่าหายากและใกล้สูญพันธุ์	5 ปี (1-5)		-ได้เทคนิคที่เหมาะสมในการศึกษานิเวศสัตว์ป่าหายากและใกล้สูญพันธุ์	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - สถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง - องค์การสวนสัตว์ฯ
	แผนงานที่ 1.2.2 วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีด้านการเพาะเลี้ยง การขยายพันธุ์สัตว์ป่าและผลิตผลของสัตว์ป่าให้เกิดผลทางเศรษฐกิจ					

ยุทธศาสตร์ที่ 1. การศึกษาวิจัยและรวบรวมวิชาการ จัดทำฐานข้อมูลสัตว์ป่าและระบบนิเวศ						
กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา (ปีที่)	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
	โครงการที่ 1.2.2.1 การจัดตั้งธนาคารพันธุกรรมของสัตว์ป่าหายากใกล้สูญพันธุ์	<u>วัตถุประสงค์</u> - เพื่อจัดตั้งธนาคารพันธุกรรม และดำเนินการรวบรวมน้ำเชื้อ ไข่ ตัวอ่อน และเนื้อเยื่อ สัตว์ป่าชนิดที่ใกล้สูญพันธุ์ เพื่อการขยายพันธุ์ และการอนุรักษ์ จำนวน 3 แห่ง <u>เป้าหมาย</u> - สามารถจัดตั้งธนาคารพันธุกรรมและรวบรวมน้ำเชื้อ ไข่ ตัวอ่อน และเนื้อเยื่อ สัตว์ป่าชนิดที่ใกล้สูญพันธุ์ เพื่อการขยายพันธุ์ และการอนุรักษ์	3 ปี (1-3)		- มีธนาคารพันธุกรรมเพื่อดำเนินการรวบรวมน้ำเชื้อ ไข่ ตัวอ่อน และเนื้อเยื่อ สัตว์ป่าชนิดที่ใกล้สูญพันธุ์ เพื่อการขยายพันธุ์ และการอนุรักษ์	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - สถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง - องค์การสวนสัตว์ฯ - องค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ
	แผนงานที่ 1.2.3 วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการพิชิตอนุชา และผลิตภัณฑ์สัตว์ป่า					

ยุทธศาสตร์ที่ 1. การศึกษาวิจัยและรวบรวมวิชาการ จัดทำฐานข้อมูลสัตว์ป่าและระบบนิเวศ						
กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา (ปี)	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
	โครงการ 1.2.3.1 การพัฒนาวิธีพิสูจน์ซาก เนื้อ และผลิตภัณฑ์จาก สัตว์ป่า	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อสามารถพิสูจน์ซาก เนื้อ และผลิตภัณฑ์จากสัตว์ป่าเช่น ช้าง เสือ ได้อย่างถูกต้อง 2. เพื่อจำแนกชนิด เช่น ช้าง เสือ และสัตว์ป่าที่นิยมใช้เนื้อบริโภค ได้ถูกต้อง เป้าหมาย - สามารถพิสูจน์ซาก ช้าง เสือ และสัตว์ป่าอื่นๆ ได้อย่างถูกต้องในเชิงวิทยาศาสตร์	3 ปี (1-3)		- ได้รับความถูกต้องและแม่นยำในการ พิสูจน์ ซาก เนื้อ และ ผลิตภัณฑ์ สัตว์ป่า - เจ้าหน้าที่ที่พิสูจน์ซาก จำแนกชนิดสัตว์ป่า มีความ มั่นใจในการทำงานมากยิ่งขึ้น	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - องค์การสวนสัตว์ฯ - องค์การพิพิธภัณฑ วิทยาศาสตร์ - สถาบันการศึกษาที่ เกี่ยวข้อง
	แผนงานที่ 1.3.1 จัดตั้งศูนย์ข้อมูล สัตว์ป่าแห่งชาติและเครือข่าย					
กลยุทธ์ที่ 1.3 จัดทำฐานข้อมูล และระบบ สารสนเทศด้าน สัตว์ป่า	โครงการที่ 1.3.1.1 การรวบรวมข้อมูล ด้านสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัยของ สัตว์ป่า	วัตถุประสงค์ - เพื่อรวบรวมข้อมูลด้านสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัยของ สัตว์ป่า อย่างมีประสิทธิภาพ เป้าหมาย - สามารถรวบรวมข้อมูลด้านสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัย ของสัตว์ป่าได้อย่างมีประสิทธิภาพ	5 ปี (1-5)		- มีข้อมูลด้านสัตว์ป่าและถิ่นที่ อยู่อาศัยของสัตว์ป่าอย่าง ครบถ้วนถูกต้อง	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - สถาบันการศึกษาที่ เกี่ยวข้อง - องค์การพิพิธภัณฑ วิทยาศาสตร์แห่งชาติ - สำนักงานนโยบาย และแผนทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 1. การศึกษาวิจัยและรวบรวมวิชาการ จัดทำฐานข้อมูลสัตว์ป่าและระบบนิเวศ						
กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา (ปี)	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
	โครงการ 1.3.1.2 การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลสัตว์ป่าแห่งชาติ	<u>วัตถุประสงค์</u> - เพื่อเป็นแหล่งบริการข้อมูลด้านสัตว์ป่าแห่งชาติ 1 แห่งและศูนย์ข้อมูลสัตว์ป่าของกลุ่มป่า <u>เป้าหมาย</u> - มีแหล่งบริการข้อมูลด้านสัตว์ป่า	3 ปี (1-3)		- บุคคลทั่วไปสามารถเข้าถึงข้อมูลด้านสัตว์ป่าได้อย่างรวดเร็ว - เป็นแหล่งข้อมูลด้านสัตว์ป่าเพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์ป่า	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - องค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ - สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - สถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง
	แผนงานที่ 1.4.1 สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการศึกษาวิจัยด้านสัตว์ป่าในประเทศและระหว่างประเทศ					

ยุทธศาสตร์ที่ 1. การศึกษาวิจัยและรวบรวมวิชาการ จัดทำฐานข้อมูลสัตว์ป่าและระบบนิเวศ						
กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา (ปีที่)	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
กลยุทธ์ที่ 1.4 สร้างความ ร่วมมือในด้าน การวิจัยสัตว์ป่า และถิ่นที่อยู่อาศัย ระหว่าง หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องทั้ง ภาครัฐและเอกชน ในระดับประเทศ และนานาชาติ	โครงการที่ 1.4.1.1 การสร้างเครือข่าย นักวิจัยสัตว์ป่า	<u>วัตถุประสงค์</u> 1. เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ด้านวิชาการ สัตว์ป่า และ สร้างเสริมประสบการณ์ร่วมกัน 2. สร้างองค์ความรู้ใหม่ๆร่วมกัน 3. เพื่อประสานงาน จัดประชุม สัมมนา แลกเปลี่ยน ความรู้และประสบการณ์ ระหว่างองค์กรและนักวิจัย ต่างประเทศ - กลุ่มสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม - กลุ่มสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลัง - กลุ่มสัตว์เลื้อยคลาน - กลุ่มสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก - กลุ่มปลา - กลุ่มนก <u>เป้าหมาย</u> - มีการแลกเปลี่ยนความรู้ด้านวิชาการสัตว์ป่าของ องค์กรกับนักวิจัยต่างประเทศ - มีการวิจัยด้านสัตว์ป่าที่หลากหลาย	10 ปี (1-10)		- มีองค์ความรู้ใหม่ๆ มาใช้ในการ การจัดการทรัพยากรสัตว์ป่า	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (ฝ่ายประสานงาน และเลขานุการ) - สถาบันการศึกษา ที่เกี่ยวข้อง

ยุทธศาสตร์ที่ 1. การศึกษาวิจัยและรวบรวมวิชาการ จัดทำฐานข้อมูลสัตว์ป่าและระบบนิเวศ						
กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา (ปีที่)	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
	โครงการที่ 1.4.1.2 การร่วมวิจัยสัตว์ป่าในพื้นที่เชื่อมโยงติดต่อกันระหว่างประเทศ	วัตถุประสงค์ - เพื่อให้ มีการแลกเปลี่ยนความรู้ และร่วมงานวิจัยสัตว์ป่ากับประเทศเพื่อนบ้าน เป้าหมาย - มีการแลกเปลี่ยนความรู้ และการวิจัยสัตว์ป่าร่วมกัน	10 ปี (1-10)		- ได้ผลงานด้านการวิจัยสัตว์ป่าที่หลากหลายและมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านสัตว์ป่าระหว่างประเทศอย่างเป็นรูปธรรม	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - กรมประมง - กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ
	แผนงานที่ 1.4.2 ส่งเสริมการศึกษาวิจัยด้านสัตว์ป่าของหน่วยงาน สถาบันการศึกษาเอกชน และองค์กรต่างๆ ในประเทศ					
	โครงการที่ 1.4.2.1 การส่งเสริมและสนับสนุนในการวิจัยด้านสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัย	วัตถุประสงค์ - เพื่อให้สถาบันการศึกษาและองค์กรต่างๆ ในประเทศเข้ามามีส่วนร่วมในงานวิจัยสัตว์ป่า เช่น การให้ทุนวิจัย การใช้พื้นที่ การใช้เครื่องมืออุปกรณ์วิจัย ฯลฯ เป้าหมาย - มีสถาบันการศึกษาและองค์กรต่างๆ ในประเทศในการวิจัยด้านสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัยมากขึ้น	10 ปี (1-10)		- ได้ผลงานด้านการวิจัยสัตว์ป่าที่หลากหลาย	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - กรมประมง - สถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

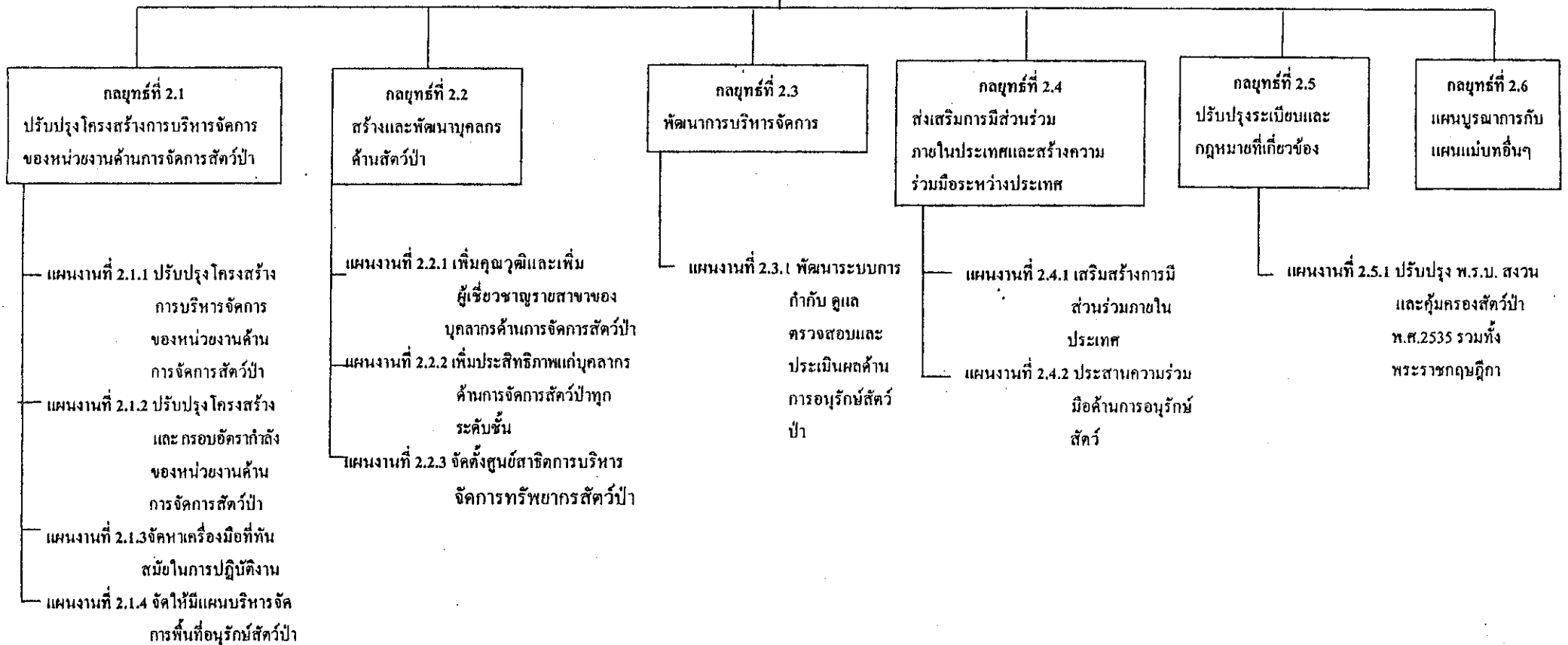
ยุทธศาสตร์ที่ 1. การศึกษาวิจัยและรวบรวมวิชาการ จัดทำฐานข้อมูลสัตว์ป่าและระบบนิเวศ

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา (ปีที่)	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
	<u>แผนงานที่ 1.4.3</u> ฝึกอบรม แลกเปลี่ยน ดูงาน ด้านการศึกษาวิจัยสัตว์ป่าทั้งใน ประเทศและต่างประเทศ					
	<u>โครงการที่ 1.4.3.1</u> การพัฒนานักวิจัย โดยการฝึกอบรม แลกเปลี่ยน ดูงาน ด้านการศึกษาวิจัยสัตว์ป่าทั้งใน ประเทศและต่างประเทศ	<u>วัตถุประสงค์</u> - เพื่อพัฒนานักวิจัย ด้านการศึกษาวิจัยสัตว์ป่า - เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ด้านการศึกษาวิจัยสัตว์ป่าทั้ง ในประเทศและต่างประเทศ <u>เป้าหมาย</u> - อบรม แลกเปลี่ยน ดูงาน ด้านการศึกษาวิจัยสัตว์ป่า ทั้งในประเทศและต่างประเทศของนักวิจัยสัตว์ป่า จำนวน 50 คนต่อปี	10 ปี (1-10)		- นักวิจัยมีความรู้ความสามารถ มากขึ้น	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - กรมทรัพยากรทาง ทะเลและชายฝั่ง - กรมประมง - องค์การพิพิธภัณฑ วิทยาชาติแห่งชาติ - องค์การสวนสัตว์ ฯ - สถาบันการศึกษาที่ เกี่ยวข้อง

แผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ

ยุทธศาสตร์ ที่ 2

การบริหารจัดการการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแบบบูรณาการ

ยุทธศาสตร์ที่ 2

ยุทธศาสตร์ที่ 2

การบริหารจัดการการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแบบบูรณาการ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การบริหารจัดการการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแบบบูรณาการ ประกอบไปด้วย 6 กลยุทธ์ คือ

กลยุทธ์ที่ 2.1 ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการของหน่วยงานด้านการจัดการสัตว์ป่า

กลยุทธ์ที่ 2.2 สร้างและพัฒนาบุคลากรด้านสัตว์ป่า

กลยุทธ์ที่ 2.3 พัฒนาการบริหารจัดการ

กลยุทธ์ที่ 2.4 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมภายในประเทศและสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ

กลยุทธ์ที่ 2.5 ปรับปรุงระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์ที่ 2.6 จัดทำแผนบูรณาการกับแผนแม่บทอื่น ๆ

ซึ่งแต่ละกลยุทธ์มีรายละเอียดของแผนงานและโครงการดังต่อไปนี้

กลยุทธ์ที่ 2.1 ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการของหน่วยงานด้านการจัดการสัตว์ป่า

แผนงานที่ 2.1.1 จัดตั้งสถาบันวิจัยสัตว์ป่าแห่งชาติ

โครงการที่ 2.1.1.1 การจัดตั้งสถาบันวิจัยสัตว์ป่าแห่งชาติ

แผนงานที่ 2.1.2 ปรับปรุงโครงสร้างและกรอบอัตรากำลังของหน่วยงานด้านการจัดการสัตว์ป่า

โครงการที่ 2.1.2.1 การปรับปรุงโครงสร้าง และกรอบอัตรากำลังของหน่วยงานด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่า

แผนงานที่ 2.1.3 จัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานที่ทันสมัย

โครงการที่ 2.1.3.1 การจัดหาเครื่องมือที่ทันสมัยในการปฏิบัติงาน

โครงการที่ 2.1.3.2 การจัดหาพลังงานไฟฟ้าทดแทนจากพลังงานแสงอาทิตย์และพลังงานสะอาดอื่น ๆ

แผนงานที่ 2.1.4 จัดให้มีแผนบริหารจัดการพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า

โครงการที่ 2.1.4.1 การจัดทำแผนเชิงกลยุทธ์ของกลุ่มภารกิจ

โครงการที่ 2.1.4.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการตามพันธกิจของหน่วยงานที่ปฏิบัติงานด้านอนุรักษ์สัตว์ป่า

กลยุทธ์ที่ 2.2 สร้างและพัฒนาบุคลากรด้านสัตว์ป่า

แผนงานที่ 2.2.1 เพิ่มคุณวุฒิและเพิ่มผู้เชี่ยวชาญรายสาขาของบุคลากรด้านการจัดการสัตว์ป่า

โครงการที่ 2.2.1.1 การสนับสนุนบุคลากรให้มีการศึกษาต่อด้านวิชาการสัตว์ป่าในระดับที่สูงขึ้น

โครงการที่ 2.2.1.2 การกำหนดคุณสมบัติของบุคลากรที่จะเข้าสู่ตำแหน่งด้านการจัดการสัตว์ป่า

แผนงานที่ 2.2.2 เพิ่มประสิทธิภาพแก่บุคลากรด้านการจัดการสัตว์ป่าทุกระดับชั้น

โครงการที่ 2.2.2.1 การฝึกอบรมดูงานในประเทศ

โครงการที่ 2.2.2.2 การฝึกอบรมดูงานในต่างประเทศ

แผนงานที่ 2.2.3 จัดศูนย์สถิติการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์ป่า

โครงการที่ 2.2.3.1 การจัดตั้งศูนย์สาธิตการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์ป่าในระดับภาค

กลยุทธ์ที่ 2.3 พัฒนาการบริหารจัดการ

แผนงานที่ 2.3.1 พัฒนาระบบการกำกับ ดูแล ตรวจสอบและประเมินผลด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่า

โครงการที่ 2.3.1.1 การกำหนดหลักเกณฑ์และตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ของงานสำหรับผู้บริหารทุกระดับให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

โครงการที่ 2.3.1.2 การกำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติงานและแผนกลยุทธ์

โครงการที่ 2.3.1.3 การจัดระบบการประกันคุณภาพการบริหารจัดการงานด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่า

กลยุทธ์ที่ 2.4 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมภายในประเทศและสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ

แผนงานที่ 2.4.1 เสริมสร้างการมีส่วนร่วมภายในประเทศ

โครงการที่ 2.4.1.1 การจัดทำโครงการนำร่องการบริหารจัดการพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่าร่วมกับประชาชน

แผนงานที่ 2.4.2 ประสานความร่วมมือด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่าระหว่างประเทศ

โครงการที่ 2.4.2.1 การเสริมสร้างความร่วมมือในการป้องกันการค้าสัตว์ป่าที่ผิดกฎหมายระหว่างประเทศ

กลยุทธ์ที่ 2.5 ปรับปรุงระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

แผนงานที่ 2.5.1 ปรับปรุง พ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 รวมทั้งพระราชกฤษฎีกา

โครงการที่ 2.5.1.1 การปรับปรุง พ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 รวมทั้งพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง และระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงาน

โครงการที่ 2.5.1.2 การศึกษาทิศทางและเจตนารมณ์ของกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่า

กลยุทธ์ที่ 2.6 จัดทำแผนบูรณาการกับแผนแม่บทอื่นๆ

โครงการที่ 2.6.1 การบูรณาการแผนกลยุทธ์การอนุรักษ์สัตว์ป่า

ยุทธศาสตร์ที่ 2. การบริหารจัดการการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแบบบูรณาการ						
กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
กลยุทธ์ที่ 2.1 ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการของหน่วยงานด้านการจัดการสัตว์ป่า	แผนงานที่ 2.1.1 จัดตั้งสถาบันวิจัยสัตว์ป่าแห่งชาติ					
	โครงการที่ 2.1.1.1 การจัดตั้งสถาบันวิจัยสัตว์ป่าแห่งชาติ	วัตถุประสงค์ 1.เพื่อให้มีสถาบันวิจัยสัตว์ป่าแห่งชาติเป็นองค์กรอิสระภายใต้การกำกับของรัฐบาลโดยมีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการจัดตั้ง 2.เพื่อให้มีอุปกรณ์ที่ทันสมัยในการวิจัยสัตว์ป่า 3.เพื่อเป็นแหล่งรวมบุคลากรและความรู้ด้านการวิจัยสัตว์ป่า 4.เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านวิชาการสัตว์ป่า 5.เพื่อพัฒนางานวิจัยด้านสัตว์ป่า 6.เพื่อพัฒนาระบบการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ เป้าหมาย สถาบันวิจัยสัตว์ป่าแห่งชาติ จำนวน 1 แห่ง	5 ปี (1-5)		- มีผลงานด้านวิจัยสัตว์ป่าสนองตอบต่อความต้องการของรัฐบาลและประชาชน	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช
	แผนงานที่ 2.1.2 ปรับปรุงโครงสร้างและกรอบอัตรากำลังของหน่วยงานด้านการจัดการสัตว์ป่า					

ยุทธศาสตร์ที่ 2. การบริหารจัดการการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแบบบูรณาการ						
กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
	โครงการที่ 2.1.2.1 การปรับปรุงโครงสร้างและกรอบอัตรากำลังของหน่วยงานด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่า	<u>วัตถุประสงค์</u> 1. เพื่อกำหนดกรอบอัตรากำลังให้ชัดเจนและเหมาะสม 3. เพื่อกำหนดแนวทางในการบริหารบุคลากรของหน่วยงานด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่า 4. เพื่อพัฒนาระบบการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ <u>เป้าหมาย</u> - ทุกหน่วยงานในสังกัดกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	1 ปี (ปีที่ 1)		1. ผลงานเป็นไปตามเป้าหมาย 3. บุคลากรมีขวัญและกำลังใจ	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า
	แผนงานที่ 2.1.3 จัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานที่ทันสมัย					
	โครงการที่ 2.1.3.1 การจัดหาเครื่องมือที่ทันสมัยในการปฏิบัติงาน	<u>วัตถุประสงค์</u> เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่า <u>เป้าหมาย</u> 1. GPS 450 ชุด 2. สื่อมัลติมีเดีย 120 ชุด 3. คอมพิวเตอร์ 120 ชุด 4. กล้องถ่ายภาพดิจิทัล 450 ชุด 5. กล้องดักถ่ายภาพอัตโนมัติโดยระบบอินฟราเรด	1 ปี (ปีที่ 1)		- ได้เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานตามเป้าหมาย	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ยุทธศาสตร์ที่ 2. การบริหารจัดการการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแบบบูรณาการ						
กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
		450 ชุด 6. โทรศัพท์ระบบผ่านดาวเทียม 120 เครื่อง 7. เครื่องมือตรวจวัดสภาพอากาศ 120 ชุด (ประสานงานกับกรมอุตุนิยมวิทยา) 8. อุปกรณ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง				
	โครงการที่ 2.1.3.2 การจัดหาพลังงานไฟฟ้าทดแทนจากแสงอาทิตย์และพลังงานสะอาดอื่นๆ	<u>วัตถุประสงค์</u> 1. เพื่อเป็นแหล่งพลังงานไฟฟ้าทดแทนสำหรับหน่วยงานที่ไม่มีไฟฟ้ากระแสใช้ 2. เพื่อเป็นการรักษาสิ่งแวดล้อม <u>เป้าหมาย</u> - 210 ระบบ -630 กิโลวัตต์	3 ปี (1-3)		- ได้แหล่งพลังงานไฟฟ้าทดแทนตามเป้าหมาย - สามารถใช้อุปกรณ์ที่ทันสมัยต่างๆที่ต้องใช้ไฟฟ้าได้	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
	แผนงานที่ 2.1.4 จัดให้มีแผนบริหารจัดการพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า					
	โครงการที่ 2.1.4.1 การจัดทำแผนเชิงกลยุทธ์ของกลุ่ม การกิจ	<u>วัตถุประสงค์</u> 1. เพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ การกิจ ของกลุ่มภารกิจให้ชัดเจน 2. เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อย่างเป็นระบบ 3. เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ของ	1 ปี (ปีที่ 1)		- มีความชัดเจนในวิธีบริหารจัดการ	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ยุทธศาสตร์ที่ 2. การบริหารจัดการการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแบบบูรณาการ

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
		แผนแม่บทการจัดการสัตว์ป่าแห่งชาติ <u>เป้าหมาย</u> กลุ่มภารกิจที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับสัตว์ป่า ได้แก่ -กลุ่มจัดการพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า -กลุ่มส่งเสริมและเผยแพร่ -กลุ่มเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า -กลุ่มวิจัยสัตว์ป่า -กลุ่มคุ้มครองสัตว์ป่า -กลุ่มบริหารจัดการกลาง -กลุ่มวิจัยแมลงและจุลชีววิทยาป่าไม้ -กลุ่มนิเวศวิทยาและสิ่งแวดล้อม				

ยุทธศาสตร์ที่ 2. การบริหารจัดการการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแบบบูรณาการ						
กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
	<u>โครงการที่ 2.1.4.2.</u> การจัดทำแผนปฏิบัติการตามพันธกิจของหน่วยงานที่ปฏิบัติงานด้านอนุรักษ์สัตว์ป่า	<u>วัตถุประสงค์</u> 1.เพื่อกำหนดบทบาท หน้าที่ และภารกิจของหน่วยงานให้ชัดเจน 2.เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อย่างเป็นระบบ 3.เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ของแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ 4.เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานทราบบทบาท ภารกิจที่ชัดเจน <u>เป้าหมาย</u> หน่วยงานจำนวน 179 แห่ง	3 ปี (1-3)		- มีความชัดเจนในวิธีการบริหารจัดการ	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
<u>กลยุทธ์ที่ 2.2</u> สร้างและพัฒนามูลากรด้านสัตว์ป่า	<u>แผนงานที่ 2.2.1</u> เพิ่มคุณค่าและเพิ่มผู้เชี่ยวชาญรายสาขาของบุคลากรด้านการจัดการสัตว์ป่า					
	<u>โครงการที่ 2.2.1.1</u> การสนับสนุนบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจด้านวิชาการสัตว์ป่าในระดับที่สูงขึ้น	<u>วัตถุประสงค์</u> 1.เพื่อเพิ่มบุคลากรด้านสัตว์ป่า 2.เพื่อเปิดโอกาสให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่าได้มีโอกาสศึกษาต่อ <u>เป้าหมาย</u>	10 ปี (1-10)		-บุคลากรด้านการจัดการสัตว์ป่าได้ศึกษาต่อตามเป้าหมาย -บุคลากรสามารถนำความรู้มาใช้ในการ	-กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช -สถาบันการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 2. การบริหารจัดการการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแบบบูรณาการ						
กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
		ระยะ 5 ปี ระดับปริญญาตรี 50 คน ระดับปริญญาโท 20 คน ระดับปริญญาเอก 5 คน ระยะ 10 ปี ระดับปริญญาตรี 100 คน ระดับปริญญาโท 50 คน ระดับปริญญาเอก 20 คน			ปฏิบัติงานด้านสัตว์ป่า อย่างมีประสิทธิภาพ	ต่างๆ
	โครงการที่ 2.2.1.2 การกำหนดคุณสมบัติของบุคลากรที่จะเข้าสู่ตำแหน่งด้านการจัดการสัตว์ป่า	<u>วัตถุประสงค์</u> เพื่อให้ได้บุคลากรที่จะเข้าสู่ตำแหน่งด้านการจัดการสัตว์ป่าที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับการปฏิบัติงาน <u>เป้าหมาย</u> ได้หลักเกณฑ์ในการกำหนดคุณสมบัติของบุคลากรที่จะเข้าสู่ตำแหน่งด้านการจัดการสัตว์ป่า	1 ปี (ปีที่ 1)		-บุคลากรสามารถนำความรู้ ความสามารถมาใช้ในการปฏิบัติงานด้านสัตว์ป่าอย่างมีประสิทธิภาพ	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
	แผนงานที่ 2.2.2 เพิ่มประสิทธิภาพแก่บุคลากรด้านการจัดการสัตว์ป่าทุกระดับชั้น					
	โครงการที่ 2.2.2.1 การฝึกอบรมบุคลากรในประเทศ	<u>วัตถุประสงค์</u> เพิ่มทักษะ ความรู้ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน <u>เป้าหมาย</u> 1. ข้าราชการจำนวน 300 คน 2. ลูกจ้างประจำจำนวน 1,200 คน 3. ลูกจ้างชั่วคราวจำนวน 6,000 คน	10 ปี (1-10)		- ผู้ผ่านการอบรมได้นำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ - มีผู้ผ่านการฝึกอบรมตามเป้าหมาย	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - สถาบันการศึกษา ต่างๆ

ยุทธศาสตร์ที่ 2. การบริหารจัดการการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแบบบูรณาการ						
กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
	โครงการที่ 2.2.2.2 การฝึกอบรมครูงานในต่างประเทศ	วัตถุประสงค์ เพื่อเพิ่มทักษะ ความรู้ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านสัตว์ป่า ของข้าราชการ เป้าหมาย ข้าราชการ ปีละ 40 คน	10 ปี (1-10)		-ข้าราชการที่ผ่านการฝึกอบรมครูงานสามารถนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
	แผนงานที่ 2.2.3 จัดตั้งศูนย์บริหารจัดการจัดการทรัพยากรสัตว์ป่า					
	โครงการที่ 2.2.3.1 การจัดตั้งศูนย์บริหารจัดการจัดการทรัพยากรสัตว์ป่าในระดับภาค	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อเป็นสถานที่ในการบริหารจัดการจัดการด้านทรัพยากรสัตว์ป่า 2. เพื่อเป็นสถานที่ฝึกทักษะและความชำนาญในการปฏิบัติงานด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่า เป้าหมาย ศูนย์สัตว์ฯ ภาคเหนือ 1 แห่ง ศูนย์สัตว์ฯ ภาคอีสาน 1 แห่ง ศูนย์สัตว์ฯ ภาคกลาง 1 แห่ง ศูนย์สัตว์ฯ ภาคใต้ 1 แห่ง	2 ปี (1-2)		- จัดตั้งศูนย์สัตว์ได้ตามเป้าหมาย	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ยุทธศาสตร์ที่ 2. การบริหารจัดการการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแบบบูรณาการ

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
กลยุทธ์ที่ 2.3 พัฒนา การบริหารจัดการ	<u>แผนงานที่ 2.3.1</u> พัฒนาระบบการกำกับ ดูแล ตรวจสอบและประเมินผลด้านการอนุรักษ์สัตว์ ป่า					
	<u>โครงการที่ 2.3.1.1</u> การกำหนดหลักเกณฑ์และ ตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ของงานสำหรับผู้บริหารทุก ระดับให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน	<u>วัตถุประสงค์</u> เพื่อกำหนดเครื่องมือในการประเมินผลสัมฤทธิ์ ของผู้บริหารด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่า <u>เป้าหมาย</u> ผู้บริหารหน่วยงานทุกระดับ	1 ปี (ปีที่ 1)		- มีหลักเกณฑ์และ ตัวชี้วัดที่สามารถ ประเมินผลสัมฤทธิ์ของ ผู้บริหารด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่าได้	กรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ ป่า และพันธุ์พืช
	<u>โครงการที่ 2.3.1.2</u> การกำกับ ดูแล ติดตามและ ประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติงาน และแผนกลยุทธ์	<u>วัตถุประสงค์</u> สามารถติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของ หน่วยงานอนุรักษ์สัตว์ป่าได้อย่างมีประสิทธิภาพ <u>เป้าหมาย</u> ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วย งานอนุรักษ์สัตว์ป่าจำนวน 179 แห่ง	10 ปี (1-10)		- สามารถติดตามและ ประเมินผลการ ปฏิบัติงานของหน่วยงาน ทั้ง 179 แห่ง	กรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ ป่า และพันธุ์พืช
	<u>โครงการที่ 2.3.1.3</u> การจัดระบบการประกัน คุณภาพการบริหารจัดการงานด้านการอนุรักษ์ สัตว์ป่า	<u>วัตถุประสงค์</u> เพื่อสร้างเกณฑ์มาตรฐานในการบริหารจัดการงาน ด้านอนุรักษ์สัตว์ป่า <u>เป้าหมาย</u> เกณฑ์มาตรฐาน	1 ปี (ปีที่ 1)		- มีเกณฑ์มาตรฐานใน การประกันคุณภาพด้าน บริหารจัดการงานด้าน อนุรักษ์สัตว์ป่า	-กรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช -สำนักงาน ก.พ.ร.

ยุทธศาสตร์ที่ 2. การบริหารจัดการการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแบบบูรณาการ						
กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
กลยุทธ์ที่ 2.4 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมภายในประเทศและสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ	แผนงานที่ 2.4.1 เสริมสร้างการมีส่วนร่วมภายในประเทศ					
	โครงการที่ 2.4.1.1 การจัดทำโครงการนำร่องการบริหารจัดการพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่าร่วมกับประชาชน	<u>วัตถุประสงค์</u> เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่าแบบบูรณาการ โดยจัดตั้งคณะกรรมการอนุรักษ์สัตว์ป่าระดับพื้นที่ <u>เป้าหมาย</u> 1. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสนามเพรียง 2. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูสีฐาน 3. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคอยผาเมือง 4. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเวียงลอ 5. เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย	5 ปี (1-5)		-ประชาชนมีความเข้าใจในการบริหารจัดการพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า -มีคณะกรรมการอนุรักษ์สัตว์ป่าในระดับพื้นที่	-กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช -องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ 2. การบริหารจัดการการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแบบบูรณาการ						
กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
	<u>แผนงานที่ 2.4.2</u> ประสานความร่วมมือด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่าระหว่างประเทศ					
	<u>โครงการที่ 2.4.2.1</u> การเสริมสร้างความร่วมมือในการ ป้องกันการค้าสัตว์ป่าที่ผิดกฎหมายระหว่างประเทศ	<u>วัตถุประสงค์</u> เพื่อประสานความร่วมมือในการป้องกันตามอนุสัญญา CITES ระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน <u>เป้าหมาย</u> กลุ่มประเทศภาคีอนุสัญญา CITES โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน	3 ปี (1-3)		- ทำให้สามารถได้รับข้อมูลข่าวสารในด้าน การกระทำผิดอนุสัญญา CITES	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
<u>กลยุทธ์ที่ 2.5</u> ปรับปรุงระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	<u>แผนงานที่ 2.5.1</u> ปรับปรุง พ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 รวมทั้งพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง และระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงาน					
	<u>โครงการที่ 2.5.1.1</u> การปรับปรุง พ.ร.บ. สงวนและ คุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535	<u>วัตถุประสงค์</u> 1. ปรับปรุง พ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 รวมทั้งพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง และระเบียบที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับการ	2 ปี (1-2)		- เจ้าหน้าที่สามารถใช้ ระเบียบและกฎหมายในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ยุทธศาสตร์ที่ 2. การบริหารจัดการการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแบบบูรณาการ						
กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
		ปฏิบัติงาน 2. เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างคล่องตัวและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เป้าหมาย แก้ไขเพื่อให้มีกฎหมายที่เหมาะสมและทันสมัย				
	โครงการที่ 2.5.1.2 การศึกษาทิศทางและเจตนารมณ์ของกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่า	<u>วัตถุประสงค์</u> เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างคล่องตัวและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (ศึกษามทบทวนหน้าที่ของประชาชนตาม รัฐธรรมนูญ กฎหมายอาญา กฎหมายสิ่งแวดล้อม กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายศุลกากร ฯลฯ ที่อาจส่งผลกระทบต่ออนุรักษ์สัตว์ป่าของประเทศ) <u>เป้าหมาย</u> ได้ผลการศึกษากฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่สามารถนำผลการศึกษากฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ไปใช้ในการปฏิบัติงานด้านอนุรักษ์สัตว์ป่าได้	1 ปี (ปีที่ 1)		- เจ้าหน้าที่สามารถใช้ระเบียบและกฎหมายในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ยุทธศาสตร์ที่ 2. การบริหารจัดการการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแบบบูรณาการ						
กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
กลยุทธ์ที่ 2.6 แผนบูรณาการกับแผนแม่บทอื่นๆ						
	โครงการที่ 2.6.1 การบูรณาการแผนอนุรักษ์สัตว์ป่า	วัตถุประสงค์ เพื่อจัดทำระบบการประสานการบริหารจัดการระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนแม่บทด้านทรัพยากรธรรมชาติอื่นที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สัตว์ป่าให้เกิดความสอดคล้องในการบริหารจัดการเชิงระบบนิเวศ บทบาทหน้าที่ และกิจกรรม เป้าหมาย เกิดการอนุรักษ์สัตว์ป่าเป็นเอกภาพ และมีประสิทธิภาพ	2 ปี (1-2)		มีระบบบูรณาการแผนอนุรักษ์สัตว์ป่า 1 ระบบ	คณะกรรมการบูรณาการแผน

แผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ 3

การอนุรักษ์ความหลากหลายของทรัพยากร
สัตว์ป่าและระบบนิเวศ

กลยุทธ์ที่ 3.1

จัดการสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัยอย่างเป็น
บูรณาการ

- แผนงานที่ 3.1.1 การแก้ไขปัญหาชุมชนและที่ทำกินในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า
- แผนงานที่ 3.1.2 เพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพในการคุ้มครอง ดูแลพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า
- แผนงานที่ 3.1.3 ส่งเสริมและพัฒนาแนวทางและวิถีชีวิตของชุมชนที่ตั้งถิ่นฐานในและรอบพื้นที่อนุรักษ์ โดยชุมชนมีส่วนร่วม
- แผนงานที่ 3.1.4 เผยแพร่ความรู้และสร้างความตระหนักในการอนุรักษ์สัตว์ป่าและระบบนิเวศ ให้กับชุมชนในและรอบพื้นที่อนุรักษ์
- แผนงานที่ 3.1.5 ปรับปรุงแนวเขตพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าให้ชัดเจนและตรงตามสภาพความเป็นจริง
- แผนงานที่ 3.1.6 สำรวจและดำเนินการจัดตั้งเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าพันธุ์สัตว์ป่าเพิ่มขึ้นโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน
- แผนงานที่ 3.1.7 กำหนดเขต (Zoning) สำหรับกิจกรรมต่างๆ ในพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า

กลยุทธ์ที่ 3.2

จัดการและฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัยให้อยู่ในสถานะสมดุลตามธรรมชาติ

- แผนงานที่ 3.2.1 ฟื้นฟูประชากรสัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (Species - Recovery Plan)

กลยุทธ์ที่ 3.3

อนุรักษ์สัตว์ป่าใกล้สูญพันธุ์นอกถิ่นกำเนิด

- แผนงานที่ 3.3.1 จัดหาเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์ที่ใกล้สูญพันธุ์

กลยุทธ์ที่ 3.4

จัดการพื้นที่อนุรักษ์โดยใช้หลักการ
เชิงระบบนิเวศ (Ecosystem Management)

- แผนงานที่ 3.4.1 บริหารจัดการให้เกิดความเชื่อมโยงด้านการบริหารจัดการพื้นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าแบบกลุ่มป่า (Complex)
- แผนงานที่ 3.4.2 บริหารจัดการให้เกิดความเชื่อมโยงด้านการบริหารจัดการพื้นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าระหว่างประเทศ

กลยุทธ์ที่ 3.5

เผยแพร่และถ่ายทอดความรู้
ด้านสัตว์ป่าและระบบนิเวศ
ให้กับประชาชนทั่วไป

- แผนงานที่ 3.5.1 พัฒนาการส่งเสริมเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ องค์ความรู้
- แผนงานที่ 3.5.2 บริการข้อมูลข่าวสารสารสนเทศแก่สาธารณชน

ยุทธศาสตร์ที่ 3

ยุทธศาสตร์ที่ 3

การอนุรักษ์ความหลากหลายของทรัพยากรสัตว์ป่าและระบบนิเวศ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การอนุรักษ์ความหลากหลายของทรัพยากรสัตว์ป่าและระบบนิเวศ ประกอบไปด้วย กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ 3.1 จัดการสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัยอย่างเป็นรูปธรรม

กลยุทธ์ที่ 3.2 จัดการและฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัยให้อยู่ในสถานะสมดุลตาม

ธรรมชาติ

กลยุทธ์ที่ 3.3 อนุรักษ์สัตว์ป่าใกล้สูญพันธุ์นอกถิ่นกำเนิด

กลยุทธ์ที่ 3.4 จัดการพื้นที่อนุรักษ์โดยใช้หลักการเชิงระบบนิเวศ (Ecosystem Management)

กลยุทธ์ที่ 3.5 เผยแพร่และถ่ายทอดความรู้ด้านสัตว์ป่าและระบบนิเวศให้กับประชาชนทั่วไป

ซึ่งแต่ละกลยุทธ์มีรายละเอียดของแผนงานและ โครงการดังต่อไปนี้

กลยุทธ์ที่ 3.1 จัดการสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัยอย่างเป็นรูปธรรม

แผนงานที่ 3.1.1 แก้ไขปัญหาชุมชนและที่ทำกินในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า

โครงการที่ 3.1.1.1 โครงการนำร่องแก้ไขปัญหาชุมชนและที่ทำกินในพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า 5 แห่ง

แผนงานที่ 3.1.2 เพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพในการคุ้มครอง ดูแลพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า

โครงการที่ 3.1.2.1 การศึกษาความเหมาะสมของการจัดตั้งหน่วยพิทักษ์ป่า

โครงการที่ 3.1.2.2 การจัดตั้งหน่วยพิทักษ์ป่าเพิ่มขึ้นในพื้นที่ที่จำเป็นและล่อแหลม

โครงการที่ 3.1.2.3 การเพิ่มประสิทธิภาพในการคุ้มครอง ดูแลพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า

แผนงานที่ 3.1.3 ส่งเสริมและพัฒนาแนวทางและวิถีชีวิตของชุมชนที่ตั้งถิ่นฐานในและรอบพื้นที่อนุรักษ์

โดยชุมชนมีส่วนร่วม

โครงการที่ 3.1.3.1 การสำรวจและวิเคราะห์ศักยภาพของชุมชนในและรอบพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า

โครงการที่ 3.1.3.2 การพัฒนาเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่าโดย

ชุมชนมีส่วนร่วม

โครงการที่ 3.1.3.3 โครงการพัฒนาอาชีพ เพื่อสร้างรายได้และพัฒนาวิถีชีวิตคนอยู่กับป่าในพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า 5 แห่ง

แผนงานที่ 3.1.4 เผยแพร่ความรู้และสร้างความตระหนักในการอนุรักษ์สัตว์ป่าและระบบนิเวศ ให้กับชุมชนในและรอบพื้นที่อนุรักษ์

โครงการที่ 3.1.4.1 การสร้างและพัฒนานักอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่า

โครงการที่ 3.1.4.2 การฝึกอบรมแกนนำท้องถิ่นหลักสูตรการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

โครงการที่ 3.1.4.3 การฝึกอบรมเยาวชนเพื่อเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่น

แผนงานที่ 3.1.5 ปรับปรุงแนวเขตพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าให้ชัดเจนและตรงตามสภาพความเป็นจริง

โครงการที่ 3.1.5.1 การปรับปรุงแนวเขตพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่าให้ชัดเจนและตรงตามสภาพความเป็นจริง

แผนงานที่ 3.1.6 ดำเนินการจัดตั้งเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า เพิ่มขึ้นโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน

โครงการที่ 3.1.6.1 การสำรวจและดำเนินการจัดตั้งเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า เพิ่มขึ้นโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน

แผนงานที่ 3.1.7 กำหนดเขต (Zoning) สำหรับกิจกรรมต่างๆในพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า

โครงการที่ 3.1.7.1 การกำหนดเขต (Zoning) การจัดการสำหรับกิจกรรมต่างๆในพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า

กลยุทธ์ที่ 3.2 จัดการและฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์ป่าและอื่นที่อยู่อาศัยให้อยู่ในสถานะสมดุลตามธรรมชาติ

แผนงานที่ 3.2.1 ฟื้นฟูประชากรสัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (Species Recovery Plan)

โครงการที่ 3.2.1.1 การสำรวจและปรับปรุงถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า โดยจัดการแหล่งน้ำแหล่งอาหาร และแหล่งขยายพันธุ์ให้เหมาะสม

โครงการที่ 3.2.1.2 การปล่อยสัตว์ป่าชนิดที่ใกล้สูญพันธุ์คืนสู่ธรรมชาติ

โครงการที่ 3.2.1.3 การย้ายประชากรสัตว์ป่า (Translocation) จากพื้นที่ที่มีมาก และสร้างปัญหาไปยังพื้นที่ที่สามารถรองรับและเคยเป็นถิ่นที่อยู่อาศัย

โครงการที่ 3.2.1.4 การจัดตั้งศูนย์สุขภาพและพักฟื้นสัตว์ป่าของกลางและสัตว์ป่าที่ได้รับบริจาค

โครงการที่ 3.2.1.5 การจัดตั้งศูนย์สุขภาพและพักฟื้นสัตว์ทะเลที่หายากและใกล้สูญพันธุ์

กลยุทธ์ที่ 3.3 อนุรักษ์สัตว์ป่าใกล้สูญพันธุ์นอกถิ่นกำเนิด

แผนงานที่ 3.3.1 จัดหาเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์

โครงการที่ 3.3.1.1 การจัดหาเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์ป่าชนิดที่ใกล้สูญพันธุ์ เพื่อปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ

กลยุทธ์ที่ 3.4 จัดการพื้นที่อนุรักษ์โดยใช้หลักการเชิงระบบนิเวศ (Ecosystem Management)

แผนงานที่ 3.4.1 บริหารจัดการให้เกิดความเชื่อมโยงด้านการบริหารจัดการพื้นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าแบบกลุ่มป่า (Complex)

โครงการที่ 3.4.1.1 การเชื่อมต่อผืนป่าเขาชะเมา-เขาวงกตใน เพื่อให้เป็นเส้นทางผ่านของสัตว์ป่า

โครงการที่ 3.4.1.2 การเชื่อมต่อผืนป่าดงพญาเย็น (เขาใหญ่-ทับลาน-ปางสีดา-ดงใหญ่) เพื่อให้เป็นเส้นทางผ่านของสัตว์ป่า

โครงการที่ 3.4.1.3 การเชื่อมต่อผืนป่าภูบรี-แก่งกระจาน เพื่อให้เป็นเส้นทางผ่านของสัตว์ป่า

แผนงานที่ 3.4.2 บริหารจัดการให้เกิดความเชื่อมโยงด้านการบริหารจัดการพื้นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าระหว่างประเทศ

โครงการที่ 3.4.2.1 การเชื่อมโยงด้านการบริหารจัดการพื้นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าระหว่างผืนป่าชายแดนฮาลา-บาลา-กับประเทศมาเลเซีย

โครงการที่ 3.4.2.2 การเชื่อมโยงด้านการบริหารจัดการพื้นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าระหว่างบริเวณเทือกเขาตะนาวศรีกับประเทศพม่า

โครงการที่ 3.4.2.3 การเชื่อมโยงด้านการบริหารจัดการพื้นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าระหว่างบริเวณเทือกเขาพนมดงรักกับประเทศกัมพูชา

โครงการที่ 3.4.2.4 การเชื่อมโยงด้านการบริหารจัดการพื้นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าระหว่างบริเวณชายแดนประเทศไทยกับประเทศลาว

กลยุทธ์ที่ 3.5 เผยแพร่และถ่ายทอดความรู้ด้านสัตว์ป่าและระบบนิเวศให้กับประชาชนทั่วไป

แผนงานที่ 3.5.1 พัฒนาการส่งเสริมเผยแพร่และประชาสัมพันธ์องค์ความรู้

โครงการที่ 3.5.1.1 การอบรมเพื่อพัฒนาการผลิตสื่อด้านสัตว์ป่าที่มีคุณภาพ

โครงการที่ 3.5.1.2 การจัดทำ Web site และผลิตสื่อต่างๆ ด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่า

แผนงานที่ 3.5.2 บริการข้อมูลข่าวสารสารสนเทศแก่สาธารณชน

โครงการที่ 3.5.2.1 การจัดตั้งหน่วยประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ รถประชาสัมพันธ์(Mobile Unit)

โครงการที่ 3.5.2.2 การจัดทำหนังสือนิเวศวิทยาของประเทศไทยเฉลิมพระเกียรติ

โครงการที่ 3.5.2.3 การปรับปรุงศูนย์บริการข้อมูลด้านสัตว์ป่า ในสถานีวิจัยและพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่า

โครงการที่ 3.5.2.4 การจัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลด้านสัตว์ป่า พร้อมระบบสื่อความหมายในศูนย์เพาะเลี้ยง

โครงการที่ 3.5.2.5 การจัดตั้งศูนย์บริการการศึกษาธรรมชาติและสัตว์ป่าในเขตห้ามล่าสัตว์ป่า

โครงการที่ 3.5.2.6 การจัดตั้งศูนย์บริการการศึกษาธรรมชาติและสัตว์ป่าให้กับเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

โครงการที่ 3.5.2.7 การส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การนันทนาการด้านสัตว์ป่า

ยุทธศาสตร์ที่ 3. การอนุรักษ์ความหลากหลายของทรัพยากรสัตว์ป่าและระบบนิเวศ						
กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
กลยุทธ์ที่ 3.1 จัดการสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัยอย่างเป็นรูปธรรม	แผนงานที่ 3.1.1 แก้ไขปัญหาชุมชนและที่ทำกินในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า					
	โครงการที่ 3.1.1.1 โครงการนำร่องแก้ไขปัญหามุขชุมชนและที่ทำกินในพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อกำหนดแผนการจัดการประชากรและชุมชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า 2. เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาคัดแย้งกับราษฎรในพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า และเป็นต้นแบบในการบริหารจัดการให้กับพื้นที่อื่นๆ ต่อไป เป้าหมาย จัดทำโครงการนำร่องในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า 5 แห่ง คือ 1. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร(ตะวันตก) 2. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอมก๋อย 3. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง 4. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาประ-บางคราม 5. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูหลวง	5 ปี (1-5)		- แก้ไขปัญหามุขชุมชนและที่ทำกินในพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า 5 แห่งได้	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ยุทธศาสตร์ที่ 3. การอนุรักษ์ความหลากหลายของทรัพยากรสัตว์ป่าและระบบนิเวศ

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
	แผนงานที่ 3.1.2 เพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพในการคุ้มครองดูแลพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า					
	โครงการที่ 3.1.2.1 การศึกษาความเหมาะสมของการจัดตั้งหน่วยพิทักษ์ป่า	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาความจำเป็นในการจัดตั้งหน่วยพิทักษ์ป่าในพื้นที่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า 2. เพื่อศึกษาและหาแนวทางการปรับปรุงสถานที่ตั้งของหน่วยพิทักษ์ที่มีอยู่เดิม เป้าหมาย - พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทั่วประเทศ	2 ปี (1-2)		- ได้จำนวนและสถานที่ตั้งหน่วยพิทักษ์ป่าที่เหมาะสม	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
	โครงการที่ 3.1.2.2 การจัดตั้งหน่วยพิทักษ์ป่าเพิ่มขึ้นในพื้นที่ที่จำเป็น และล่อแหลม	วัตถุประสงค์ - เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการคุ้มครองดูแลรักษาพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่าและทรัพยากรธรรมชาติ เป้าหมาย - พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทั่วประเทศจำนวน 100 แห่ง	10 ปี (1-10)		- สามารถรักษาพื้นที่อนุรักษ์และทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งหมดได้	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ยุทธศาสตร์ที่ 3. การอนุรักษ์ความหลากหลายของทรัพยากรสัตว์ป่าและระบบนิเวศ

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
	โครงการที่ 3.1.2.3 การเพิ่มประสิทธิภาพในการคุ้มครองดูแลพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า	วัตถุประสงค์ เพิ่มประสิทธิภาพในการคุ้มครอง ดูแลพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่าให้มากขึ้น เป้าหมาย พื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่าจำนวน 75 แห่ง	10 ปี (1-10)		-เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติงานได้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น -ขวัญและกำลังใจของเจ้าหน้าที่ดีขึ้น	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
	แผนงานที่ 3.1.3 ส่งเสริมและพัฒนาแนวทางและวิถีชีวิตของชุมชนที่ตั้งถิ่นฐานในและรอบพื้นที่อนุรักษ์โดยชุมชนมีส่วนร่วม					
	โครงการที่ 3.1.3.1 การสำรวจและวิเคราะห์ศักยภาพของชุมชนในและรอบพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อสำรวจข้อมูลพื้นฐานและวิเคราะห์ศักยภาพของชุมชนในการจัดการพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่าโดยการมีส่วนร่วม 2. เพื่อศึกษาทัศนคติและความต้องการของชุมชน เป้าหมาย ชุมชนในและรอบพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่าทุกแห่ง	3 ปี (1-3)		- มีข้อมูลพื้นฐานด้านศักยภาพของชุมชน - ทราบทัศนคติของชุมชน	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - สถาบันการศึกษาในท้องถิ่น
	โครงการที่ 3.1.3.2 การพัฒนาเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่าโดยชุมชนมีส่วนร่วม	วัตถุประสงค์ เพื่อสร้างความร่วมมือในการป้องกัน และอนุรักษ์พื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่าโดยชุมชนมีส่วนร่วม	5 ปี (1-5)		- จำนวนเครือข่ายความร่วมมือในการอนุรักษ์ฯ เพิ่มขึ้น	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ 3. การอนุรักษ์ความหลากหลายของทรัพยากรสัตว์ป่าและระบบนิเวศ

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
		<u>เป้าหมาย</u> - ความร่วมมือในการป้องกัน และอนุรักษ์พื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่าทุกแห่งโดยชุมชนมีส่วนร่วม				- สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน - องค์กรพัฒนาชุมชน - กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
	<u>โครงการที่ 3.1.3.3</u> โครงการพัฒนาอาชีพ เพื่อสร้างรายได้และพัฒนาวิถีชีวิตคนอยู่กับป่าในพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า 5 แห่ง	<u>วัตถุประสงค์</u> 1. เพื่อหาแนวทางพัฒนาอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้และลดการพึ่งพิงทรัพยากรจากป่า 2. เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักในข้อจำกัดของอาชีพที่มีผลกระทบต่อสัตว์ป่าและระบบนิเวศ <u>เป้าหมาย</u> 1. ชุมชนในและรอบพื้นที่ป่ามีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น 2. ชุมชนมีความรู้ ความเข้าใจและให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์พื้นที่ป่าธรรมชาติ	6 ปี (2-7)		1. รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนเพิ่มขึ้น 2. มีการพึ่งพิงทรัพยากรจากป่าน้อยลง	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
	<u>แผนงานที่ 3.1.4</u> เผยแพร่ความรู้และสร้างความตระหนักในการอนุรักษ์สัตว์ป่าและระบบนิเวศให้กับชุมชนในและรอบพื้นที่อนุรักษ์					

ยุทธศาสตร์ที่ 3. การอนุรักษ์ความหลากหลายของทรัพยากรสัตว์ป่าและระบบนิเวศ

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
	โครงการที่ 3.1.4.1 สร้างและพัฒนา นักอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่า	วัตถุประสงค์ 1. วางพื้นฐานให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปในการสร้างกิจกรรมต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในแนวทางที่ถูกต้อง เหมาะสม และสร้างสรรค์ 2. เพื่อปลูกจิตสำนึกของประชาชนให้เป็นนักอนุรักษ์ที่ดีของชาติ 3. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างภาครัฐกับชุมชน เป้าหมาย - เยาวชน นักเรียน นิสิต นักศึกษา สถาบันการศึกษาต่างๆ และประชาชน ทั้งที่อยู่ในและรอบๆ พื้นที่อนุรักษ์ ปีละ 300 รุ่น ๆ ละ 40 คน	10 ปี (1-10)		- เยาวชนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - นักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชนทั่วไปให้ความร่วมมือด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่า	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - กระทรวงศึกษาธิการ - สถาบันการศึกษาท้องถิ่น - สมาคมนักอนุรักษ์ต่าง ๆ
	โครงการที่ 3.1.4.2 ฝึกอบรมแกนนำ ท้องถิ่นหลักสูตรการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อสร้างแกนนำท้องถิ่นในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ 2. เพื่อขยายผลการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสู่ระดับ ชุมชน เป้าหมาย - อบรมและสร้างแกนนำท้องถิ่นหลักสูตรการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติปีละ 20 รุ่น ๆ ละ 40 คน	10 ปี (1-10)		- ประชาชนได้รับความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างทั่วถึง	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - สถาบันราชภัฏในท้องถิ่น - สมาคมนักอนุรักษ์ต่าง ๆ

ยุทธศาสตร์ที่ 3. การอนุรักษ์ความหลากหลายของทรัพยากรสัตว์ป่าและระบบนิเวศ

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
	<u>โครงการที่ 3.1.4.3</u> ฝึกอบรมเยาวชนเพื่อเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่น	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้เยาวชนเกิดความตระหนักและเห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น 2. เพื่อให้เยาวชนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ 3. เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรในท้องถิ่น เป้าหมาย - อบรมเยาวชนเพื่อเป็นเยาวชนมัคคุเทศก์ ปีละ 20 รุ่น ๆ ละ 20 คน	10 ปี (1-10)		- เยาวชนเกิดความตระหนักและเห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - สถาบันราชภัฏ
	<u>แผนงานที่ 3.1.5</u> ปรับปรุงแนวเขตพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ให้ชัดเจนและตรงตามสภาพความเป็นจริง					
	<u>โครงการที่ 3.1.5.1</u> ปรับปรุงแนวเขตพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ให้ชัดเจนและตรงตามสภาพความเป็นจริง	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อปรับปรุงแนวเขตพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่าให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง มีแนวเขตที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับของประชาชน 2. เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย เป้าหมาย - พื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่าทุกแห่ง มีแนวเขตที่ชัดเจน ตรงตามสภาพความเป็นจริง แก้ไขปัญหาความขัดแย้งกับประชาชนได้	10 ปี (1-10)		- ความขัดแย้งกับประชาชนลดลง	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ยุทธศาสตร์ที่ 3. การอนุรักษ์ความหลากหลายของทรัพยากรสัตว์ป่าและระบบนิเวศ

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
	<u>แผนงานที่ 3.1.6</u> สำรวจและดำเนินการจัดตั้งเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าเพิ่มขึ้นโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน					
	<u>โครงการที่ 3.1.6.1</u> สำรวจและดำเนินการจัดตั้งเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าเพิ่มขึ้น โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน	วัตถุประสงค์ - เพื่อให้เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าโดยปลอดภัย เพื่อรักษาไว้ซึ่งพันธุ์สัตว์ป่า เพื่อให้มีโอกาสขยายพันธุ์แพร่กระจายออกไปในพื้นที่คุ้มครองข้างเคียง เป้าหมาย 1. สัตว์ป่าได้รับความคุ้มครอง และมีที่อยู่อาศัยโดยปลอดภัย และมีโอกาสในการขยายพันธุ์และแพร่กระจายไปยังพื้นที่คุ้มครองข้างเคียง 2. มีพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าเพิ่มขึ้น	5 ปี (1-5)		1. มีพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่าเพิ่มขึ้น 2. สัตว์ป่าเพิ่มขึ้น	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
	<u>แผนงานที่ 3.1.7</u> กำหนดเขต (Zoning) สำหรับกิจกรรมต่างๆ ในพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า					

ยุทธศาสตร์ที่ 3. การอนุรักษ์ความหลากหลายของทรัพยากรสัตว์ป่าและระบบนิเวศ

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
	โครงการที่ 3.1.7.1 การกำหนดเขต (Zoning) การจัดการสำหรับกิจกรรมต่างๆ ในพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อกำหนดและจำแนกเขตการจัดการ ในพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่าให้ชัดเจนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการ และนโยบายที่เกี่ยวข้อง 2. เพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติ และกฎเกณฑ์ในการใช้ประโยชน์พื้นที่แต่ละเขตการจัดการ เป้าหมาย - กำหนดเขต (Zoning) การจัดการสำหรับกิจกรรมต่างๆ ในพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่าทุกแห่ง	5 ปี (1-5)		1. การใช้ประโยชน์พื้นที่มีความชัดเจน 2. สัตว์ป่าไม่ถูกรบกวน	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
กลยุทธ์ที่ 3.2 จัดการและฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัยให้อยู่ในสถานะสมดุลตามธรรมชาติ	แผนงานที่ 3.2.1 ฟื้นฟูประชากรสัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (Species Recovery Plan)					
	โครงการที่ 3.2.1.1 การสำรวจและปรับปรุงถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า โดยจัดการแหล่งน้ำแหล่งอาหารและแหล่งขยายพันธุ์ให้เหมาะสม	วัตถุประสงค์ - เพื่อปรับปรุงสภาพของพื้นที่ให้เหมาะสมกับการดำรงชีวิตของสัตว์ป่า เป้าหมาย -ปรับปรุงพื้นที่ให้มีสภาพเหมาะสมกับการดำรงชีวิตของสัตว์ป่า จำนวน 25 พื้นที่	5 ปี (2-6)		- ประชากรและความหลากหลายของสัตว์ป่าเพิ่มขึ้น	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ยุทธศาสตร์ที่ 3. การอนุรักษ์ความหลากหลายของทรัพยากรสัตว์ป่าและระบบนิเวศ

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
	โครงการที่ 3.2.1.2 การปล่อยสัตว์ป่าชนิดที่ใกล้สูญพันธุ์คืนสู่ธรรมชาติ	วัตถุประสงค์ - เพื่อเพิ่มจำนวนของสัตว์ป่าชนิดที่หายากและใกล้สูญพันธุ์ เป้าหมาย - ปล่อยสัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ ชนิดที่สามารถจัดหาและเพาะพันธุ์ได้คืนสู่ธรรมชาติ	10 ปี (1-10)		- สัตว์ป่าสามารถดำรงชีวิตอยู่ในธรรมชาติได้	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - องค์การสวนสัตว์ - สถาบันการศึกษา
	โครงการที่ 3.2.1.3 การย้ายประชากรสัตว์ป่า(Translocation) จากพื้นที่ที่มีมากและสร้างปัญหาไปยังพื้นที่ที่สามารถรองรับและเคยเป็นถิ่นที่อยู่อาศัย	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อเพิ่มปริมาณสัตว์ป่าในพื้นที่ที่เคยเป็นที่อยู่อาศัย 2. เพื่อแก้ไขปัญหามลพิษประชากรสัตว์ป่าที่มีมากเกินไปและสร้างปัญหาในพื้นที่ เป้าหมาย - แก้ไขปัญหาการกระจายตัวของประชากรสัตว์ป่า เช่น ช้างป่า และสัตว์ป่าชนิดอื่น ๆ ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม	6 ปี (3-8)		- สัตว์ป่าสามารถรอดชีวิตอยู่ในธรรมชาติได้	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - หน่วยงานภาครัฐและเอกชน
	โครงการที่ 3.2.1.4 การจัดตั้งศูนย์สุขภาพและพักฟื้นสัตว์ป่าของกลางและสัตว์ป่าที่ได้รับบริจาค	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อเป็นสถานที่รองรับและฟื้นฟูสภาพสัตว์ป่า 2. เพื่อใช้เป็นที่กักกันโรคสัตว์ป่า 3. เพื่อเป็นแหล่งศึกษาโรคสัตว์ป่า เป้าหมาย - มีศูนย์สุขภาพและพักฟื้นสัตว์ป่าของกลางและสัตว์ป่าที่ได้รับบริจาค จำนวน 4 แห่ง (4 ภาค)	10 ปี (1-10)		- สัตว์ป่าของกลางสุขภาพดีและปลอดภัยจากโรค	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - องค์กรเอกชน - มหาวิทยาลัยต่างๆ

ยุทธศาสตร์ที่ 3. การอนุรักษ์ความหลากหลายของทรัพยากรสัตว์ป่าและระบบนิเวศ

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
	<u>โครงการที่ 3.2.1.5</u> การจัดตั้งศูนย์สุขภาพและพักฟื้นสัตว์ทะเลที่หายากและใกล้สูญพันธุ์	<u>วัตถุประสงค์</u> 1. เพื่อเป็นสถานที่รองรับและฟื้นฟูสภาพสัตว์ทะเลที่หายากและใกล้สูญพันธุ์ 2. เพื่อเป็นแหล่งศึกษาและวิจัยด้านโรคสัตว์ทะเล <u>เป้าหมาย</u> - มีศูนย์สุขภาพและพักฟื้นสัตว์ทะเลที่หายากและใกล้สูญพันธุ์	10 ปี (1-10)		- สัตว์ทะเลมีสุขภาพดีและปลอดภัยจากโรค	กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
กลยุทธ์ ที่ 3.3 อนุรักษ์สัตว์ป่าใกล้สูญพันธุ์นอกถิ่นกำเนิด	<u>แผนงานที่ 3.3.1</u> จัดหา เพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์ป่าใกล้สูญพันธุ์					
	<u>โครงการที่ 3.3.1.1</u> การจัดหา เพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์ป่าชนิดที่ใกล้สูญพันธุ์ เพื่อปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ	<u>วัตถุประสงค์</u> 1. เพื่อขยายพันธุ์และเพิ่มปริมาณของสัตว์ป่าชนิดที่ใกล้สูญพันธุ์ในธรรมชาติ 2. เพื่อจัดหาพ่อแม่สัตว์ป่าสายพันธุ์แท้ที่เคยมีในประเทศไทย 3. เพื่อแลกเปลี่ยนสัตว์ป่าสายพันธุ์แท้ <u>เป้าหมาย</u> - รักษาสายพันธุ์แท้และลดความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ของสัตว์ป่าชนิดที่หายากและใกล้สูญพันธุ์ เช่น ไก่ฟ้าหางลายขาว ละมั่ง กวางผา กระงะควาย ชะมดแปลงลายจุด ชะมดแปลงลายแถบ กระตัง วัวแดง ฯลฯ	10 ปี (1-10)		1. ปริมาณ (individual) สัตว์ป่าสายพันธุ์แท้เพิ่มขึ้น 2. จำนวนชนิด (species list) สัตว์ป่าสายพันธุ์แท้เพิ่มขึ้น	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - องค์การสวนสัตว์ - คณะสัตวแพทย์ของมหาวิทยาลัยต่างๆ

ยุทธศาสตร์ที่ 3. การอนุรักษ์ความหลากหลายของทรัพยากรสัตว์ป่าและระบบนิเวศ

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
กลยุทธ์ ที่ 3.4 จัดการพื้นที่อนุรักษ์ โดยใช้หลักการเชิงระบบนิเวศ (Ecosystem Management)	<u>แผนงานที่ 3.4.1</u> บริหารจัดการให้เกิดความเชื่อมโยงด้านการบริหารจัดการพื้นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าแบบกลุ่มป่า(Complex)					
	<u>โครงการที่ 3.4.1.1</u> เชื่อมต่อผืนป่าเพื่อเพิ่มพื้นที่อยู่อาศัยและหาถิ่นของสัตว์ป่า ระหว่างพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่ติดต่อกัน เช่น 1) ป่าเขาชะเมา-เขาวงกต 2) ป่าเขาใหญ่-ทับลาน-ปางสีดา-ดงใหญ่ 3) ป่าภูผาน้ำทิพย์-แก่งกระจาน	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อเพิ่มพื้นที่อยู่อาศัยและหาถิ่นของสัตว์ป่าระหว่างพื้นที่ป่าเขาชะเมา-เขาวงกต ป่าเขาใหญ่และทับลาน 2. เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนพันธุกรรมตามธรรมชาติของสัตว์ป่าในพื้นที่อนุรักษ์ เป้าหมาย - เพิ่มความหลากหลายทางพันธุกรรมและมีการกระจายพันธุ์ของสัตว์ป่าตามธรรมชาติในพื้นที่อนุรักษ์ทั้งสองแห่งที่เชื่อมต่อกัน	5 ปี (2-5)		- มีการเคลื่อนย้ายของสัตว์ป่าระหว่างพื้นที่	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - หน่วยงานภาครัฐและเอกชน
	<u>แผนงานที่ 3.4.2</u> บริหารจัดการให้เกิดความเชื่อมโยงด้านการบริหารจัดการพื้นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าระหว่างประเทศ					

ยุทธศาสตร์ที่ 3. การอนุรักษ์ความหลากหลายของทรัพยากรสัตว์ป่าและระบบนิเวศ

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
	โครงการที่ 3.4.2.1 เชื่อมโยงด้านการบริหารจัดการพื้นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าระหว่างผืนป่าชายแดนฮาลา-บาลากับประเทศมาเลเซีย	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อสร้างความร่วมมือในการบริหารจัดการพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่าที่ติดต่อกันระหว่างประเทศ 2. เพื่อสร้างความร่วมมือในการอนุรักษ์สัตว์ป่า 3. เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่าระหว่างประเทศ เป้าหมาย - เกิดความร่วมมือในการบริหารจัดการการอนุรักษ์สัตว์ป่า การแลกเปลี่ยนข้อมูลและองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่า	8 ปี (3-10)		- สัตว์ป่ามีความปลอดภัยและมีปริมาณเพิ่มขึ้น	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - หน่วยงานภาครัฐและเอกชน
	โครงการที่ 3.4.2.2 เชื่อมโยงด้านการบริหารจัดการพื้นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าระหว่างบริเวณเทือกเขาตะนาวศรีกับประเทศพม่า	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อสร้างความร่วมมือในการบริหารจัดการพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่าที่ติดต่อกันระหว่างประเทศ 2. เพื่อสร้างความร่วมมือในการอนุรักษ์สัตว์ป่า 3. เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่าระหว่างประเทศ เป้าหมาย - เกิดความร่วมมือในการบริหารจัดการการอนุรักษ์สัตว์ป่า การแลกเปลี่ยนข้อมูลและองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่า	8 ปี (3-10)		- สัตว์ป่ามีความปลอดภัยและมีปริมาณเพิ่มขึ้น	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - หน่วยงานภาครัฐและเอกชน

ยุทธศาสตร์ที่ 3. การอนุรักษ์ความหลากหลายของทรัพยากรสัตว์ป่าและระบบนิเวศ

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
	<u>โครงการที่ 3.4.2.3</u> เชื่อมโยงด้านการบริหารจัดการพื้นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าระหว่างบริเวณเทือกเขาพนมดงรักกับประเทศกัมพูชา	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อสร้างความร่วมมือในการบริหารจัดการพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่าที่ติดต่อกันระหว่างประเทศ 2. เพื่อสร้างความร่วมมือในการอนุรักษ์สัตว์ป่า 3. เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่าระหว่างประเทศ เป้าหมาย - เกิดความร่วมมือในการบริหารจัดการการอนุรักษ์สัตว์ป่า - การแลกเปลี่ยนข้อมูลและองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่า	8 ปี (3-10)		- สัตว์ป่ามีความปลอดภัยและมีปริมาณเพิ่มขึ้น	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - หน่วยงานภาครัฐและเอกชน
	<u>โครงการที่ 3.4.2.4</u> เชื่อมโยงด้านการบริหารจัดการพื้นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าระหว่างบริเวณชายแดนประเทศไทยกับประเทศลาว	วัตถุประสงค์ 1. สร้างความร่วมมือในการบริหารจัดการพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่าที่ติดต่อกันระหว่างประเทศ 2. สร้างความร่วมมือในการอนุรักษ์สัตว์ป่า 3. แลกเปลี่ยนข้อมูลและองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่าระหว่างประเทศ เป้าหมาย - เกิดความร่วมมือในการบริหารจัดการการอนุรักษ์สัตว์ป่า - การแลกเปลี่ยนข้อมูลและองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่า	8 ปี (3-10)		- สัตว์ป่ามีความปลอดภัยและมีปริมาณเพิ่มขึ้น	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - หน่วยงานภาครัฐและเอกชน

ยุทธศาสตร์ที่ 3. การอนุรักษ์ความหลากหลายของทรัพยากรสัตว์ป่าและระบบนิเวศ

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
กลยุทธ์ที่ 3.5 เผยแพร่และถ่ายทอด ความรู้ ด้านสัตว์ป่าและ ระบบนิเวศให้กับ ประชาชน ทั่วไป	<u>แผนงานที่ 3.5.1</u> พัฒนาการส่งเสริม เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ องค์ความรู้					
	<u>โครงการที่ 3.5.1.1</u> การอบรมเพื่อ พัฒนาการผลิตสื่อด้านสัตว์ป่าที่มี คุณภาพ	<u>วัตถุประสงค์</u> - เพื่อให้ได้สื่อที่จะใช้ในงานประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ ข้อมูลและความรู้ด้านสัตว์ป่าที่มีคุณภาพ <u>เป้าหมาย</u> - อบรมการผลิตสื่อด้านสัตว์ป่า ปีละ 2 รุ่น ๆ ละ 50 คน	10 ปี (1-10)		- บุคคลที่ได้รับสื่อมีความรู้ ความเข้าใจ และสนใจด้าน สัตว์ป่าและการอนุรักษ์สัตว์ ป่า	กรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
	<u>โครงการที่ 3.5.1.2</u> การจัดทำ Web site และผลิตสื่อต่างๆ ด้านการ อนุรักษ์สัตว์ป่า	<u>วัตถุประสงค์</u> - เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลด้านสัตว์ป่าที่ประชาชนสามารถเข้าถึง และค้นคว้าได้อย่างรวดเร็ว <u>เป้าหมาย</u> - มี Web site และสื่อต่างๆ ด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่า ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์, รายการวิทยุ และ สารคดีแพร่ภาพทางโทรทัศน์	10 ปี (1-10)		- บุคคลทั่วไปได้รับรู้ข้อมูล ด้านสัตว์ป่าได้อย่างรวดเร็ว และทั่วถึง	- กรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน
	<u>แผนงานที่ 3.5.2</u> บริการข้อมูล					

ยุทธศาสตร์ที่ 3. การอนุรักษ์ความหลากหลายของทรัพยากรสัตว์ป่าและระบบนิเวศ

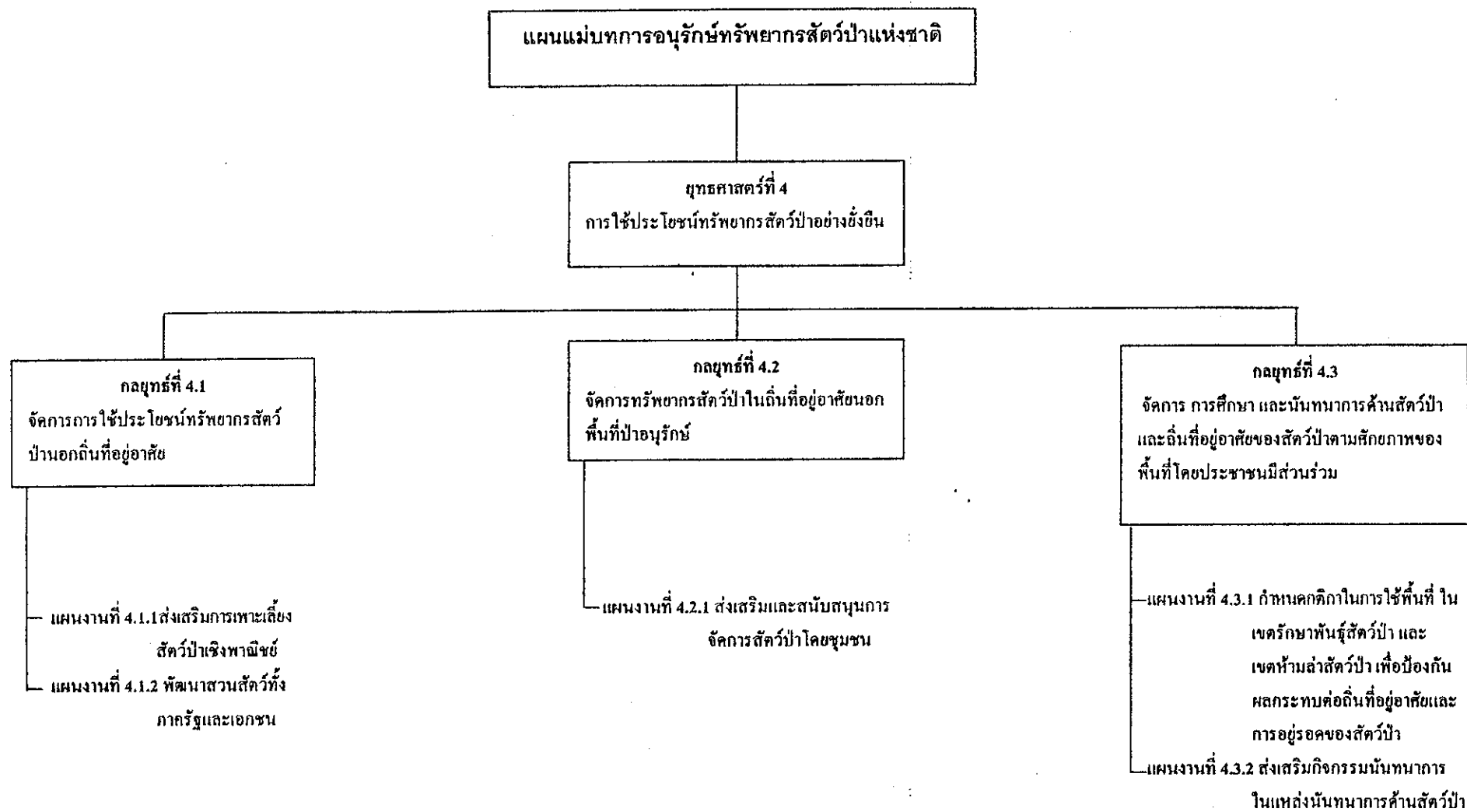
กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
	ข่าวสารสารสนเทศแก่สาธารณชน					
	โครงการที่ 3.5.2.1 จัดตั้งหน่วยประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่รถประชาสัมพันธ์(Mobile Unit)	วัตถุประสงค์ - เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านสัตว์ป่า ได้ทั่วถึง เป้าหมาย - จัดซื้อรถประชาสัมพันธ์(Mobile Unit) จำนวน 8 คัน (ภาคละ 2 คัน, รถบัส 1 คัน และรถตู้ 1 คัน)	10 ปี (1-10)		- ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารด้านสัตว์ป่าอย่างทั่วถึง	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - หน่วยงานภาครัฐและเอกชน
	โครงการที่ 3.5.2.2 จัดทำหนังสือนิเวศวิทยาของประเทศไทยเฉลิมพระเกียรติ	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อเป็นข้อมูลด้านนิเวศวิทยาของประเทศไทย 2. เพื่อเป็นเอกสารประกอบการศึกษาสัตว์ป่าและด้านนิเวศวิทยาของประเทศไทย เป้าหมาย - จัดทำหนังสือนิเวศวิทยาของประเทศไทยเฉลิมพระเกียรติฉบับภาษาไทย และภาษาอังกฤษ	4 ปี (ภายในปีที่ในหลวงมีพระชนมายุครบ 80 พรรษา)		- ประชาชนได้ความรู้ด้านนิเวศวิทยาของประเทศไทย อย่างถูกต้อง และสามารถใช้เป็นเอกสารอ้างอิงได้	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - หน่วยงานภาครัฐและเอกชน - สถาบันการศึกษา
	โครงการที่ 3.5.2.3 ปรับปรุงศูนย์บริการข้อมูลด้านสัตว์ป่า ในสถานีวิจัยและพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่า	วัตถุประสงค์ - เพื่อให้เป็นศูนย์บริการการศึกษาและให้ข้อมูลด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่าแก่ประชาชนทั่วไป เป้าหมาย - ปรับปรุงศูนย์บริการข้อมูลด้านสัตว์ป่า ในสถานีวิจัยและพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าทุกแห่ง	10 ปี (1-10)		- ประชาชนได้รับความรู้และตระหนักในคุณค่าด้านสัตว์ป่า	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ยุทธศาสตร์ที่ 3. การอนุรักษ์ความหลากหลายของทรัพยากรสัตว์ป่าและระบบนิเวศ

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
	โครงการที่ 3.5.2.4 จัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลด้านสัตว์ป่า พร้อมระบบสื่อความหมายในศูนย์เพาะเลี้ยง	วัตถุประสงค์ - เพื่อบริการข้อมูลด้านสัตว์ป่า โดยเฉพาะด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า แก่ประชาชนทั่วไป เป้าหมาย - จัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลด้านสัตว์ป่า พร้อมระบบสื่อความหมายในศูนย์เพาะเลี้ยงทุกแห่ง	10 ปี (1-10)		- ประชาชนได้รับความรู้และตระหนักในคุณค่าด้านสัตว์ป่า	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
	โครงการที่ 3.5.2.5 จัดตั้งศูนย์บริการการศึกษามรดกชาติและสัตว์ป่าในเขตห้ามล่าสัตว์ป่า	วัตถุประสงค์ - เพื่อให้เป็นศูนย์บริการการศึกษาและให้ข้อมูลด้านสัตว์ป่าแก่ประชาชนทั่วไป เป้าหมาย - จัดตั้งศูนย์บริการการศึกษามรดกชาติและสัตว์ป่าให้กับเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทุกแห่ง	10 ปี (1-10)		- ประชาชนได้รับความรู้และตระหนักในคุณค่าของสัตว์ป่า	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
	โครงการที่ 3.5.2.6 จัดตั้งศูนย์บริการการศึกษามรดกชาติและสัตว์ป่าให้กับเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	วัตถุประสงค์ - เพื่อบริการข้อมูลด้านสัตว์ป่าแก่ประชาชนทั่วไป - เพื่อเป็นศูนย์บริการการศึกษามรดกชาติและนันทนาการในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เป้าหมาย - จัดตั้งศูนย์บริการการศึกษามรดกชาติและสัตว์ป่าให้กับเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า 51 แห่ง	10 ปี (1-10)		- ประชาชนได้รับความรู้และตระหนักในคุณค่าของสัตว์ป่า	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ยุทธศาสตร์ที่ 3. การอนุรักษ์ความหลากหลายของทรัพยากรสัตว์ป่าและระบบนิเวศ

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
	โครงการที่ 3.5.2.7 ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การนันทนาการด้านสัตว์ป่า	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้การศึกษากิจกรรมนันทนาการเชิงนิเวศด้านสัตว์ป่า ในแหล่งนันทนาการด้านสัตว์ป่า 2. เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่กิจกรรมนันทนาการ ในแหล่งนันทนาการด้านสัตว์ป่าแก่ประชาชนทั่วไป เป้าหมาย -ให้การศึกษา ส่งเสริมและเผยแพร่กิจกรรมนันทนาการเชิงนิเวศด้านสัตว์ป่าแก่เยาวชนและประชาชนทั่วไป	10 ปี (1-10)		-เยาวชนและประชาชนทั่วไปมีความรู้ความเข้าใจและเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการเชิงนิเวศในแหล่งนันทนาการด้านสัตว์ป่า	-กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช -การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ยุทธศาสตร์ที่ 4

ยุทธศาสตร์ที่ 4

การใช้ประโยชน์ทรัพยากรสัตว์ป่าอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การใช้ประโยชน์ทรัพยากรสัตว์ป่าอย่างยั่งยืน ประกอบไปด้วย 3 กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ 4.1 จัดการทรัพยากรสัตว์ป่านอกถิ่นที่อยู่อาศัย

กลยุทธ์ที่ 4.2 จัดการทรัพยากรสัตว์ป่าในถิ่นที่อยู่อาศัยนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์

กลยุทธ์ที่ 4.3 จัดการ การศึกษา และนันทนาการด้านสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าตาม

ศักยภาพของพื้นที่โดยประชาชนมีส่วนร่วม

ซึ่งแต่ละกลยุทธ์มีรายละเอียดของแผนงานและโครงการ ดังต่อไปนี้

กลยุทธ์ที่ 4.1 จัดการทรัพยากรสัตว์ป่านอกถิ่นที่อยู่อาศัย

แผนงานที่ 4.1.1 ส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเชิงพาณิชย์

โครงการที่ 4.1.1.1 การประเมินความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจในการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าที่อนุญาตให้เพาะพันธุ์ และชนิดที่มีแนวโน้มที่จะอนุญาตให้เพาะพันธุ์ได้

โครงการที่ 4.1.1.2 การเพิ่มศักยภาพของสถานเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า 21 แห่ง

โครงการที่ 4.1.1.3 การเผยแพร่วิธีการและเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเชิงพาณิชย์

โครงการที่ 4.1.1.4 การอนุรักษ์และสนับสนุนสัตว์ป่าเศรษฐกิจสายพันธุ์แท้เพื่อเป็นพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์

โครงการที่ 4.1.1.5 การพัฒนาประสิทธิภาพในการดูแลสุขภาพ และการป้องกันโรคในสัตว์ป่าที่อยู่ในฟาร์มเพาะเลี้ยง

โครงการที่ 4.1.1.6 การส่งเสริมการพัฒนากำหนดทรัพยากรสัตว์ป่าไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างยั่งยืน

โครงการที่ 4.1.1.7 การส่งเสริมการลงทุนเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเชิงพาณิชย์

โครงการที่ 4.1.1.8 การส่งเสริมการส่งออกสัตว์ป่าและผลิตภัณฑ์จากสัตว์ป่าที่ได้จากการเพาะเลี้ยง

แผนงานที่ 4.1.2 พัฒนาสวนสัตว์ทั้งภาครัฐและเอกชน

โครงการที่ 4.1.2.1 การส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าในสวนสัตว์

โครงการที่ 4.1.2.2 การเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินกิจการสวนสัตว์

กลยุทธ์ที่ 4.2 จัดการทรัพยากรสัตว์ป่าในถิ่นที่อยู่อาศัยนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์

แผนงานที่ 4.2.1 ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการสัตว์ป่าโดยชุมชน

โครงการที่ 4.2.1.1 โครงการนำร่องการจัดการสัตว์ป่าโดยชุมชน

กลยุทธ์ที่ 4.3 จัดการ การศึกษา และนันทนาการด้านสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าตามศักยภาพของพื้นที่โดยประชาชนมีส่วนร่วม

แผนงานที่ 4.3.1 กำหนดกติกาในการใช้พื้นที่ ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า เพื่อป้องกันผลกระทบต่อถิ่นที่อยู่อาศัยและการอยู่รอดของสัตว์ป่า

โครงการที่ 4.3.1.1 การศึกษาการกำหนดพื้นที่เขตบริการ และเขตศึกษาธรรมชาติในแหล่งนันทนาการ และแหล่งความรู้ด้านสัตว์ป่า

โครงการที่ 4.3.1.2 การพัฒนาแหล่งนันทนาการและแหล่งความรู้ด้านสัตว์ป่า

โครงการที่ 4.3.1.3 การศึกษาศักยภาพและการบริหารจัดการในการรองรับของแหล่งนันทนาการและแหล่งความรู้ด้านสัตว์ป่า

โครงการที่ 4.3.1.4 โครงการนำร่องการนันทนาการเชิงนิเวศในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า

แผนงานที่ 4.3.2 ส่งเสริมกิจกรรมนันทนาการในแหล่งนันทนาการด้านสัตว์ป่า

โครงการที่ 4.3.2.1 การสร้างความพร้อมและพัฒนาขีดความสามารถของบุคคลในแหล่งนันทนาการเชิงนิเวศด้านสัตว์ป่า

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การใช้ประโยชน์ทรัพยากรสัตว์ป่าอย่างยั่งยืน						
กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา (ปี)	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
กลยุทธ์ที่ 4.1 จัดการทรัพยากรสัตว์ป่านอกถิ่นที่อยู่อาศัย	แผนงานที่ 4.1.1 ส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเชิงพาณิชย์					
	โครงการที่ 4.1.1.1 การประเมินความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจในการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า	วัตถุประสงค์ -ประเมินผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าชนิดที่อนุญาตให้เพาะพันธุ์และชนิดที่มีแนวโน้มจะอนุญาตให้เพาะพันธุ์ได้ เป้าหมาย -ได้ผลการประเมินความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจของสัตว์ป่าจำนวนไม่น้อยกว่า 70 ชนิด	10 ปี (1-10)		1. จำนวนของผู้ขออนุญาตเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเพิ่มขึ้นทั้งจำนวนผู้ขออนุญาตเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าและชนิดของสัตว์ป่าเนื่องจากผลการประเมินความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ 2. ชนิดของสัตว์ป่าที่มีการเพาะเลี้ยงเชิงเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น 3. มูลค่าทางเศรษฐกิจด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเพิ่มขึ้น	-กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช -กรมประมง -สถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง
	โครงการที่ 4.1.1.2 เพิ่มศักยภาพของสถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า 21 แห่ง	วัตถุประสงค์ -เพิ่มศักยภาพของสถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า 21 แห่ง ให้มีความเป็นเลิศเฉพาะกลุ่มสัตว์ เป้าหมาย -มีสถานีเพาะเลี้ยงที่มีศักยภาพในการพัฒนาเทคโนโลยีและการขยายพันธุ์	10 ปี (1-10)		1. มีบุคลากรที่มีความรู้และความชำนาญเพิ่มขึ้น 2. มีเทคโนโลยีการจัดการที่ดี 3. มีสัตว์ป่าที่ได้จากการเพาะพันธุ์มากขึ้น	-กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช -กรมประมง

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การใช้ประโยชน์ทรัพยากรสัตว์ป่าอย่างยั่งยืน						
กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา (ปี)	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
	โครงการที่ 4.1.1.3 เผยแพร่วิธีการ และพัฒนาเทคโนโลยีการเพาะ เลี้ยงสัตว์ป่าเชิงพาณิชย์	วัตถุประสงค์ - เผยแพร่วิธีการ และเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยง สัตว์ป่าที่ทันสมัยตามหลักวิชาการให้แก่ประชาชน เป้าหมาย - สัตว์ป่าที่เพาะเลี้ยงให้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ	10 ปี (1-10)		1. จำนวนและชนิดสัตว์ป่าที่ได้จาก การเพาะเลี้ยงเพิ่มขึ้น 2. สัตว์ป่าที่ได้จากการเพาะพันธุ์มี คุณภาพที่เป็นที่ต้องการของตลาด เพิ่มขึ้น 3. รายได้จากการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า เพิ่มขึ้น	- กรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - กรมปศุสัตว์ - กรมประมง - กรมวิชาการ เกษตร - สถาบันการศึกษา ที่เกี่ยวข้อง
	โครงการที่ 4.1.1.4 อนุรักษ์และ สนับสนุนสัตว์ป่าเศรษฐกิจสาย พันธุ์แท้เพื่อเป็นพ่อพันธุ์แม่พันธุ์	วัตถุประสงค์ 1. เพื่ออนุรักษ์สัตว์ป่าเศรษฐกิจสายพันธุ์แท้ 2. เพื่อจัดหาและสนับสนุนสัตว์ป่าสายพันธุ์แท้ ให้แก่ประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการ ที่มีความประสงค์จะเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า เป้าหมาย 1. เพิ่มชนิดและจำนวนพ่อพันธุ์แม่พันธุ์สัตว์ป่า สายพันธุ์แท้ที่ได้จากการเพาะเลี้ยง 2. สัตว์ป่าที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเป็นสายพันธุ์ แท้ที่มีคุณภาพ	10 ปี (1-10)		1. จำนวนสัตว์ป่าสายพันธุ์แท้ที่ได้ จากการเพาะเลี้ยงเพิ่มขึ้น 2. สัตว์ป่าสายพันธุ์แท้ที่ได้จากการ เพาะเลี้ยงมีคุณภาพ	- กรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - กรมประมง - องค์การสวน สัตว์ฯ - สมาคมสวนสัตว์

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การใช้ประโยชน์ทรัพยากรสัตว์ป่าอย่างยั่งยืน						
กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา (ปี)	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
	โครงการที่ 4.1.1.5 พัฒนาประสิทธิภาพในการดูแลสุขภาพและการป้องกันโรคในสัตว์ป่าที่อยู่ในฟาร์มเพาะเลี้ยง	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้ความรู้และทักษะในการดูแลสุขภาพสวัสดิภาพ และป้องกันโรคในสัตว์ป่าที่อยู่ในฟาร์มเพาะเลี้ยง 2. เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการดูแลสุขภาพสวัสดิภาพ และป้องกันโรคในสัตว์ป่าที่อยู่ในฟาร์มเพาะเลี้ยง เป้าหมาย - สัตว์ป่าที่เพาะเลี้ยงมีสุขภาพสมบูรณ์	10 ปี (1-10)		-สามารถควบคุมการเกิดโรคในสัตว์ป่าที่เพาะเลี้ยง	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - กรมประมง - สถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง - องค์การสวนสัตว์ - สมาคมสวนสัตว์ - ฟาร์มเพาะเลี้ยง
	โครงการที่ 4.1.1.6 การส่งเสริมการพัฒนาการนำทรัพยากรสัตว์ป่าไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างยั่งยืน	วัตถุประสงค์ - เพื่อพัฒนารูปแบบการใช้ประโยชน์จากสัตว์ป่าให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า เป้าหมาย 1. เพิ่มมูลค่าผลิตผลจากการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า 2. เพื่อความหลากหลายของผลิตภัณฑ์จากสัตว์ป่า	10 ปี (1-10)		- จำนวนโครงการส่งเสริมที่เกิดขึ้น	- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงการต่างประเทศ - กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ - กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ - กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ - กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การใช้ประโยชน์ทรัพยากรสัตว์ป่าอย่างยั่งยืน						
กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา (ปี)	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
	โครงการที่ 4.1.1.7 ส่งเสริมการลงทุนเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเชิงพาณิชย์	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อส่งเสริมการลงทุนเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเชิงพาณิชย์และกิจกรรมสวนสัตว์ 2. เพื่อจัดหาแหล่งทุนระยะยาวและดอกเบี้ยต่ำให้แก่ประชาชน เป้าหมาย - มีผู้ประกอบการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเพิ่มขึ้น	10 ปี (1-10)		- จำนวนผู้ที่ได้รับการส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าเพิ่มขึ้น - จำนวนสวนสัตว์เพิ่มขึ้น	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - กรมประมง - บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม - ธนาคารเพื่อการเกษตรฯ
	โครงการที่ 4.1.1.8 ส่งเสริมการส่งออกสัตว์ป่าและผลิตภัณฑ์จากสัตว์ป่าที่ได้จากการเพาะเลี้ยง	วัตถุประสงค์ - เพื่อส่งเสริมและพัฒนาสินค้าจากสัตว์ป่าและผลิตภัณฑ์เพื่อการส่งออก เป้าหมาย - เพิ่มมูลค่าจากการส่งออกสัตว์ป่าและผลิตภัณฑ์จากสัตว์ป่า	10 ปี (1-10)		- รายได้จากการส่งออกสัตว์ป่าและผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้น	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - กรมประมง - กรมวิชาการเกษตร
	แผนงานที่ 4.1.2 พัฒนาสวนสัตว์ทั้งภาครัฐและเอกชน					

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การใช้ประโยชน์ทรัพยากรสัตว์ป่าอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา (ปี)	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
	โครงการที่ 4.1.2.1 ส่งเสริม การเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าในสวนสัตว์	<u>วัตถุประสงค์</u> 1. เพื่อส่งเสริมการพัฒนาวิธีการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าในสวนสัตว์รวมถึงสถานแสดงสัตว์น้ำ 2. เพื่อให้สวนสัตว์เป็นแหล่งความรู้ด้านสัตว์ป่า 3. เพื่อเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์ป่าหายาก 4. เพื่อลดการแสวงหาหรือนำมาซึ่งสัตว์ป่าจากธรรมชาติ <u>เป้าหมาย</u> 1. เพิ่มจำนวนและชนิดของสัตว์ป่าในสวนสัตว์ 2. เป็นแหล่งรวบรวมชนิดพันธุ์สัตว์ป่าและความรู้ด้านสัตว์ป่า	10 ปี (1-10)		1. ชนิดและจำนวนชนิดของสัตว์ป่าในสวนสัตว์เพิ่มขึ้น 2. จำนวนผู้ให้บริการ	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - กรมประมง - กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง - องค์การสวนสัตว์ฯ - สมาคมสวนสัตว์
	โครงการที่ 4.1.2.2 เพิ่มประสิทธิภาพ ในการดำเนินงานการสวนสัตว์	<u>วัตถุประสงค์</u> 1. เพื่อกำหนดเกณฑ์มาตรฐานของสวนสัตว์สาธารณะ 2. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานสวนสัตว์ให้ได้มาตรฐาน	10 ปี (1-10)		- จำนวนสวนสัตว์ที่ได้มาตรฐาน	- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - องค์การสวนสัตว์ฯ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การใช้ประโยชน์ทรัพยากรสัตว์ป่าอย่างยั่งยืน						
กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา (ปี)	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
		<u>เป้าหมาย</u> - สวนสัตว์ในประเทศไทยมีการดำเนินกิจการ ที่ได้มาตรฐาน				
กลยุทธ์ที่ 4.2 จัดการ ทรัพยากรสัตว์ป่าในดินที่ อยู่อาศัยนอกพื้นที่ป่า อนุรักษ์	<u>แผนงานที่ 4.2.1</u> ส่งเสริมและ สนับสนุนการจัดการสัตว์ป่าโดย ชุมชน					
	<u>โครงการที่ 4.2.1.1</u> โครงการนำ ร่องการจัดการสัตว์ป่าโดยชุมชน	<u>วัตถุประสงค์</u> - เพื่อส่งเสริมการจัดการสัตว์ป่าโดยชุมชนเพื่อ ประโยชน์ของชุมชนจำนวน 4 แห่ง <u>เป้าหมาย</u> - เพิ่มจำนวนและชนิดของสัตว์ป่าในดินที่อยู่ อาศัยโดยชุมชนได้รับประโยชน์อย่างยั่งยืน	10 ปี (1-10)		1. จำนวนและชนิดของสัตว์ป่าใน ดินที่อยู่เพิ่มขึ้น 2. ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการใช้ ประโยชน์สัตว์ป่า	- กรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - กรมประมง
กลยุทธ์ที่ 4.3 จัดการ การศึกษา และ นันทนาการด้านสัตว์ป่า และดินที่อยู่อาศัยของ สัตว์ป่าตามศักยภาพของ	<u>แผนงานที่ 4.3.1</u> กำหนดคกคกใน การใช้พื้นที่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าเพื่อ ป้องกันผลกระทบต่อดินที่อยู่อาศัย และการอยู่รอดของสัตว์ป่า					

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การใช้ประโยชน์ทรัพยากรสัตว์ป่าอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา (ปี)	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
สัตว์ป่าของพื้นที่โดย ประชาชนมีส่วนร่วม						
	<u>โครงการที่ 4.3.1.1</u> ศึกษา การกำหนดพื้นที่เขตรักษา และเขตศึกษารธรรมชาติใน แหล่งนันทนาการ	<u>วัตถุประสงค์</u> - เพื่อศึกษากำหนดพื้นที่ระดับประเทศที่ เหมาะสมในการพัฒนาเป็นแหล่งนันทนาการ และแหล่งความรู้ด้านสัตว์ป่า <u>เป้าหมาย</u> - กำหนดแหล่งนันทนาการด้านสัตว์ป่าจำนวน 19 แห่ง	1 ปี (1)		- จำนวนแหล่งนันทนาการด้านสัตว์ ป่าที่ได้ศึกษาแล้วเพิ่มขึ้น	กรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
	<u>โครงการที่ 4.3.1.2</u> พัฒนาแหล่ง นันทนาการและแหล่งความรู้ด้าน สัตว์ป่า	<u>วัตถุประสงค์</u> - เพื่อพัฒนาแหล่งนันทนาการและแหล่ง ความรู้ด้านสัตว์ป่าให้เหมาะสมตามศักยภาพของ พื้นที่ <u>เป้าหมาย</u> - แหล่งนันทนาการและแหล่งความรู้ด้านสัตว์ป่า ที่ได้มีการศึกษาแล้ว	9 ปี (2-10)		1. จำนวนแหล่งนันทนาการด้าน สัตว์ป่าที่มีการพัฒนาเพิ่มขึ้น 2. จำนวนผู้เข้าทำกิจกรรม นันทนาการเชิงนิเวศในแหล่ง นันทนาการด้านสัตว์ป่าเพิ่มขึ้น	- กรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - การท่องเที่ยวแห่ง ประเทศไทย - สำนักงาน พัฒนาการท่องเที่ยว - จังหวัดที่เกี่ยวข้อง
	<u>โครงการที่ 4.3.1.3</u> การศึกษา ศักยภาพและการบริหารจัดการใน การรองรับของแหล่งนันทนาการ และแหล่งความรู้ด้านสัตว์ป่า	<u>วัตถุประสงค์</u> 1. เพื่อกำหนดจำนวนบุคคล กิจกรรม นันทนาการ และการบริการให้เหมาะสมกับ ศักยภาพของพื้นที่และวัฒนธรรมท้องถิ่น	10 ปี (1-10)		- แหล่งนันทนาการคงสภาพ ธรรมชาติและสามารถใช้ประโยชน์ ได้อย่างยั่งยืน	- กรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การใช้ประโยชน์ทรัพยากรสัตว์ป่าอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา (ปี)	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
		2. เพื่อกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ <u>เป้าหมาย</u> 1. ทราบจำนวนนักท่องเที่ยวที่แหล่งนันทนาการและแหล่งความรู้สามารถรองรับได้ในระยะเวลาหนึ่งๆ 2. ได้รูปแบบกิจกรรมที่เหมาะสมกับพื้นที่ 3. มีระบบบริหารจัดการที่ดี				- กรมประมง - การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย - สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว
	โครงการที่ 4.3.1.4 โครงการนำร่องการนันทนาการเชิงนิเวศในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า	<u>วัตถุประสงค์</u> 1. เพื่อศึกษาและพัฒนากการ นันทนาการเชิงนิเวศที่เหมาะสม ในพื้นที่ที่จัดให้เพื่อการนันทนาการ ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง เขาอ่างฤๅไน อุ้มผาง อุบลวง เชียงดาว โตนงาช้าง และเขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาสมโภชน์ 2. เพื่อนำผลที่ได้ไปปรับใช้ในพื้นที่อื่น	2 ปี (1-2)		1. ผู้เข้าไปทำกิจกรรมนันทนาการเชิงนิเวศในแหล่งนันทนาการเชิงนิเวศในแหล่งนันทนาการและแหล่งความรู้ด้านสัตว์ป่ามีความพึงพอใจเพิ่มขึ้น 2. แหล่งพื้นที่นันทนาการคงสภาพธรรมชาติไม่เสื่อมโทรม	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การใช้ประโยชน์ทรัพยากรสัตว์ป่าอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	ระยะเวลา (ปีที่)	งบประมาณ	ตัวชี้วัด	หน่วยปฏิบัติหลัก
		เป้าหมาย - ดำเนินการ โครงการนำร่องกิจกรรมนันทนาการ เชิงอนุรักษ์ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง เขาสองคาใน อุ่มผาง อุบลราชธานี เชียงดาว ไดโนเสาร์ และเขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาสมโภชน์				
	แผนงานที่ 4.3.2 ส่งเสริมกิจกรรม นันทนาการในแหล่งนันทนาการ ด้านสัตว์ป่า					
	โครงการที่ 4.3.2.1 สร้างความพร้อม และพัฒนาขีดความสามารถของ บุคคลในแหล่งนันทนาการเชิงนิเวศ ด้านสัตว์ป่า	วัตถุประสงค์ - เพื่อให้บุคลากรผู้ให้บริการด้านนันทนาการ เชิงนิเวศด้านสัตว์ป่า ในแหล่งนันทนาการด้าน สัตว์ป่ามีความพร้อมในการปฏิบัติงาน เป้าหมาย - บุคลากรผู้ให้บริการในแหล่งนันทนาการเชิง นิเวศด้านสัตว์ป่า	10 ปี (1-10)		- จำนวนมัคคุเทศก์ท้องถิ่นเพิ่มขึ้น	- กรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช - การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย - สถาบันการศึกษา ที่เกี่ยวข้อง - สำนักงาน พัฒนาการท่องเที่ยว

ภาคผนวก

ภาคผนวก

คำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ที่ 224/2546

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ

ด้วยรัฐบาลมีนโยบายในการสงวน อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้องกับสัตว์ป่า กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อให้การอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าของชาติ เป็นไปอย่างมีรูปธรรม และดำรงอยู่อย่างยั่งยืน จึงให้จัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติขึ้น สำหรับเป็นแนวทางการบริหารจัดการเกี่ยวกับทรัพยากรสัตว์ป่า เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จึงเห็นสมควรแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ ประกอบด้วย

1. ศ. ปรีชญานันท์ นาคาลัย	ผู้ช่วยรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
	ประจำกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
2. นายสุวัช สิงห์พันธุ์	รองปลัดกระทรวง	รองประธานกรรมการ
	ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
3. นายสวัสดิ์ คุลยพัชร	รองอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ	รองประธานกรรมการ
	สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	
4. ผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์หรือผู้แทน		กรรมการ
5. รศ. อุทิศ ภูฏินทร์	คณบดีคณะวนศาสตร์	กรรมการ
	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	
6. ผศ. นริศ ภูมิภาคพันธ์	คณบดีคณะวนศาสตร์	กรรมการ
	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	
7. รศ. สมโภชน์ ศรีโกสามาตร	คณะวิทยาศาสตร์	กรรมการ
	มหาวิทยาลัยมหิดล	

/8.ผศ.นสพ. ปานเทพ...

8. ผศ.นสพ. ป่านเทพ รัตนกร	คณะสัตวแพทย์ มหาวิทยาลัยมหิดล	กรรมการ
9. รศ.วิภา เมฆวิชัย	คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	กรรมการ
10. นางรศยา จันทระเกียรติ	ประธานมูลนิธิสืบนาคะเสถียร	กรรมการ
11. นายสุรพล คงแข	เลขาธิการมูลนิธิคุ้มครองสัตว์ป่า และ พันธุ์พืชแห่งประเทศไทย	กรรมการ
12. นายจารุจินต์ นภิตะภัก	องค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ	กรรมการ
13. รอ.นพ.ปัญญา ยังประภากร	บริษัทกระเบื้องทางการเกษตร จำกัด	กรรมการ
14. ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		กรรมการ
15. ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและสารนิเทศ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช		กรรมการ
16. ผู้อำนวยการสำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช		กรรมการ
17. ผู้อำนวยการส่วนจัดการพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช		กรรมการ
18. ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช		กรรมการ
19. ผู้อำนวยการส่วนคุ้มครองสัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช		กรรมการ
20. หัวหน้ากลุ่มวิจัยสัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช		กรรมการ
21. หัวหน้ากลุ่มวิจัยการเพาะเลี้ยง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช		กรรมการ
22. นางฉวีวรรณ หุตะเจริญ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช		กรรมการ
23. นายรัชชาลัย พิศคำขำ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช		กรรมการ
24. นายอนรรฆ พัฒนวิบูลย์ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช		กรรมการ
25. นายประวีณ ลิ้มสายชล กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง		กรรมการ
26. นายธีรภัทร ประจวบสิทธิ สำนักงานรัฐมนตรี		กรรมการ
27. ผู้อำนวยการสำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช		กรรมการและเลขานุการ
28. นายเพิ่มบุญ อุทะเดบิย์ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช		กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

/โดยให้คณะกรรมการ...

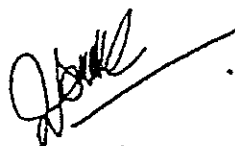
โดยให้คณะกรรมการดังกล่าวมีหน้าที่ ดังนี้

1. พิจารณาจัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ
2. ประสานงานและเชิญผู้เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สัตว์ป่าเพื่อระดมความคิดและหาแนวทางในการจัดการทรัพยากรสัตว์ป่าให้เป็นไปอย่างยั่งยืน
3. จัดประชุมและสัมมนาเพื่อให้ได้ข้อสรุปที่เป็นแนวทางเดียวกันเพื่อนำมากำหนดเป็นรูปแบบตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
4. ให้มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการและหรือคณะทำงานได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม
5. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และรายงานผลให้ทราบเป็นระยะ ๆ

สำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินการให้เบิกจ่ายจากงบประมาณของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2546 เป็นต้นไป

ตั้ง ณ วันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2546

(นายประพัฒน์ ปัญญาชาติรักษ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คำสั่งกระทรวงสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม

ที่ 248/2546

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ เพิ่มเติม

อนุสนธิ คำสั่งกระทรวงสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ที่ 224/2546 ลงวันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2546 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ นั้น

เพื่อให้การดำเนินการจัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติข้างต้น ให้ความครอบคลุมในทุกประเด็นและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ จึงแต่งตั้งกรรมการเพิ่มเติมดังนี้

1. ผู้แทนกรมประมง	กรรมการ
2. ผู้แทนกรมปศุสัตว์	กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 5 กันยายน พ.ศ. 2546

(นายประพัฒน์ ปัญญาชาติรักษ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

คำสั่งคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ

ที่ 1 / 2546

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานร่างแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ

ตามคำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ 224/2546 ลงวันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2546 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ เพื่อเป็นแนวทางการบริหารจัดการเกี่ยวกับทรัพยากรสัตว์ป่า นั้น

เพื่อให้การดำเนินการของคณะกรรมการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงเห็นสมควรให้จัดทำร่างแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ โดยแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำร่าง ดังนี้

1. นางรตยา จันทรเทียร	ประธานคณะทำงาน
2. รศ. สมโภชน์ ศรีโกสามาตร	รองประธานคณะทำงาน
3. นายอนุรักษ์ ชีระเลิศวไนย์	คณะทำงาน
4. นายเพิ่มบุญ อุทะเดมีย์	คณะทำงาน
5. นายปรีชา รัตนภรณ์	คณะทำงาน
6. นายชัชวาลย์ พิศคำขำ	คณะทำงาน
7. ผศ. นริศ ภูมิภาคพันธ์	คณะทำงาน
8. รอ. นพ. ปัญญา ยังประกาศกร	คณะทำงาน
9. นสพ. สุเมธ กมลนรนาถ	คณะทำงาน
10. รศ. วิภา เมฆวิชัย	คณะทำงาน
11. นายชวาล ทักษิกรณ์	คณะทำงานและเลขานุการ
12. นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
13. นายอนรรฆ พัฒนวิบูลย์	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
14. นายสุนทร ฉายวิเศษ	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

โดยให้คณะทำงานมีหน้าที่ ดังนี้

1. ประชุมและระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำร่างแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ เพื่อเสนอต่อ คณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ

12. ประธานงาน...

2. ประสานงานและเชิญผู้เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สัตว์ป่าเพื่อระดมความคิดและหาแนวทางในการจัดการทรัพยากรสัตว์ป่าให้เป็นไปอย่างยั่งยืน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ตั้งแต่วันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ .

Amis

(ศ.ปริญญา นุกาตั้ง)

ประธานคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บท

การอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ

คำสั่งคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ

ที่ 2 / 2546

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานร่างแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ

อนุสนธิคำสั่งคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ ที่ 1/2546 ลงวันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2546 เรื่องแต่งตั้งคณะทำงานร่างแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ ได้แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการร่างแผนแม่บทดังกล่าวจำนวน 14 ราย นั้น

เพื่อให้การดำเนินการของคณะทำงานเป็นไปด้วยความรวดเร็ว จึงเห็นสมควรให้แต่งตั้งคณะทำงานฯ เพิ่มเติมดังนี้

1. รศ. อุทิศ ภูอินทร์	คณะทำงาน
2. ศ. พิไล พูลสวัสดิ์	คณะทำงาน
3. ผศ. นสพ. ปานเทพ รัตนกร	คณะทำงาน
4. นายสามารถ ม่วงไหมทอง	คณะทำงาน
5. นายสุพจน์ จันทราภรณ์ศิลป์	คณะทำงาน

สำหรับหน้าที่ให้เป็นไปตามคำสั่งเดิมทุกประการ

ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2546

สั่ง ณ วันที่ 3 กันยายน พ.ศ. 2546

(ศ.ปริญญญา นุคาลัย)

ประธานคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บท
การอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ

คำสั่งคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ

ที่ 3 / 2546

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานร่างแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ

อนุสนธิคำสั่งคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ ที่ 1/2546 ลงวันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2546 เรื่องแต่งตั้งคณะทำงานร่างแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ และ คำสั่งคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ ที่ 2/2546 ลงวันที่ 3 กันยายน พ.ศ. 2546 เรื่องแต่งตั้งคณะทำงานร่างแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ

เพื่อให้การดำเนินการของคณะทำงานเป็นไปด้วยความรวดเร็ว จึงเห็นสมควรให้แต่งตั้งคณะทำงานฯ เพิ่มเติมดังนี้

1. นายอนุชิต แดงอ่อน	คณะทำงาน
2. นายพรชัย ปทุมรัตนธาร	คณะทำงาน
3. นายกมลไชย กชชา	คณะทำงาน
4. นายไสว วังหงษา	คณะทำงาน
5. นายสมบุรณ์ ชันทะรง	คณะทำงาน
6. นางสาววราภรณ์ ศิริประเสริฐ	คณะทำงาน
7. นางไอลัฐ รุ่ง พูลผล	คณะทำงาน
8. นายเพชรวิทย์ สายดี	คณะทำงาน
9. นางกัลยาณี บุญเกิด	คณะทำงาน
10. นายณพรัตน์ นาคสถิตย์	คณะทำงาน
- 11. นายปรีชา การะเกตุ	คณะทำงาน

สำหรับหน้าที่ให้เป็นไปตามคำสั่งเดิมทุกประการ

ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2546

สั่ง ณ วันที่ 5 กันยายน พ.ศ. 2546

(ศ.ปริชญ์ นุศลชัย)

ประธานคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บท
การอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ

การประเมินสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกเพื่อประกอบการจัดทำแผนแม่บท

การอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ

เพื่อให้การจัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าแห่งชาติ ครอบคลุมในทุกมิติและทุกภาคส่วน จึงได้มีการระดมความคิดเห็นเพื่อประเมินสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่า (SWOT Analysis) จากนักวิชาการ ผู้ประกอบการและองค์กรพัฒนาเอกชน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. จุดแข็ง

- 1.1 มีกฎหมายที่เข้มงวดในการดูแลทรัพยากร สามารถรักษาพื้นที่และตัวสัตว์ป่าอย่างได้ผล
- 1.2 ภาพรวมทัศนคติของบุคลากรภายในอาคารมีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน มีจิตสำนึกที่ดี
- 1.3 มีทรัพยากรที่มีคุณค่า
 - ต่อประเทศชาติ ด้านการรักษาสภาพแวดล้อมและสังคมเศรษฐกิจของประเทศ เป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน
 - ต่อประชากร
 - เชื้อต่อการวิจัย
- 1.4 มีการควบคุม ดูแลพื้นที่ จัดการในเรื่องการเข้าไปใช้พื้นที่ ทำให้ถูกรบกวนน้อย
- 1.5 ก่อให้เกิดความรู้สึกกระตือรือร้นในด้านการอนุรักษ์ ได้มากกว่าพื้นที่ประเภทอื่น สามารถสร้างแนวร่วมได้ด้วย

2. จุดอ่อน

- 2.1 ขาดนโยบายการบริหารจัดการที่ชัดเจน ซึ่งรวมถึงการเพาะเลี้ยงด้วย ทำให้การปฏิบัติงานไม่มีทิศทางที่แน่นอน
- 2.2 ขาดการบริหารจัดการฐานข้อมูล
- 2.3 บุคลากรยังขาดความรู้และทักษะที่ควรจะเป็น / เพียงพอต่อการปฏิบัติการกิจหลัก
- 2.4 กฎหมายหลักยังมีข้อบกพร่อง บางอย่างไม่สามารถปฏิบัติได้ บางอย่างมีปัญหาในการบังคับใช้ และยังมีจุดที่ควรแก้ไข
- 2.5 ยังขาดการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน
- 2.6 ขาดการติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ
- 2.7 การนำความรู้ที่ได้จากผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ยังมีน้อย ขาดการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- 2.8 โอกาสก้าวหน้าของบุคลากร แรงจูงใจในการทำงาน และสวัสดิการยังไม่ดีพอ
- 2.9 การแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดนก มีผลต่อการมองคุณค่าและการอนุรักษ์สัตว์ป่า

3. โอกาส

- 3.1 นโยบาย/ยุทธศาสตร์ชาติ เอื้อต่อการพัฒนาทรัพยากร
- 3.2 การปฏิรูประบบราชการทำให้สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า ได้ยกระดับเป็นหน่วยงานระดับสำนัก มีความสำคัญมากขึ้น กำหนดภาระหน้าที่ได้ชัดเจน ส่งผลให้การบริหารจัดการมีแนวโน้มเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้นและมีเอกภาพ
- 3.3 ระบบงบประมาณมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ ช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผน ยุทธศาสตร์ที่กำหนด มีทิศทางและผลการดำเนินงานที่สามารถวัดได้
- 3.4 รัฐธรรมนูญเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการมากขึ้น
- 3.5 นโยบายของรัฐเน้นประชาชน ทำให้สามารถกำหนดนโยบายเพื่อตอบสนองความต้องการได้
- 3.6 ภาคเอกชนมีความพร้อมที่จะลงทุนด้านทรัพยากรธรรมชาติ
- 3.7 ระบบการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์
- 3.8 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเป็นกระแสโลกที่สนองต่อ ความรู้สึก ความต้องการของคนในประเทศ ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะสัตว์ป่า ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ความอุดมสมบูรณ์ของสภาพป่าและมีคุณค่าในตัวเอง
- 3.9 เครือข่ายองค์กรด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีมากขึ้นในปัจจุบันและได้จากการมีส่วนร่วม
- 3.10 เจือ้นใจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งกำหนดกรอบในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรว่าจะต้องเป็นไปบนพื้นฐานการอนุรักษ์

4. อุปสรรค

- 4.1 นโยบายของภาครัฐที่มุ่งเน้นความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยใช้ทรัพยากรธรรมชาติเป็นทุน เช่น นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวอาจมีผลกระทบต่อการอนุรักษ์สัตว์ป่าได้
- 4.2 ขาดการประสานนโยบายให้สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน ตลอดจนขาดการประสานงานในการปฏิบัติการกิจปกติ
- 4.3 ประชาชนยังมีความต้องการใช้ประโยชน์และสวนทางกับการอนุรักษ์ โดยเฉพาะความต้องการพื้นฐาน
- 4.4 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านทรัพยากรมีน้อยเกินไป
- 4.5 ไม่มีการนำผลการวิจัย พัฒนาที่เกี่ยวข้องมาใช้อย่างเพียงพอ

- 4.6 สัมพันธภาพระหว่างเจ้าหน้าที่ภาครัฐกับประชาชนยังไม่ดี มีการมองเจ้าหน้าที่ภาครัฐแบบ
ศัตรู และเจ้าหน้าที่เองก็มองประชาชนแบบคนนอกที่ไม่ควรเข้าเกี่ยวข้องกับเรื่องการจัด
การ ทำให้ไม่เกิดการมีส่วนร่วม